

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdasági matematika I.				Kódja:	GT_APSL001-17 GT_APSLS001-17	
	angolul:	Calculus for Economics I.						
Felelős oktatási egység:		Gazdasági- és Pénzügyi matematika Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali						Gyakorlati jegy	Magyar	
Levellező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szóke Szilvia			beosztása:	Adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A felsőbb matematika alapjainak megismertetése, biztos alap nyújtása a különböző gazdasági és statisztikai tárgyak elsajátításához. Az órákon elhangzott tananyag elsajátítása olyan szinten, hogy gyakorlati problémák kezelése lehetővé váljon.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A kurzus folyamán megtanulják az alapvető összefüggéseket, amik szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A tanult elmélet és módszerek gyakorlati alkalmazásával képesek lesznek a hallgatók rendszerezni, elemezni, önállóan következtetéseket levonni.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>Az újszerű megoldások értékelésével fejlesztjük az önálló és egyéni problémamegoldást. A gyakorlati példák, az alkalmazási területek megmutatása a szakmai ismeretekre és módszerekre való nyitottságot hivatott növelni.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Erős módszertani alappozással, gyakorlatias problémamegoldás gyakorlásával biztos alappozást adunk a későbbi módszertani tanulmányokhoz, hogy felelősséget tudjon vállalni a hallgató az önálló elemző munkák készítésével kapcsolatban.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>Matematikai analízis: függvények, határértékszámítás, differenciálszámítás és integrálszámítás.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Elsősorban tanári magyarázat, illetve lehetőség szerint minél több önálló feladatmegoldás jellemzi az órákat.</p>								
Értékelés								
<p>A félév gyakorlati jeggyel zárul, formája: írásbeli. Az elégséges jegyhez az elérhető pontszám legalább 50%-a kell. Amennyiben a járványügyi rendelkezések csak az online vizsgát teszik lehetővé, a vizsgán legalább 60%-ot kell az elégségeshez teljesíteni. Meg nem engedett segédeszköz használata következményeképpen a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban megfogalmazottakon túl, a továbbiakban csak szóban vizsgázhat a hallgató.</p>								
Kötelező szakirodalom:								
<p>Sydseater – Hammond: Matematika közgazdászoknak (Aula kiadó) ISBN: 963 9478 56 3 A kari honlapon hétről hétre elhelyezett előadásjegyzet, kézirat</p>								
Ajánlott szakirodalom:								
<p>Denkinder – Gyurkó: Analízis gyakorlatok Tankönyvkiadó. ISBN: 963 17 9667 1</p>								

Drimba – Farkas – Katona – Kovács – Szőke: Gazdasági matematika és alkalmazott matematikai példatár I. (Egyetemi jegyzet)

Farkas: Differenciálszámítás (Gyakorlati jegyzet)

Obádovics: Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény. Scolar Kiadó, ISBN 963 9193 72 0

Kézi Csaba Gábor: Differenciál- és integrálszámítás gazdasági alkalmazással 2018. Debreceni Egyetem, Műszaki Kar. ISBN 978-963-490-005-4

Konzultációkra bontott tematika	
1. (5 óra)	<p>Halmaz fogalma, műveletek halmazokkal. Nevezetes számhalmazok. Inverz és összetett függvény fogalma. Az egyváltozós valós függvények jellemzői (korlátosság, monotonitás, szélsőérték, konvexitás, inflexiós pont, párosság, periodicitás). Egyváltozós valós függvények osztályozása. Algebrai, transzcendens és egyéb nevezetes függvények fogalma, grafikonja, jellemzői.</p> <p>TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismétlése. A függvényekkel kapcsolatos gyakorlati alkalmazások megismerése, függvénytranszformációk értelmezése, feladatmegoldás.</p>
2. (5 óra)	<p>Végtelen valós számsorozat definíciója. Korlátosság, monotonitás, szélsőérték, határérték. Határérték számítási tételek. Nevezetes határértékek. Egyváltozós függvények határértéke és határértékszámítási tételei. Egyváltozós függvények folytonosságának fogalma. Egyváltozós valós függvény differencia- és differenciálhányadosa. Elemi függvények differenciálhányados függvényei. A differenciálhatóság és a folytonosság kapcsolata. A deriválás általános szabályai. Magasabbrendű deriváltak fogalma.</p> <p>TE A határérték fogalmának bevezetése, elmélyítése. A határérték fogalmának kiterjesztése függvényekre. A differenciálhányados fogalmának megtanulása, a deriválási szabályok gyakorlása, feladatmegoldás.</p>
3. (5 óra)	<p>A differenciálszámítás alkalmazásai: monotonitás, szélsőérték, inflexiós pont, konvexitás meghatározása. Teljes függvényvizsgálat lépései. L'Hospital-szabály. Elaszticitás fogalma, meghatározása, alkalmazása. Szöveges szélsőérték feladatok megoldása. Kétfváltozós függvények első- és másodrendű parciális deriváltjainak fogalma. Kétfváltozós függvény szélsőértékének meghatározása.</p> <p>TE A differenciálszámítás alkalmazása a gyakorlatban, A differenciálszámítás kiterjesztése kétfváltozós függvényekre, feladatmegoldás.</p>
4. (5 óra)	<p>Egyváltozós valós függvények határozatlan integrálja. Integrálási szabályok. Helyettesítéses és parciális integrálás. Egyváltozós valós függvények határozott integrálja. A Newton-Leibniz-formula. Az integrálszámítás alkalmazásai. Matematikai szoftverek, internetes matematikai oldalak (pl. www.wolframalpha.com).</p> <p>TE Az integrál fogalmának elsajátítása, az integrálási szabályok gyakorlása, területszámítási problémák gyakorlása, a határozott integrál alkalmazása a valószínűségszámításban. Térfogatszámítási alkalmazások megismerése, feladatmegoldás.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdasági matematika II.				Kódja:	GT_APSL012-17 GT_APSSL012-17	
	angolul:	Calculus for Economics II.						
Felelős oktatási egység:		Gazdasági- és Pénzügyi matematika Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		Gazdasági matematika I.				Kódja:	GT_AGML001	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	Magyar	
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szőke Szilvia			beosztása:	Adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A felsőbb matematika alapjainak megismertetése, biztos alap nyújtása a különböző gazdasági és statisztikai tárgyak elsajátításához. Az órákon elhangzott tananyag elsajátítása olyan szinten, hogy gyakorlati problémák kezelése lehetővé váljon.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A kurzus folyamán megtanulják az alapvető összefüggéseket, amik szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A tanult elmélet és módszerek gyakorlati alkalmazásával képesek lesznek a hallgatók rendszerezni, elemezni, önállóan következtetéseket levonni.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>Az újszerű megoldások értékelésével fejlesztjük az önálló és egyéni problémamegoldást. A gyakorlati példák, az alkalmazási területek megmutatása a szakmai ismeretekre és módszerekre való nyitottságot hivatott növelni.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Erős módszertani alapozással, gyakorlatias problémamegoldás gyakorlásával biztos alapozást adunk a későbbi módszertani tanulmányokhoz, hogy felelősséget tudjon vállalni a hallgató az önálló elemző munkák készítésével kapcsolatban.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Többváltozós függvények vizsgálata, a mátrixok, determinánsok, lineáris terek és a valószínűségszámítás.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Elsősorban tanári magyarázat, illetve lehetőség szerint minél több önálló feladatmegoldás jellemzi az órákat.								
Értékelés								
<p>A félév kollokviummal zárul, formája: írásbeli. Az elégséges jegyhez az elérhető pontszám legalább 50%-a kell. Amennyiben a járványügyi rendelkezések csak az online vizsgát teszik lehetővé, a vizsgán legalább 60%-ot kell az elégségeshez teljesíteni. Meg nem engedett segédeszköz használata következményeképpen a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban megfogalmazottakon túl, a továbbiakban csak szóban vizsgázhat a hallgató.</p>								
<p>Kötelező szakirodalom: Sydseater – Hammond: Matematika közgazdászoknak (Aula kiadó) ISBN: 963 9478 56 3 A kari honlapon hétről hétre elhelyezett előadásjegyzet, kézirat Ajánlott szakirodalom: Kézi Csaba Gábor: Többváltozós függvények és mátrixok alkalmazásai a közgazdaságtanban 2018. Debreceni Egyetem, Műszaki Kar ISBN 978-963-490-061-0</p>								

Denkinder – Gyurkó: Analízis gyakorlatok Tankönyvkiadó. ISBN: 963 17 9667 1

Denkinder: Valószínűségszámítás

Denkinder: Valószínűségszámítás gyakorlatok

Obádovics: Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény. Scholar Kiadó, ISBN 963 9193 72 0

Obádovics: Valószínűségszámítás és matematikai statisztika

Scharnitzky: Mátrixszámítás (Bolyai könyvek)

Solt György: Valószínűségszámítás (Bolyai-könyvek sorozat) Műszaki Könyvkiadó, Budapest

Konzultációkra bontott tematika	
1. (5 óra)	<p>Mátrix fogalma, speciális mátrixok. Műveletek mátrixokkal. Determináns fogalma, tulajdonságai, alkalmazása, mátrix invertálása. Lineáris egyenletrendszerek megoldása.</p> <p>TE* Számítási feladatok megoldása a mátrixok, determinánsok témaköréből. Az új fogalmak, műveletek megismerése, ezekkel kapcsolatos feladatmegoldás. Egyenletrendszer megoldása Gauss eliminációval, Cramer-szabállyal, inverz-mátrix módszerrel.</p>
2. (5 óra)	<p>Többváltozós függvény fogalma. Lokális, globális szélsőérték fogalma. Parciális deriválás, feltétel nélküli szélsőérték meghatározása. Többváltozós függvény elaszticitása. Szöveges szélsőérték feladatok. Lineáris programozási feladat matematikai modelljének elkészítése, megoldása grafikus módszerrel.</p> <p>TE A differenciálszámítás kiterjesztése n változós függvényekre. Szélsőérték-feladatok megoldása. Többváltozós függvények alkalmazása a gyakorlati problémák megoldására. Feladatmegoldás a lineáris programozás témaköréből. Gyakorlati problémák megbeszélése, szállítási feladat megismerése.</p>
3. (5 óra)	<p>Kombinatorika. Eseményalgebra. Klasszikus valószínűség számítás. Geometriai valószínűség. Mintavételezés. Feltételes valószínűség. A valószínűség meghatározás események együttes bekövetkezése esetén. Teljes valószínűség tétele, Bayes tétel.</p> <p>TE A középiskolai ismeretek felelevenítése, gyakorlása Az új tételek megismerése, gyakorlása. Feladatmegoldás.</p>
4. (5 óra)	<p>Valószínűségi változók és jellemzőik. Várható érték, szórás, valószínűség eloszlás, sűrűség függvény, eloszlás függvény. Nevezetes diszkrét valószínűségi változók. Nevezetes folytonos valószínűségi változók. Matematikai szoftverek, internetes matematikai oldalak (pl. www.wolframalpha.com).</p> <p>TE A valószínűségi változók fogalmának elsajátítása, a valószínűségi változók csoportosítása, jellemzése. A binomiális eloszlás, a Poisson-eloszlás, az egyenletes eloszlás, és a normális eloszlás megismerése, alkalmazása feladatmegoldás során.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Statisztika I				Kódja:	GT_APSL018-17 GT_APSLS018-17	
	angolul:	Statistics I.						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem GTK Statisztika és Módszertani Intézet Statisztika és Módszertani Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		Gazdasági matematika 2				Kódja:	GT_APSL012-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Huzsvai László			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja: A gazdasági elemzésben alkalmazható alapvető statisztikai módszerek megismerése és a gazdálkodás és menedzsment területén alkalmazott számításokat áttekintése.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> 1. Ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.								
<i>Képesség:</i> 1. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemmez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i> 1. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. 2. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> 1. Az elemzéseit, következtetéseit és döntéseit felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Témakörei: A) Viszonyszámok I. Egnemű adatokból számított viszonszámok: 1. dinamikus viszonszámok (bázis- és lánc viszonszámok) 2. területi viszonszámok 3. koordinációs viszonszám 4. teljesítmény viszonszám. II. Különnemű adatokból számított viszonszámok: intenzitási viszonszámok B) Középértékek: I. Számított középértékek (átlagok) II. Helyzeti középértékek (medián, módusz) C) Szóródás mutatói D) Indexek E) Becslés F) Mintavételezés								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Tanulási tevékenység: 1. Problémamegoldás 2. Feladatmegoldás: (1) a feladat megoldásához szükséges algoritmus, a megfelelő ismeret megkeresése a hosszú távú memóriában, (2) az algoritmus, a megfelelő ismeret alkalmazása a feladat megoldására.								
Tanítási módszerek: 1. előadás 2. magyarázat 3. Visszacatolás, a tanulók tevékenységének értékelése 4. Szemléltetés 5. Házi feladat								

Értékelés

Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérek a hallgatóságtól. Az előadásokon és gyakorlatokon való megjelenés ajánlott. A félév gyakorlati jeggyel zárul.

A személyes oktatás esetén a szorgalmi időszakban minden Hallgatónak meg kell szerezni a gyakorlati jegyet. A szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati jegyszerző vizsga az előadás idejében kerül meghatározásra Hallgatói ajánlás alapján. A szorgalmi időszakra egy gyakorlati jegyszerző lehetőség/alkalom kerül meghatározásra. A gyakorlati jegyszerzéskor elméleti kiskérdések és feladat megoldás lesz (Excelben és e-learningben). Akinek a szorgalmi időszakban nem sikerül a gyakorlati jegyet megszerezni, annak a vizsga időszakban meghirdetett alkalmakkor lesz lehetősége javítani/pótolni a gyakorlati jegyét.

Abban az esetben, ha online óratartás lesz, akkor is ajánlott az előadások és a gyakorlatok látogatása. Az online oktatás esetén a szorgalmi időszakban minden Hallgatónak meg kell szerezni a gyakorlati jegyet. A szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati jegyszerző vizsga az előadás idejében kerül meghatározásra Hallgatói ajánlás alapján. A szorgalmi időszakra egy gyakorlati jegyszerző lehetőség/alkalom kerül meghatározásra. A gyakorlati jegyszerzéskor elméleti kiskérdések és feladat megoldás lesz (Excelben és e-learningben). Akinek a szorgalmi időszakban nem sikerül a gyakorlati jegyet megszerezni, annak a vizsga időszakban meghirdetett alkalmakkor lesz lehetősége javítani/pótolni a gyakorlati jegyét.

Kötelező szakirodalom:

Hunyadi László – Vita László: Statisztika I.-II, AULA Kiadó, Budapest, 2008.

Huzsvai László: Statisztika Gazdaságelemzők részére Excel és R alkalmazások. SENECA, 2012 http://seneca-books.hu/doc/978_963_08_5016_2.pdf

Csipkés Margit: Közgazdász hallgatók gyakorlati jegyzete Statisztikából (I.) http://csipkesmargit.hu/wp-content/uploads/2021/10/Dr.-Csipk%C3%A9s-Margit_Statisztika-I.-jegyzet-2021_titkosított.pdf

Ajánlott szakirodalom:

Alkalmazott statisztika. Szerk.: Szűcs István. Agroinform Kiadó, 2002.

Alkalmankénti bontásban a tematika (1 alkalom 5 óra hossza)	
1.	A statisztika fogalmai, részterületei. A statisztikai munka fázisai. Mintavételezési eljárások, véletlen minta, szisztematikus hiba, paraméter. Adatbázisok. A jó adatbázis kritériumai. Adatbázis készítés szabályai. Az adatok mérési szintjei.
2.	A különböző mérési szintekhez tartozó adatok jellemző értékeinek meghatározása. Adatábrázolások. Viszonyszámok. Összefüggések a viszonzszámok között. Centrális mutatók: medián, módusz, számított középértékek. Középértékek: számtani, geometriai, harmonikus, négyzetes. Súlyozott átlagok számítása.
3.	A szóródás mutatói: szórás, variancia, terjedelem, abszolút, relatív eltérések, variációs együttható, relatív variációs együttható. A koncentráció mérése, Lorenz görbe. Herfindahl-Hirschman-index. Összefüggések a koncentráció és szórás között. Indexek
4.	A normáloszlás mint modell. Eloszlás és sűrűség függvény. Ferdeség és csúcsosság jellemzése. A standard normál eloszlás nevezetes értékei, törvényszerűségei. Egyoldali aszimmetrikus, kétoldali szimmetrikus valószínűségek. Student-féle t-eloszlás. Az átlag standard hibája. Megbízhatósági tartományok. Statisztikai hipotézisvizsgálatok, nem paraméteres próbák. Khi-négyzet próba.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Statisztika II.				Kódja:	GT_APSL024-17 GT_APSLS024-17	
	angolul:	Statistics						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem GTK Statisztika és Módszertani Intézet Statisztika és Módszertani Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		Statisztika I.				Kódja:	GT_APSL018-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. habil. Huzsvai László		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja: A gazdasági elemzésben alkalmazható alapvető statisztikai módszerek megismerése és a gazdálkodás és menedzsment területén alkalmazott számításokat áttekintése.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> 1. Rendelkezik a szakterületükhöz tartozó etikai, jogi és gazdasági, valamint alapvető kommunikációs és tömegkommunikációs ismeretekkel.								
<i>Képesség:</i> 1. Hatékonyan alkalmazza a szakterületén használatos korszerű informatikai rendszereket, eszközöket.								
<i>Attitűd:</i> 1. Törekszik az élethosszig tartó és az élet egészére kiterjedő tanulásra. 2. Törekszik arra, hogy a szakmai problémákat lehetőség szerint másokkal, más szervezetekkel együttműködve oldja meg.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> 1. Önállóan, a hiteles szakmai forrásokra támaszkodva tekinti át és elemzi a testkultúra, illetve az egészségkultúra kérdéseit, és a problémákra megoldási javaslatokat fogalmaz meg.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Témakörei: G) Hipotézisvizsgálat H) Paraméteres próbák I) Variancia-analízis J) Összefüggés vizsgálat								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Tanulási tevékenység: 3. Problémamegoldás 4. Feladatmegoldás: (1) a feladat megoldásához szükséges algoritmus, a megfelelő ismeret megkeresése a hosszú távú memóriában, (2) az algoritmus, a megfelelő ismeret alkalmazása a feladat megoldására.								
Tanítási módszerek: 6. előadás 7. magyarázat 8. Visszacsatolás, a tanulók tevékenységének értékelése 9. Szemléltetés								
Értékelés Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérek a hallgatóságtól. Az előadásokon és gyakorlaton való megjelenés ajánlott. A félév kollokviummal zárul. Személyes oktatás esetén a vizsgaidőszakban lesz lehetőség megszerezni a vizsgajegyet a vizsgaidőszakban meghirdetett alkalmakkor. A vizsgán elméleti kiskérdések és gyakorlati feladatmegoldások vannak (számítógépen).								

Abban az esetben, ha online óratartás lesz, akkor is ajánlott lesz az előadásokon és a gyakorlatokon való részvétel. A vizsga online vizsgaidőszak esetén az aktuális dékáni utasításnak megfelelően kerül lebonyolításra. A vizsgaidőszakban meghirdetett alkalmakkor lehet megszerezni a kollokvium jegyet. A vizsgán elméleti kiskérdések és gyakorlati feladatmegoldások vannak (számítógépen, e-learningon).

Kötelező szakirodalom:

Szűcs I.: Alkalmazott Statisztika Agroiinform Kiadó, Budapest, 2002. 1-551. o.

Ajánlott szakirodalom:

Kerékgyártó Gy-né – L. Balogh I. – Sugár A. – Szarvas B.: Statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdasági és társadalmi elemzésekben AULA Kiadó, Budapest, 2008. 1-446. o.

Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 2008.

Hunyadi L. – Vita L.: Statisztikai képletek és táblázatok (oktatási segédlet), Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-51. o.

Alkalmankénti bontásban a tematika (1 alkalom 5 óra hossza)	
1.	<p>Matematikai statisztika, hipotézis vizsgálatok. A nullhipotézis és az alternatív hipotézis felírása. . Az átlag és középérték összehasonlító tesztekhez szükséges minimális mintaszám meghatározása.</p> <p>A döntés és az elkövethető hibák, elsőfajú, másodfajú hiba. Egyoldali, kétoldali hipotézisek. Elfogadási, elutasítási tartományok. Kritikus értékek. . Az átlag és középérték összehasonlító tesztekhez szükséges minimális mintaszám meghatározása.</p>
2.	<p>Paraméteres próbák. A paraméteres próbák alkalmazhatósági feltételei. Középérték összehasonlító tesztek. Egymintás z és t-próba. Független kétmintás t-próba. Párosított t-próba. Validálás.</p> <p>Példák kétmintás, két független mintából származó egyoldalú és kétoldalú próbák (várható értékek, arányok, szórásnégyzetek) összehasonlítása különböző mintanagyság és különböző szignifikancia szint mellett.</p>
3.	<p>A t-próba általánosítása. Egy-szemponos variancia-analízis. ANOVA tábla készítése és értelmezése. Az alkalmazás néhány gyakorlati kérdése. Szignifikáns differencia.</p> <p>Példa variancia-analízis alkalmazására. Az ANOVA tábla készítése és értelmezése. Példák hipotézis-ellenőrzések készítése táblázatkezelő programmal. Az eredmények értelmezése és értékelése.</p>
4.	<p>A variancia-analízis alkalmazhatósági feltételei. A validálás menete. Az első és másodfajú hiba meghatározása. A variancia-analízis ereje. Összefüggés vizsgálatok I. Korreláció. Szorzatmomentum korreláció: Pearson. Rangkorrelációk: Kendall, Spearman. Példák a különböző korrelációk meghatározásához. Az eredmények értelmezése.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti informatika				Kódja:	GT_APSL013-17 GT_APSLS013-17	
	angolul:	Business Informatics						
Felelős oktatási egység:		Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Lengyel Péter József			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A hallgatóknak előképzettségüktől függetlenül készség szinten el kell sajátítani azokat az informatikai ismereteket, amelyek a további tanulmányaikban felhasználhatók, illetve egy felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember gyakorlati munkájában szükségesek lehetnek. Azaz interneten fellelhető ismereteket össze tudják gyűjteni, és ezek felhasználásával valamint az Office programsomag és a Power BI használatával képesek legyenek komplex feladataik megoldására is. Gyakorlatokon a hallgatók az adatok feldolgozásával, elemzésével, összehasonlításával és kimutatásával ismerkednek meg az MS Excel és Power BI szoftverek használatán keresztül.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Birtokában van a legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma megoldási módszereknek.								
<i>Képesség:</i>								
Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
MS Excel használata (függvények, diagramok). Pivot táblák, dashboard készítés. Gazdasági számítások végzése. Adatvizualizáció, ETL folyamat. Power BI Desktop használata. Komplex jelentések készítése.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók az előadásokon elsajátíthatják azokat az elméleti alapokat, amelyek a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükségesek. Az előadásokon prezentáció formájában kapják a hallgatók az ismereteket, a gyakorlatokon pedig a táblázatkezelő és adatbázis kezelő rendszerek elemeivel, illetve használatával ismerkednek meg.								
Értékelés								
A gyakorlati jegy megszerzéséhez egygyakorlati felmérést és egy elméleti tesztet kell 60%-os szinten teljesíteni.								
Szereshető pontszámok:								
- gyakorlati felmérés: 70 pont								
- Elméleti TESZT: 30 pont								
Az egyes számonkéréseknél kötelezően elérendő minimum pontszám nincs!								
Osztályozás az összes megszerzett pont alapján:								
0 - 59: elégtelen (1)								
60-69: elégséges (2)								
70-79: közepes (3)								

80-89: jó (4)

90-100: jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Előadás prezentációk, órai anyagok

Ajánlott szakirodalom:

Bártfai Barnabás (2015): Excel a gyakorlatban - Gyakorlati példákkal és azok részletes megoldási leírásaival, BBS-INFO KÖNYVK. ÉS INFORM. KFT., ISBN: 9786155477164

Hetyei József (2009): ERP rendszerek Magyarországon a 21. században. ComputerBooks

Heti bontott tematika	
1.	Gy: Táblázatkezelés, Adattípusok, Hivatkozások, Képletek, Függvények, Diagramok készítése TE*: A hallgató ismeri a különböző adattípusokat és az Excel különböző alap funkcióit..
2.	E: Informatikai alapok, Irodai alkalmazások, Táblázatkezelő rendszerek Gy: Táblázattá alakítás, strukturált hivatkozások, Rendezés és szűrés, Logikai műveletek, Feltételes kiválasztás: HA (két elemből választ) és INDEX-HOL.VAN (több elemből választ) felhasználása. TE: Ismeri és alkalmazni tudja a strukturált hivatkozást
3.	Gy: Feltételes összegzés, Feltételes formázás, adatbázis függvények TE: Képes adatbázis modelben gondolkodni.
4.	E: Adatmodellek, Diagramok Gy: Gazdasági számítások (pénzügyi függvények) TE: Ismeri az alapvető pénzügyi számításokhoz használható függvényeket.
5.	Gy: PIVOT készítése, szeletelő, Dashboard TE:Ismeri az Excel kimutatáskészítő funkcióját.
6.	E: Adatvizualizáció Gy: Excel projekt feladat TE: Képes önállóan, vagy csoportban komplex feladat megoldására.
7.	Gy: Excel projekt feladat TE: Képes önállóan, vagy csoportban komplex feladat megoldására.
8.	E: Üzleti elemzés, ETL folyamat Gy: 1. Gyakorlati ZH TE: Ismeri az ETL folyamatot
9.	Gy: Power BI Desktop működése, betöltés, adatmodell létrehozása, jelentések összeállítása. TE: Ismeri a Power BI működését, funkcióit.
10.	E: Rendszerelméleti alapok Gy: Power Query használata, adatok tisztítása, átalakítása TE:Ismeri a Power Query szerepét az adatfeldolgozásban, adattisztításban
11.	Gy: Külső adatbázisok használata, adatok kinyerése, feldolgozása és jelentés készítése egy komplex feladaton keresztül TE:Képes különböző adatbázisokból adatokat kinyerni, majd a Power BI-ban feldolgozni.
12.	E: Információs rendszerek Gy: Power BI projekt feladat TE: Képes önállóan vagy csoportban komplex feladat megoldására
13.	Gy: Power BI projekt feladat TE: Képes önállóan vagy csoportban komplex feladat megoldására
14.	E: Integrált vállalatirányítási információs rendszerek Gy: 2. Gyakorlati ZH TE: Ismeri a vállalati információs rendszerek funkcióit.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	bevezetés a közgazdaságtanba				Kódja:	GT_APSL002-17 GT_APSLS002-17	
	angolul:	Introduction to Economics						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	dr. Czeglédi Pál			beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a közgazdasági szemléletmód legalapvetőbb sajátosságait, illetve a közgazdasági elemzés fő alkalmazási területeit. A kurzus végére a hallgatóknak tisztában kell lenniük a mikro- és a makroökonómia legfontosabb alapfogalmaival, és képesnek kell lenniük arra, hogy az alapvető elemzési eszközöket egyszerű problémák megoldása során alkalmazzák.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan								
<i>Képesség:</i>								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A félév első fele az alapelvekre és a mikroökonómia alapfogalmakra koncentrálna, a második fele pedig a leglényegesebb makroökonómiai mutatókra és összefüggésekre. A közgazdaságtan tárgyának és módszerének, illetve alapelveinek áttekintése után a kereslet és kínálat modellje s annak alkalmazása következik. A makroökonómiai mutatók közül a GDP és az árindexek kapnak hangsúlyt, illetve a gazdasági növekedés stilizált tényeiről, a munkapiaccal és a pénzzel kapcsolatos alapfogalmakról is szó van egy-egy előadásban.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás diák használatával, néhány számolási példa megoldásával.								
Értékelés								
A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 – 50% – elégtelen 50,01% – 64,00% – elégséges 64,01% – 76,00% – közepes 76,01% – 87,00% – jó 87,01% – 100% – jeles								
Kötelező szakirodalom:								
Mankiw, G. N. (2011): <i>A közgazdaságtan alapjai</i> . Osiris, Budapest. ISBN:978 963 276 208 1								
Ajánlott szakirodalom:								

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): A közgazdasági gondolkodás alapjai. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN:963-19-3445-4

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): A közgazdasági gondolkodás alapjai. Munkafüzet. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN: 963 19 4106 X

Levitt, S. D. – Dubner, S. J. (2007): Lökonómia. Egy kóbor közgazdász a dolgok mögé néz. Európa Könyvkiadó, Budapest. ISBN: 978-963-07-8267-8

Óránként bontott tematika		
időpont	téma	tananyag
1.	A közgazdaságtan alapvető kérdései és módszere	Mankiw, 24-27. o.
	TE*: A közgazdaságtan tudomány és társadalomtudomány voltának megértése	
	A közgazdaságtan tíz alapelve	Mankiw, 3-23. o.
	TE: A racionális viselkedés alapfogalmainak ismerete, a piac együttműködésként való értelmezése, a láthatatlan kéz metafora megértése	
	A termelési lehetőségek határa, alternatív költségek	Mankiw, 29-32. o.
	TE: Az alternatív költség grafikus értelmezése	
	Hogyan működnek a piacok?	Mankiw, 75-101. o.
	TE: A keresleti és a kínálati görbe koncepciójának megértése, Az egyensúlyi ár és mennyiség értelmezése, komparatív statika	
	Kínálat, kereslet és kormányzati intézkedések	Mankiw, 126-135. o.
TE: Az árszabályozás hatásainak értelmezése		
2.	A nemzeti jövedelem mérése	Mankiw, 349-372. o.
	TE: A nominális és reál GDP koncepciójának megértése,	
	A megélhetési költségek mérése	Mankiw, 373-391. o.
	TE: Az infláció és az árszínvonal jelentése, GDP-deflátor és a fogyasztói árindex megismerése	
	Termelés és gazdasági növekedés	Mankiw, 395-422. o.
	TE: A gazdasági növekedés (az országok közötti jövedelemkülönbségek) stilizált tényeinek ismerete	
	A pénz jelentősége és funkciói	Mankiw, 493-518. o.
	TE: A pénz definíciója a pénzhasználat jelentőségének megértése, a bankrendszer pénzteremtésben játszott szerepének megértése	
	Munkanélküliség	Mankiw, 465-492. o.
TE: A munkapiaccal kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása		

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Mikroökonómia				Kódja:	GT_APSL014-17 GT_APSLS014-17	
	angolul:	Microeconomics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Karcagi-Kováts Andrea			beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja								
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a mikroökonómia alapvető fogalmait, modelljeit és használni tudják azokat, illetve képesek legyenek ezeket alkalmazni. A hallgatóknak a kurzus végére ismerniük kell a fogyasztói és a vállalati viselkedés elemzéséhez szükséges legfontosabb elméleteket, fogalmakat, illetve eszközöket, és ezek alapján képesnek kell lenniük különböző problémák elemzésére.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.								
<i>Képesség:</i>								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
- Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.								
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus először áttekinti a mikroökonómiai alapelveket, azokat a módszereket, amiket a mikroökonómiai gondolkodás megkövetel. A korábban már megismert fogalmakat (kereslet, kínálat, egyensúly) kibővítve vezet be új alkalmazási lehetőségeket (árszabályozás). Ezután a fogyasztói optimalizálásra tér át a kurzus: hasznossági függvény, költségvetési korlát, egyéni és piaci kereslet levezetése. A félév második felében áttér a termeléselméletre, azon belül is a profitmaximalizálásra, mint legfőbb célra, és két iparági szerkezetben (tökéletes verseny és monopólium) veszi át, hogy mekkora a profitmaximalizáló kibocsátás.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás és szemináriumi foglalkozások, feladatmegoldás								
Értékelés								
Az aláírás megszerzéséhez kötelező a szemináriumi órákon való jelenlét, maximum 3 hiányzás megengedett a félév során. A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:								
0 - 50% – elégtelen								
50,01% - 63% – elégséges								
64,01% - 75% – közepes								
76,01% - 86% – jó								
87,01% - 100% – jeles								

Kötelező szakirodalom:

Varian, Hal R.: Mikroökonómia középokon. KJK Kerszöv, Budapest, 2001. (vagy újabb kiadás)
 Berde, Éva (szerk.): Mikroökonómiai és piacelméleti példatár. TOKK, Budapest, 2009.

Ajánlott szakirodalom:

Jack Hirschleifer, Amihai Glazer, David Hirschleifer (2009): Mikroökonómia - Árelmélet és alkalmazásai -
 Döntések, piacok és információk. Osiris Kiadó, 2009
 Kopányi, M. (szerk.): Mikroökonómia. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1997.
 Mankiw, G. N. (2011). A közgazdaságtan alapjai. Osiris, Budapest.
 Bergstrom, Theodore C. – Varian, Hal R.: Mikroökonómiai gyakorlatok. Veszprémi Egyetemi Kiadó, 2002.

	tananyag	Varian könyv fejezetei
1. alkalom	<p>A mikroökonómia alapelvei TE: Határelemzés, racionalitás, önérdékkövetés, alternatív költség, pozitív-normatív elemzés Elemzési eszközök TE: piaci kereslet, kínálat, egyensúly optimalizálás, adózás, árszabályozás Költségvetési korlát TE: jövedelem, költségvetési egyenes, piaci cserearány Hasznosság és preferenciák TE: preferenciarendezés, közömbösségi görbék, hasznossági függvény, határhaszon Fogyasztói döntés TE: a fogyasztói optimum meghatározása a helyettesítési határráta és a piaci cserearány által A keresletelmélet néhány alkalmazása TE: jövedelem-fogyasztás görbe, Engel-görbe, ár-fogyasztás görbe, egyéni kereslet levezetése Fogyasztói többlet és piaci kereslet TE: piaci kereslet levezetése egyéni keresletből, rugalmassági mutatók</p>	<p>1. fejezet 2. fejezet 3. fejezet 4. fejezet 5. fejezet 6. fejezet 14. fejezet 15. fejezet</p>
2. alkalom	<p>Vállalat I. TE: vállalat tulajdonosa és vezetője közti különbség azonosítása, számviteli és gazdasági költség koncepció, technológia, rövid távú termelési függvény Költséggörbék TE: a vállalat rövid és hosszú távú költségei Vállalati magatartás tiszta versenyben TE: profitmaximalizálás, fedezeti és üzembzárési pontok Kompetitív piac egyensúlya TE vállalati és iparági kínálat, jóléti többlet A monopólium TE: monopolista profitmaximalizálási döntése, monopólium melletti jóléti többletek, holtteher-veszteség</p>	<p>18. fejezet 19. fejezet 20. fejezet 21. fejezet 22. fejezet 23. fejezet 24. fejezet</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	makroökonómia				Kódja:	GT_APSL017-17 GT_APSLS017-17	
	angolul:	macroeconomics						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		bevezetés a közgazdaságtanba gazdasági matematika I				Kódja:	GT_APSL002-17 GT_APSL001-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Czeplédi Pál			beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a makroökonómia alapvető kérdéseivel, tárgyával és a makroökonómiai kérdések megválaszolásához szükséges eszközrendszer alapjaival. A kurzus során a hallgatóknak képessé kell válniuk arra, hogy a zárt gazdaság elemzéséhez szükséges makroökonómiai modelleket használják különböző gazdasági folyamatok illetve gazdaságpolitikai akciók hatásainak elemzésében.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Elsajátította a gazdaság makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit								
<i>Képesség:</i>								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A makroökonómia kérdései. A makroökonómiai aggregátumok mérésének elvei: a gazdasági körforgás és a GDP, nominális és reál GDP, a GDP felhasználása, a GDP-deflátor és a fogyasztói árindex; a munkanélküliség mérése. A gazdaság hosszú távon: az árupiac és a kölcsönforrások piacának egyensúlya, a tényezőpiaci egyensúly és a jövedelemelosztás; a természetes munkanélküliség elméletei. A pénz jelentősége és az infláció: a pénz funkciói és a pénzkínálat; a pénz mennyiségi elmélete; a pénzkereslet; az infláció társadalmi költségei. A gazdaság rövid távú modelljei: az IS-görbe, a monetáris politika kamatlábat befolyásoló szerepe, és az aggregált kereslet; a Phillips-görbe és az aggregált kínálat; az aggregált kereslet és kínálati modell mint a rövid távú ingadozások modellje; a fogyasztási függvény Friedman- és Modigliani-féle elméletei.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, feladatmegoldás, hipotetikus gazdaságpolitikai és egyéb változások hatásának magyarázata a grafikus és matematikai formában felírt modellekben								
Értékelés								
A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:								
0 – 50% – elégtelen								
50,01% – 64,00% – elégséges								
64,01% – 76,00% – közepes								
76,01% – 87,00% – jó								
87,01% – 100% – jeles								

Kötelező szakirodalom:

Mishkin, F. S. (2020): Makroökonómia: Gazdaságpolitika és gyakorlat. Alinea Kiadó, Budapest. ISBN: 978-615-5669-40-8

Ajánlott szakirodalom:

Mankiw, G. (2005): Makroökonómia. Osiris, Budapest. ISBN: 963 389 825 0

Kaufmann, R. T. (2002): Makroökonómiai munkafüzet és feladatgyűjtemény N. Gregory Mankiw Makroökonómia című tankönyvéhez. Osiris, Budapest. ISBN: 963-389-257-0

Misz József – Tökés László (2021): Makroökonómia feladatgyűjtemény. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN: 978 963 454 747 1, DOI: 10.1556/9789634547471, <https://mersz.hu/misz-tokes-makroekonomia-feladatgyujtemeny>

Mishkin, F. S. (2020): Makroökonómia: Gazdaságpolitika és gyakorlat. Alinea Kiadó, Budapest.

Misz József – Palotai Dániel (2004): Makroökonómia feladatgyűjtemény. Panem, Budapest. ISBN: 963 545 4023

Heti bontott tematika		
hét	téma	tananyag
1.	Bevezetés: A makroökonómia fő kérdései és módszertana; a makroökonómiai aggregátumok I	Mishkin, 1., 2. fejezet (39-86. o.)
	TE*: A makroökonómiai jellegű problémák sajátosságai	
	A makroökonómiai aggregátumok II	
	TE: A GDP és az infláció kiszámolásának alapelvei	Mishkin, 3. fejezet (87-110. o.)
	A tényezőpiaci egyensúly és a jövedelemelosztás	
	TE: Az Euler-tétel és feltételei	
2.	Megtakarítás és beruházás zárt gazdaságban	Mishkin, 4. fejezet (112-127. o.)
	TE: A reálkamatláb árupiac-tisztító szerepe	
	A pénz funkciói, a pénz mennyiségi elmélete	Mishkin 5. fejezet+függelék (141-186. o.), 10. fejezet (309-320. o.)
	TE: Az infláció és a pénzkínálat hosszú távú kapcsolata	
	Pénzkereslet, pénzkínálat, az infláció és költségei	
	TE: A pénzkereslet és a nominális illetve reál GDP kapcsolata, reál és nominális kamatláb, várt infláció szerepe	
3.	Bevezetés a gazdasági ingadozásokba, az IS-görbe	Mishkin, 8-9. fejezet (249-298. o.)
	TE: A gazdasági ingadozások stilizált tényei, a kamatláb mint az árupiac kereslet meghatározója	
	Monetáris politika és az aggregált kereslet	Mishkin, 10. fejezet (299-328. o.)
	TE: A kamatlábra vonatkozó monetáris politikai szabály, infláció mint az árupiac kereslet meghatározója	
	Munkapiaci alapfogalmak, a Phillips-görbe és az aggregált kínálat	Mishkin, 11. fejezet (329-347. o.), 20. fejezet (605-608. o.)
	TE: Az infláció és a munkanélküliség közötti átváltás	
		Az aggregált kereslet és kínálat modellje
	TE: A gazdaság rövid és hosszú távú egyensúlya	
4.	Gazdaságpolitika az aggregált kereslet és kínálat modelljében TE: A fiskális és monetáris politikai lépések hatása az outputra, az inflációra és a kamatlábra	Mishkin, 13. fejezet (376-419. o.)
	A munkapiac és munkanélküliség TE: A természetes munkanélküliség okai	Mishkin, 20. (609-631. o.)
	A keynesi fogyasztási függvénytől az életciklus hipotézisig TE: A fogyasztási döntés intertemporális szemléletben	Mishkin, 18. fejezet (564-581. o.)
	Összefoglalás TE: A témák áttekintése madártávlatból, a közöttük lévő kapcsolódási pontok meglátása	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	nemzetközi közgazdaságtan				Kódja:	GT_APSL023-17 GT_APSLS023-17	
	angolul:	International Economics						
2021/2022. tavaszi félév								
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Makroökonómia				Kódja:	GT_APSL017-17 GT_APSLS017-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Czeplédi Pál		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a nemzetközi közgazdasági elmélet alapvető összefüggéseit. A tárgy keretében a hallgatók megismerik a nemzetközi kereskedelem alapvető elméleteit, a kereskedelempolitika eszközeit, a nemzetközi fizetésekkel kapcsolatos legalapvetőbb összefüggéseket, valamint a jövedelem meghatározódását nyitott gazdaságban.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit								
<i>Képesség:</i>								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus első fele a tiszta kereskedelem elméletét tekinti át, a második fele a pedig a nemzetközi pénzügyek alapösszefüggéseivel ismerteti meg a hallgatókat. A tiszta kereskedelem elméletével foglalkozó rész tárgyalja a ricardói komparatív előnyök tanát, a nemzetközi kereskedelem sztenderd (neoklasszikus) modelljét, a Heckscher-Ohlin-modellt, illetve a protekcionizmus jóléti hatásait. A nemzetközi pénzügyekre fókuszáló második rész a devizapiac alapfogalmait, a fedezetlen kamatparitás, illetve a vásárlóerő-paritás elméleteit tárgyalja, és megismerteti a hallgatókat a nyitott gazdaság egyszerű makroökonómiai modelljével.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, feladatmegoldás, hipotetikus gazdaságpolitikai és egyéb változások hatásának magyarázata a grafikus és matematikai formában felírt modellekben								
Értékelés								
Az aláírás megszerzésének feltétele nincs.								
A vizsga az e-learning rendszerben megoldandó feladatokból áll.								
A vizsgával elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:								
0 - 50% – elégtelen								
50,01% pont - 64% – elégséges								
64,01% - 76% – közepes								
76,01% - 87% – jó								
87,01% - 100% – jeles								

Kötelező szakirodalom:

Bock Gyula – Misz József: Nemzetközi közgazdaságtan. Trimester, Tatabánya, 2006. ISBN: 963-9561-14-2
 Bock Gyula – Misz József: Nemzetközi közgazdaságtan feladatok gyűjteménye. Trimester, Tatabánya, 2002. (vagy: Bock Gyula: Nemzetközi közgazdaságtan feladatok. Trimester, Tatabánya, 2007.) ISBN: 963-86290-3-7, 978 963 9561 19 9
 Bock Gyula – Martin Hajdu György – Réz András – Tóth Ferenc: Nemzetközi közgazdaságtan. Aula Kiadó, Budapest, 2004. ISBN: 9639466646

Ajánlott szakirodalom:

Paul R. Krugman – Maurice Obstfeld: Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika. Panem Könyvkiadó, 2004, Budapest. ISBN: 9639466646

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés: a nemzetközi közgazdaságtan tárgya és legfontosabb kérdései, a zárt és a nyitott gazdaság elemzésének eltérése
	TE*: A nemzetközi közgazdaságtan fő kérdései. A mikro- és makroökonómiai tudás alkalmazásának szükségessége
	A nemzetközi munkamegosztás alapelve: a komparatív előnyök tana. A ricardói modell
	TE: A komparatív előny fogalmának megértése, a komparatív előny és a kereskedelem szerkezete közötti összefüggés
	Csökkenő hozadék a ricardói modellben. A nemzetközi kereskedelem alapmodellje I.
	TE: A termelési lehetőségek határa a neoklasszikus feltevések szerint, az autark és a szabadkereskedelem melletti egyensúly kis ország esetén
	A nemzetközi kereskedelem alapmodellje II.
2.	TE: Komparatív előny a neoklasszikus modellben, egyensúly két országgal, számolási példa
	A Heckscher-Ohlin modell. Leontief paradoxon
	TE: A tétel megfogalmazása és értelmezése: relatív tényezőellátottság, tényezőintenzitás. Teljesülnek-e a modell predikciói?
	A kereskedelempolitika eszközei I.
	TE: A protekcionista eszközök osztályozása, a vám jóléti hatása parciális elemzéssel
	A kereskedelempolitika eszközei II.
	TE: A kvóta jóléti hatása parciális elemzéssel, a protekcionista gazdaságpolitika értékelése, néhány megállapítás a protekcionizmus politikai gazdaságtanából
	A nemzetközi fizetési mérleg
	TE: A nemzetközi fizetési mérleg szerkezete és a könyvelési elvek
3.	Devizapiac, kamatparitás
	TE: Az árfolyammal és a devizapiaci tranzakciókkal kapcsolatos legalapvetőbb fogalmak, a kamatparitás levezetése és értelmezése
	Árfolyamrezsimek
	TE: A rögzített és a lebegő árfolyamrezsimek közötti különbségek, a devizapiaci intervenció szerepe és értelmezése, a gyakorlatban létező árfolyamrezsimek típusok éttekintése
	Valutaárfolyam-elméletek
	TE: A kamatparitás mint árfolyamelmélet, az abszolút és a relatív vásárlóerő-paritás értelmezése. Mennyiben teljesül a vásárlóerő-paritás?
	Nyitott gazdaság rövid távú egyensúlya
TE: Rövid távú jövedelemmeghatározódás zárt tőkepiacú nyitott gazdaságban	
Nemzetközi pénzügyi rendszer	
TE: A nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődésének négy fő állomása és azok rövid jellemzése	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Pénzügytan				Kódja:	GT_APSL009-17 GT_APSLS009-17	
	angolul:	Finance						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fazekas Balázs			beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>a pénzügytan tárgy keretein belül megismerkedjenek a pénzügyi rendszer és a pénzügyi gondolkodás alapjaival, az alapvető pénzügyi számításokkal. A kurzus feltételeit teljesítő Hallgatók képesek átlátni a pénzügyi és fizetési rendszer alapvető működését, a gyakorlatban alkalmazott pénzügyi tranzakciókat, valamint ismerni fogják a pénzügyi instrumentumok, a bankrendszer és a pénzügyi piacok működését.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a pénzügy és a számvitel alapfogalmait, a pénzügyi termékeket és piacokat, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat.								
Ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a pénzügyi és a számviteli gondolkodás alapjait is.								
Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási, számviteli-adózási alrendszerét, a vállalati finanszírozás alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit is.								
<i>Képesség:</i>								
Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére is.								
Gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására képes.								
<i>Attitűd:</i>								
Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően is.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Alkalmas önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődése).								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus során a Hallgatók megismerik pénz funkcióit, valamint a pénz időértékének koncepcióját. Megismerik a Hallgatók a pénzügyi piacokat, valamint a pénzügyi közvetítő rendszer működési logikáját és kitüntetett szereplőit. A bankrendszer és a banki ügyletek is tárgyalásra kerülnek. A kurzus során tárgyalásra kerül a fizetési rendszer, a fizetési módok és azok hazai jellemzői. Bemutatásra kerülnek az értékpapír-piaci ismeretek. A félév zárásaként a tőzsde és a tőzsdei ügyletek kerülnek bemutatásra.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%</p>								

Értékelés

Oktatási anyagok:

A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.

Vizsgajegy megszerzésének feltétele:

Vizsga megírásának lehetősége:

A tárgy kollokviummal zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga megírására, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Vizsgadolgozat tartalma és felépítése:

A vizsgák a teljes félév anyagát tartalmazzák. A vizsgák írásban, elektronikus formában kerülnek lebonyolításra. A vizsgák elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a dolgozatban. A dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

Vizsgadolgozat értékelése:

A vizsgajegy a dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. (Az elmélet és gyakorlati részek 50-50%-os súllyal számítanak az értékelés során, az elméleti és gyakorlati részekre vonatkozó minimum szint nincs.) A vizsgadolgozat alapján az értékelés és a jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (e-learningben elérhetőek!)

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény I.* –Időérték számítás és értékpapírok értékelésének alapjai. Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény II.* – Befektetési és beruházási döntések. Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2021): Aktív és passzív bankügyletek a gyakorlatban. Debreceni Egyetem. Debrecen

Fazekas Balázs (2020): Pénzügyi piaci alapismeretek és esettanulmányok I. Debreceni Egyetem. Debrecen

Fazekas Balázs (2020): Pénzügyi piaci alapismeretek és esettanulmányok II. Debreceni Egyetem. Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

Gál Erzsébet (2010): *Hitelkérelem, banki ismeretek.* Budapesti Gazdasági Főiskola. Budapest, 2010

Illés Ivánné (2002): *Társaságok pénzügyei.* Saldo Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Rt., Budapest 2002

Vígvári András (2010): *A pénzügyek alapjai.* Budapesti Gazdasági Főiskola. Budapest, 2010

Melicher, R. W. – Norton, E. A. (2017): *Introduction to Finance: Markets, Investments, and Financial Management, Enhanced eText, 16th Edition.* Wiley Publishing.

Heti bontott tematika	
1.	<p>Előadás: Tematika és követelményrendszer ismertetése. A pénz funkciói, fejlődése. A modern pénz. Infláció. Valuta és deviza. I., II. A pénz időértéke I. II.</p> <p>Gyakorlat: Az előadáshoz kapcsolódó elméleti feladatok és számítási példák. Az időérték számítási feladatok PV, FV, EIR. Az időérték számítási feladatok: évjáradék, örökjáradék.</p> <p>A Hallgató megismeri a pénz gazdasági jelentőségét és teremtésének folyamatát. A Hallgatók megismeri az infláció és a valuták és devizák elméleti és gyakorlati aspektusait. A Hallgatók megismeri az időérték-számítás alapjait és egyszerű alkalmazási területeit. A Hallgató képes pénzáramlás-sorozatokot értékelni.</p>
2.	<p>Előadás: A pénzügyi piacok, Bankrendszer I., II.</p> <p>Gyakorlat: Az előadáshoz kapcsolódó elméleti feladatok és számítási példák. Esettanulmányok és számítási példák a hitelekhez kapcsolódóan valós banki ajánlatok alapján. Esettanulmányok és számítási példák a betétekhez kapcsolódóan valós banki ajánlatok alapján. Lízing.</p> <p>A Hallgató ismeri a pénzügyi piacok alapjait. A Hallgatók megismerik bankrendszer alapjait és az aktív bankügyleteket. A Hallgató ismeri a passzív bankügyleteket és az egyéb pénzügyi szolgáltatásokat.</p>
3.	<p>Előadás: Fizetési rendszer és fizetési forgalom, Értékpapírok I., II.</p> <p>Gyakorlat: Az előadáshoz kapcsolódó elméleti feladatok és számítási példák. Értékpapírok pénzáramlásának tervezése, részvények., Értékpapírok pénzáramlásának tervezése, kötvények.</p> <p>A Hallgató képes átlátni a fizetési rendszert. A Hallgató ismeri az értékpapír piac alapjait. A Hallgató ismeri a legfontosabb értékpapírok fogalmi hátterét és gyakorlati aspektusait.</p>
4.	<p>Előadás: Tőzsde I., II.,</p> <p>Gyakorlat: Az előadáshoz kapcsolódó elméleti feladatok és számítási példák. Forward ügyletek pénzáramlásainak tervezése.</p> <p>A Hallgatók a megismert. A Hallgatók megismeri a tőzsde működését. A Hallgató megismeri a tőzsdei ügyleteket. A Hallgatók képesek átlátni az egyszerű határidős ügyleteket.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vállalatgazdaságtan				Kódjai:	GT_APSL003-17, GT_APSLS003-17	
	angolul:	Enterprise Economics						
Felelős oktatói egység:		Debreceni Egyetem, GTK, Gazdálkodástudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Oraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktatók		neve:		Prof. Dr. Bai Attila		beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> megismerkedjenek a vállalati gazdaságtan területeivel, erőforrásaival, általános menedzsment feladatokkal, úgymint tervezés, emberi erőforrás- és készlet-gazdálkodás, beruházások értékelése. A tantárgy feladata továbbá, hogy a hallgatók tisztában legyenek a vállalkozások fogalmával, csoportosításukkal, a hozzájuk kötődő alapvető gazdasági ismeretekkel, a termelő- és szolgáltató-rendszerek hatékony működtetésének módszereivel. <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <p>A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a vállalat működtetésének módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat, megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálnak: 1. A vállalkozások működése, alapítása, tervezése, 2. A vállalkozások erőforrásai és értékelésük 3. Értékteremtő folyamatok menedzsmentje. A tantárgy révén a hallgató megismeri a menedzsment legfontosabb feladatait, döntési kompetenciáit.</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>Legyen tisztában a menedzsment alapfunkcióival, a vállalkozások működtetésének feltételeivel. Ismerje az erőforrásokat és ezek értékelésének összefüggéseit. Értse az értéktermelő folyamatok és a menedzsment kapcsolatát. Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti- és a menedzsment kérdésköreinek bővítésére. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. iparági fejlesztésekben, a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <p>A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő gazdálkodástudományi tudás birtokában a végzés után megfelelően értelmezni és értékelni tudja a menedzsment feladatait, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A vállalat és a vállalkozás fogalma, csoportosításuk, a stock és a flow folyamatok, a termelési érték, a termelési költség a jövedelem és kategóriái, a hatékonyság és annak mérése. A befektetett eszközök, a befektetések és a beruházás sajátosságai, beruházás-gazdaságossági számítások, gazdálkodás forgóeszközökkel, a készletgazdálkodás és a logisztikai rendszerek, az értéktermelő folyamatok menedzsmentje, a termelés és a szolgáltatás sajátosságai. Az emberi erőforrás gazdálkodás kérdései, területei, feladatai. A tervezés és az üzleti tervezés kapcsolata, a tervek csoportosítása, típusai, a tervezés eszközei.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadások modern infokommunikációs eszközök felhasználásával. Interaktív, elektronikus tananyag az e-learning programban. Lehetőség konzultációra. Ha a félév során online, vagy hibrid oktatási rendszert kell alkalmazni, akkor az előadások és gyakorlatok időintervallumában az e-learning felületen fog történni az oktatás. Ebben az esetben a Cisco WEBEX felületen lesznek az előadások és gyakorlatok és az e-learning felületen a számonkérés.</p>								

Értékelés

A félévvégi aláírás feltétele a tárgy felvétele a Neptun rendszerben, illetve a gyakorlatok látogatása a TVSZ előírásainak megfelelően. Ezt követően a hallgatók teljesítményének értékelése a vizsgaidőszakban írásbeli kollokvium, vagy e-learning teszt formájában történik. A vizsga sikeres teljesítéséhez legalább a maximális pontszám 60%-a szükséges. A pontthatarok:

- 0-59%: elégtelen (1)
- 60-69%: elégséges (2)
- 70-79%: közepes (3)
- 80-89%: jó (4)
- 90-100%: jeles (5)

Az előadások és gyakorlatok anyaga folyamatosan felkerül az e-learning rendszerbe. Az e-learning rendszerbe feltett tananyagokat csak saját tanulásuk során használhatják fel, azokat a szerzői jogok és a GDPR rendelkezései egyaránt védik!

Kötelező szakirodalom:

1. Nábrádi A. (szerk.) – Bai A. (szerk.) – Gabnai Z: Mezőgazdasági és energetikai ökonómiai ismeretek (2., 3., 5. fejezet). Debrecen, 2018
2. Nábrádi A. Vállalkozási ismeretek, 2018, Debreceni Egyetem ISBN 978-963-12-3048-2
3. Chikán A. Vállalatgazdaságtan, Aula Kiadó, Budapest, 2010.

Ajánlott szakirodalom:

1. Pupos Tibor et al: Termelés- és szolgáltatás menedzsment. Pannon Egyetem, Georgikon Kar, Keszthely, 2011
2. Andy Schmitz (2013): Principles of Managerial Economics, <http://lardbucket.org>

Heti bontott tematika:

Hét, időpont	Előadás (téma)	Gyakorlat/szeminárium
1-10	Követelményrendszer ismertetése, vállalkozástani alapfogalmak, TÉ, TK, önköltség, jövedelem, hatékonyság, értéktermelő folyamatok menedzsmentje: termelés és szolgáltatás. TE: A felsorolt témakörökkel kapcsolatos elméleti anyag elsajátítása	Számítások és magyarázatuk az elméleti tananyaggal párhuzamosan TE: Az előzőekben felsorolt témákkal kapcsolatos kalkulációk begyakorlása és megértése
11-20	Befektetett eszközök, beruházások értékelése, az idő pénzértéke, forgóeszköz-, készlet- és emberi erőforrás-gazdálkodás, vállalati tervezés, próbateszt TE: A felsorolt témakörökkel kapcsolatos elméleti anyag elsajátítása	

Vizsgatételek

1. Vállalkozásokkal kapcsolatos alapismeretek
2. Termelési értékkel kapcsolatos alapismeretek
3. Termelési költséggel kapcsolatos alapismeretek
4. Önköltséggel kapcsolatos alapismeretek
5. Jövedelemmel kapcsolatos alapismeretek
6. Hatékonysággal kapcsolatos alapismeretek
7. Értéktermelő folyamatok menedzsmentje: termelés és szolgáltatás
8. Befektetett eszközökkel kapcsolatos alapismeretek
9. Beruházások értékelése
10. Forgóeszközökkel kapcsolatos alapismeretek
11. Készlet-gazdálkodással kapcsolatos alapismeretek
12. Emberi erőforrás-gazdálkodással kapcsolatos alapismeretek
13. Vállalati tervezéssel kapcsolatos alapismeretek

A tantárgy neve:	magyarul:	Adózási ismeretek I.				Kódja:	GT_APSL041-17
	angolul:	Taxation I.					
Felelős oktatási egység:		Számvitel és Pénzügy Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:		Számvitel II., Vállalati pénzügy II.				Kódja:	GT_APSL021-17 GT_APSL028-17
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit:
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10		
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Kiss Ágota			beosztása:	tanársegéd
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>A hallgatók megismertetése a magyar adózási rendszer alapkérdéseivel, az egyes adókötelezettségekkel, adónemekkel. Az ismeretek elmélyítése érdekében szemináriumokon a hallgatók az elméleti anyaghoz kapcsolódó feladatokat, esettanulmányokat oldanak meg.</p>							
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Elsajátította az adózási ismereteket, melyek révén az adózási feladatok birtokába kerül</p> <p><i>Képesség:</i> Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott és befogadó az adózási ismeretek és gyakorlat új eredményei iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.</p>							
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A hallgatók megismertetése a magyar adózási rendszer alapkérdéseivel, az egyes adókötelezettségekkel, adónemekkel. Az ismeretek elmélyítése érdekében szemináriumokon a hallgatók az elméleti anyaghoz kapcsolódó feladatokat, esettanulmányokat oldanak meg.</p>							
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az elméleti megalapozás után a gyakorlatokon elhangzottak, megoldott feladatok.</p>							
<p>Értékelés</p> <p>Aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás automatikusan megadásra kerül.</p> <p>Gyakorlati jegy megszerzésének feltételei: A tárgy gyakorlati jeggyel zárul, melyet a hallgatók a vizsgaidőszak végéig szerezhettek meg. A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele, hogy a zárthelyi dolgozatok során a Hallgató legalább 60%-ot teljesít. A zárthelyi dolgozat megírására és a javításokra a félév során 4 előre leegyeztetett időpontot biztosítunk, amelyből három alkalmat választhatnak a Hallgatók.</p> <p>Zárthelyi dolgozat tartalma, felépítése és megszerzése: A zárthelyi dolgozat és a két pótlási lehetőség az egész féléves anyagot tartalmazza. A zárthelyi dolgozatok írásban kerülnek lebonyolításra. A zárthelyi dolgozatok elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a zárthelyi dolgozatban. A zárthelyi dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmakra, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak. A zárthelyi dolgozat sikerességének feltétele, hogy a dolgozat 2 része (elmélet, gyakorlat) külön-külön elérje az 50-50%-ot, együttesen a 60%-ot. A gyakorlati jegybe az utolsó megírt zárthelyi dolgozat eredménye számít bele. A zárthelyi dolgozat alapján az értékelés és a gyakorlati jegy a következők szerint alakul.</p>							

60% alatt:	elégtelen (1)
60-69%:	elégséges (2)
70-79%:	közepes (3)
80-89%:	jó (4)
90-100%:	jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Dr Herich György: Adótan. Penta Unió

Dr Herich György: Adó Teszt és példatár, Penta Unió

Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve az e-learning rendszerből letölthető anyagok.

Ajánlott szakirodalom:

Vámosi-Nagy: Az adózás nagy kézikönyve, Complex Kiadó

Tematika

Adózási alapfogalmak (adó fogalma, alanya, tárgya, jellemzők, adózás céljai, adózás alapelvei, az adóhatósági szervek bemutatása, az adókötelezettség tartalma, illetékesség, hatáskör, adókedvezmények).

Személyi jövedelemadó (általános jellemzők, céljai, alapelvei, adó hatálya és alanyai, adókötelezettség tartalma, a jövedelem megállapításának módjai). Személyi jövedelemadó (összevontan adózó jövedelmek). Személyi jövedelemadó (külön adózó jövedelmek).

Általános forgalmi adó (jellemzői, az adó tárgya, alanya, mértéke, az adó alapja, hatáskör, illetékesség, termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás). Általános forgalmi adó (speciális termékértékesítések, EU-n belüli ÁFA szabályozás). Általános forgalmi adó (mentességek, az ÁFA különös szabályozásai).

Társasági adó (jellemzői, az adó tárgya, alanya, mértéke, az adó alapja, hatáskör, illetékesség, jövedelem-minimum, adóalap módosító tételek I.). Társasági adó (adóalap módosító tételek II., adókedvezmények).

A tantárgy neve:	magyarul:	Marketing alapjai				Kódja:	GT_APSL015-17 GT_APSLS015-17	
	angolul:							
Felelős oktatási egység:		DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szakály Zoltán			beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja,</p> <p>megismertetni a hallgatókat a marketing alapvető összefüggéseivel, különös tekintettel a szegmentációra, a célpiacok kiválasztására és a pozicionálásra. Kiemelt figyelmet szentelünk a marketing eszközrendszerének elemzésére, így részletesen tárgyaljuk a termék-, az ár-, az elosztási csatorna- és a marketingkommunikációs stratégiákat és eszközöket.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a marketing fogalmát, koncepcióját, eszközrendszerét és módszertanát az üzleti és nonprofit szférában. Ismeri a marketing szerepét a vállalat, intézmény működésében, a marketing kapcsolatát a szervezet más folyamataival, funkcióival.</p> <p><i>Képesség:</i> Képes a marketing és értékesítés rövid- és középtávú döntési folyamataiban való eligazodásra, a gyors piaci változások felismerésére, és az azokhoz való alkalmazkodásra.</p> <p><i>Attitűd:</i> Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, és a munkatársaival való együttműködésre.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus a következő témaköröket öleli fel: A marketing alapfogalmai, A vállalati piacorientáció típusai, Vevőérték, vevőelégedettség, A modern marketing folyamata, A marketing-információ rendszer (MIR) és a marketingkutató, A fogyasztói magatartás elemzése, A stratégiai marketing alapjai: szegmentáció, A stratégiai marketing alapjai: célcsoport kiválasztás és pozicionálás, Termék-életciklusok menedzselése, a piacfejlődés elmélete, A termékstratégia alapjai, Az árstratégia alapjai, Az elosztási stratégia alapjai, A marketingkommunikációs stratégia alapjai, Az online marketing alapjai</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadások tananyagának megismerése.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Írásbeli vizsga</p>								

Kötelező szakirodalom:

Az előadások anyaga és az elektronikus jegyzet.

Keller, K. L., Kotler, P.: Marketingmenedzsment. Akadémiai Kiadó, 2008, 1-986.

Ajánlott szakirodalom:

Bauer A., Berács J.: Marketing. Aula Kiadó, 2006, 1-658.

Féléves bontott tematika

1.	A marketing alapfogalmai A vállalati piacorientáció típusai Vevőérték, vevőelégedettség A modern marketing folyamata A marketing-információ rendszer (MIR) és a marketingkutatás A fogyasztói magatartás elemzése A stratégiai marketing alapjai: szegmentáció
2.	A stratégiai marketing alapjai: célcsoport kiválasztás és pozicionálás Termék-életciklusok menedzselése, a piacfejlődés elmélete A termékstratégia alapjai Az árstratégia alapjai Az elosztási stratégia alapjai A marketingkommunikációs stratégia alapjai Az online marketing alapjai

A tantárgy neve:	magyarul:	Számvitel I. (A számvitel alapjai)						Kódja:	GT_APSL016-17 GT_APSLS016-17	
	angolul:	Fundamentals of financial accounting								
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:		-						Kódja:	-	
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Heti		kollokvium	6	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10	Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve		Dr. Bács Zoltán Dr. Orbán Ildikó				beosztása	egyetemi tanár egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy bemutassa a hallgatóknak a számvitel elméleti és gyakorlati alapjait, alapelveit.</p> <p>Tanulás eredmények, kompetenciák: A kurzus betekintést ad a vállalkozások könyvvezetési és beszámolási kötelezettségeinek jellegébe, a beszámoló egyes részeinek, elsősorban a számviteli mérleg és az eredménykimutatás összeállításának folyamataiba, elsősorban a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szabályozási rendszerében.</p> <p><i>Tudás:</i> A hallgató megismeri a számvitel alapfogalmait, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat, az alapvető számviteli összefüggéseket, elsajátítja a számviteli gondolkodás alapjait.</p> <p><i>Képesség:</i> A hallgató képessé válik alapvető számviteli és kettős könyvviteli feladatok megoldására, a pénzügyi kimutatások összefüggéseinek értelmezésére, a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára.</p> <p><i>Attitűd:</i> A hallgató nyitott a számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Alkalmos önálló munkavégzésre.</p>										
<p>A kurzus tartalma, témakörei A számvitel fogalma. Számviteli rendszer, a számviteli törvény. A számviteli munka szakaszai. Beszámolás és könyvvezetés.</p>										
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül.</p>										
<p>Értékelés</p> <p>NAPPALI TAGOZAT</p> <p>Az előadásokon való jelenlét a TVSZ 11. § (1) előírásai szerint nem kötelező. A szemináriumokon való részvétel kötelező.</p> <p>Az előadás diasora és a szemináriumokon megoldandó feladatok az e-learning rendszerbe feltöltésre kerülnek.</p> <p>Aláírás megszerzése: A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák, az egész félévi hiányzást figyelembe véve 3 alkalomnál több hiányzás esetén az aláírás megtagadásra kerül.</p> <p>A félév során két zárthelyi dolgozat megírására kerül sor, melyek mindegyikének min. 50%-os teljesítése, átlagban min. 60%-os teljesítése szükséges a félévi aláírás megszerzéséhez. A feladatsor elméleti és gyakorlati feladatokat is tartalmaz. Az aláírás maximum két alkalommal pótolható.</p>										

Megajánlott jegy megszerzésének követelményei:

A félévközi két zárthelyi dolgozat eredményeinek átlaga alapján az összességében 90%-ot meghaladó eredményeket megajánlott jegy formájában rögzítjük.

Érdemjegy megszerzése:

A vizsgaidőszakban a vizsgáztatás szóbeli vizsga keretében valósul meg, kiadott beugró minimum kérdések, és tételsor alapján. A vizsgát az a hallgató kezdheti meg, aki korábban a Neptun rendszerben meghirdetett vizsgaidőpontra feljelentkezett az adott napi vizsgára.

LEVELEZŐ TAGOZAT**Aláírás megszerzése:**

Az aláírás megszerzésének nem feltétele levelező tagozaton a jelenlét. A félév során az aláírás megszerzéséhez zárthelyi dolgozat megírására van szükség, melynek min. 60%-os teljesítése szükséges. A feladatsor elméleti és gyakorlati feladatokat is tartalmaz. Az aláírás két alkalommal pótolható. A zárthelyi dolgozat eredményeinek átlaga alapján az összességében 90%-ot meghaladó eredményeket megajánlott jegy formájában rögzítjük.

Érdemjegy megszerzése: A vizsgaidőszakban a vizsgáztatás szóbeli vizsga keretében valósul meg, kiadott beugró minimum kérdések, és tételsor alapján. A vizsgát az a hallgató kezdheti meg, aki korábban a Neptun rendszerben meghirdetett vizsgaidőpontra feljelentkezett az adott napi vizsgára.

Kötelező olvasmány:

Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 1. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2004, átdolgozva: 2017.

Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 2. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2001, átdolgozva: 2017.

Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar E-learning oldalára feltöltött tananyagok

Ajánlott szakirodalom:

Siklósi Ágnes - Simon Szilvia - Veress Attila - Szíjártó Boglárka: Bevezetés a számvitelbe - számvitel alapjai példatár 2018. Perfekt Kiadó, 2018

Sztánó Imre: A számvitel alapjai, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Részvénytársaság, Budapest, 2015

Siklósi Ágnes - Veress Attila: Könyvvezetés és Beszámolóképzés, Számviteli feladatok a gyakorlatban, A Mérlegképes könyvelő képzés tankönyve, 9. bővített kiadás, Saldo Kiadó, 2018

Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 2015

2000. évi C. törvény a számvitelről

LEVELEZŐ TAGOZAT

Tematika

A számvitel fogalma, célja. A vállalalkozási tevékenység tartalma és főbb sajátosságai, a termelési folyamat és kapcsolata a számvittel. A vállalkozó vagyona, fogalma, a vagyon kimutatása. A vállalkozó vagyona, a vagyon kimutatása. Az egyes mérlegsorok tartalma. A mérleg és tartalma, a mérlegtételek értékelése. Az eredmény fogalma, csoportosítása, kimutatása. Az eredménykimutatás és tartalma, típusai. A gazdasági műveletek és hatásuk a vagyonra. A vállalkozások számviteli információs rendszere. Könyvviteli alapfogalmak – könyvvezetés, egyszeres és kettős könyvvitel, a könyvviteli számla. A számviteli munka szakaszai, számviteli bizonylatok, nyilvántartások. A bizonylat fogalma, csoportosítása, általános alaki és tartalmi kellékei. Nyilvántartások a kettős könyvvitel rendszerében, a kettős könyvvitel jellemzői (nyitás, zárás, főkönyvi kivonat). A könyvviteli zárlat. Példa a könyvvezetés, valamint a mérleg és az eredménykimutatás kapcsolatának bemutatására. Beszámolási és könyvvezetési kötelezettség. A számviteli szolgáltatás. A számviteli rendszer, a számviteli törvény. A számviteli alapelvek, a számviteli politika. A beszámoló formája, az éves beszámoló részei. A bekerülési érték fogalma, összetevői. Az értékcsökkenési fajtái, kiszámításuk, a leírás módja.

A tantárgy neve:	magyarul:	Menedzsment				Kódja:	GT_APSL019-17 GT_APSLS019-17	
	angolul:	Management						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Pierog Anita			becsztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A hallgatókat bevezetni a menedzsment tudományba. Megismertetni őket a vezetés- szervezés alapjaival, egyfajta gondolkodásmód bemutatása.</p> <p>A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók megismerjék azokat az alapvető vezetési elméletek, módszereket és eljárásokat, amelyek révén felkészülhetnek gazdálkodó szervezetek vezetési feladatainak ellátására. A tantárgy vázát a vezetési folyamat olyan jól definiálható feladatainak oktatása jelenti, mint kommunikáció, információmenedzsment, tervezés, döntés, rendelkezés, szervezés, ellenőrzés. Kompetenciák: Ennek révén a végzett hallgatók képessé válnak megfogalmazni a vezetéssel és szervezéssel,</p> <p>kapcsolatos elvárásokat, feladatokat és problémákat. Kiválasztani a legcélravezetőbb eljárásokat, kialakítani az adott vezetési-szervezési helyzet megoldására leginkább megfelelő módszereket. Tudatosan és tervszerűen képes ezek szisztematikus alkalmazására. Képes a stratégiai szemléletű gondolkodásra. A gyakorlati tapasztalatok megszerzése után képessé válik a szervezet és szervezeti egységek tevékenységének összehangolására, szervezésére és irányítására.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

Képesség:

- Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Képes hatékony munkára gazdasági, marketing és kereskedelmi projekteknél, gazdálkodó szervezetekben.

Attitűd:

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Törekszik arra, hogy önképzése a szakmai céljai megvalósításának egyik eszközévé váljon.
- Komplex megközelítést kívánó, illetve váratlan döntési helyzetekben is törekszik a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével meghozni a döntését.

Autonómia és felelősség:

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.
- Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.
- Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Előadás (téma)	Gyakorlat/szeminárium
Bevezető előadás, követelmények ismertetése, szervezet fogalma, szervezeti struktúra	Bevezetés, követelmény, vezetővel szembeni elvárások
Vezetés története	Bevezetés, követelmény, vezetővel szembeni elvárások
Vezetés fogalma értelmezései, vezető feladatai	Vezetői hajlam, másokról alkotott kép
Vezetői szerepek	Vezetői hajlam, másokról alkotott kép
Tervezés	Kreativitás, Intelligencia
Szervezés	Kreativitás, Intelligencia
Vezetés/irányítás	Szervezési gyakorlat
Ellenőrzés	Ellenőrzés
Döntés, problémamegoldás	Ellenőrzés
Kommunikáció	Döntéshozatali gyakorlat
Szervezettípusok	Döntéshozatali gyakorlat
Leadership elméletek	Vezetői kommunikáció
Időgazdálkodás	Vezetői kommunikáció

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A tantárgyhoz előadás és gyakorlat tartozik. Az előadásokon interaktív módon dolgozzuk fel az egyes témaköröket. A gyakorlatokon a témakörökhöz tartozó tréning típusú feladatokkal mélyítjük a tudást.

Értékelés

Ötfokozatú skála:

elégtelen (1)

elégséges (2)

közepes (3)

jó (4)

jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Bácsné- Bába É.- Berde Cs.- Dajnoki K. (2015): A vezetés alapjai. (szerk: Berde Cs.), Debreceni Egyetem. Center-Print Nyomda, Debrecen

Berde Cs.- Pierog A. (2020): Vezetési ismeretek gyakorlatok. (szerk: Berde Cs.), Debreceni Egyetem. Debrecen

Antal Zs.- Dobák M. (2016): Vezetés és szervezés- Szervezetek kialakítása és működtetése. Akadémiai Kiadó. Budapest

Előadás anyag

Elektronikus tananyag

Ajánlott szakirodalom:

Maxwell, J. C. (2007): A vezető 21 nélkülözhetetlen tulajdonsága. Bagolyvár Könyvkiadó. ISBN 9789639447950

Maxwell, J. C. (2004): Vezetés 101, amit minden vezetőknek tudnia kell. Bagolyvár Könyvkiadó. ISBN 9789639447400

Anderson, D.R. - Sweeney, D.J. - Williams, T.A. - Camm, J.D. - Cochran, J.J. (2014): An Introduction to Management Science: Quantitative Approaches to Decision Making 14th Edition. Cengage Learning. 877 pp ISBN-13: 978-1111823610

Griffin, R. W. (2015): Management. 12th Edition. Cengage Learning. 704.pp. ISBN:978-1-305-50129-4

Lussier, L.R. (2019): Management fundamentals, Concepts, applications, and skill development. 8th Edition. SAGE Publications. 597.pp. ISBN: 978-1-544-33133-1

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Bevezető előadás, követelmények ismertetése, szervezet fogalma, szervezeti struktúra, Vezetés története, Vezetés fogalma értelmezései, vezető feladatai, Vezetői szerepek, Tervezés, Szervezés, Vezetés/irányítás, Ellenőrzés, Döntés, problémamegoldás, Kommunikáció, Szervezettípusok, Leadership elméletek. Időgazdálkodás
	TE*: Az ismeretanyag elsajátítása, önismeret fejlődése
2.	Gyakorlat: Vezetőkkel szembeni elvárások, Vezetői hajlam, másokról alkotott kép, Kreativitás, Intelligencia, Szervezési gyakorlat, Ellenőrzés, Döntéshozatali gyakorlat, Vezetői kommunikáció
	TE: Az ismeretanyag elsajátítása, önismeret fejlődése

**TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti kommunikáció				Kódja:	GT_ASPL1049-17 GT_ASPLS1049-17	
	angolul:	Business Communication						
Felelős oktatási egység:		Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gy	3	magyar
Levelező	L	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Juhász Csilla			beosztása	habilitált egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>a tantárgy keretében elsajátítsák az üzleti kommunikáció alapjait, szintjeit, modelljeit, alapformáit. Videó-felvételes szerepjátékok keretében átélhessék a kommunikációs kapcsolat létrehozását, megteremtését, a meggyőzés formai és tartalmi elemeit, az írásbeliség technikáit. Ezekkel felkészítve őket a munka világában rájuk váró feladatokra, megfelelő készségeket kialakítva bennük.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri és alkalmazza a kommunikációs formákat, a kommunikáció buktatóit, szabályszerűségeit. - Ismeri a szóbeli és írásbeli kommunikációt a szakmai életben. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Magas szinten dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait, rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában. - Szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Elsajátítva a kommunikációs konfliktuskezelés lehetőségeit, megismerve ennek sikeres megvalósítását és a lehetséges kudarc tipizálható okait, azokat sikerrel alkalmazza. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban <p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p>								

Az üzleti kommunikáció alapjai, szintjei; Az üzleti kommunikáció modelljei, alapformái; A verbális kommunikáció szóban és írásban; A nonverbális kommunikáció; A kommunikációs kapcsolat létrehozása, megteremtése

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások tartása.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. Az elégségeshez 60-69,9%, a közepeshez 70-79,9%, a jóhoz 80-89,9% a jeleshez 90% feletti teljesítmény kell.

Kötelező szakirodalom:

Fodor L. – Kriskó E.: A hatékony kommunikáció alapjai. Noran Libro. Budapest 2014
e-könyv formában ISBN: 9786150000000, 2020

Neményiné Gyimesi I.: Hogyan kommunikáljunk tárgyalás közben? Akadémiai Kiadó Budapest, 2019

Hofmeister-Tóth Á.: Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Akadémiai Kiadó Budapest, 2013, <https://mersz.hu/hofmeister-toth-mitev-uzleti-kommunikacio-es-targyalastechnika> 2016

Pease, A.: Testbeszéd - Gondolatolvasás gesztusokból. Park Kiadó, Budapest 2017

Ajánlott szakirodalom:

Tchappeler, R. – Krogerus, M.: 44 kommunikációs modell – A hatékony önkifejezés és eredményes együttműködés könyve. E-könyv, HVG Kiadó, Budapest 2020

Szabó K.: Kommunikáció felsőfokon Kossuth Kiadó Budapest, 2009

Montágh I.: Figyelem vagy fegyelem? Holnap Kiadó Budapest, 2008

Nierenberg, G. – Calero, H.: Testbeszéd-kalauz. Bagolyvár Könyvkiadó Budapest, 1998

Wacha I.: A korszerű retorika alapjai I-II. Szemimpex Kiadó, Budapest 1996

Hetekre bontott tematika	
1. előadás	<p>Az üzleti kommunikáció alapjai Nonverbális kommunikáció az üzleti életben Verbális kommunikáció (szóbeliség)</p> <p>TE*: A hallgató elsajátítja az alábbiakat: a kommunikáció fogalma, csoportosítása, az üzleti kommunikáció modellje, folyamata Elsajátítja az alábbiakat: mi a nonverbális kommunikáció, hogyan csoportosítjuk, formái, térszabályozás Elsajátítja a nonverbális kifejezésmódok formáit, jellemzőit Szembesül az írásbeli kommunikáció sajátosságaival, elsajátítva azokat</p>
2. előadás	<p>Verbális kommunikáció, szóbeliség Zavarok az üzleti kommunikációban Hatékony üzleti kommunikáció A nemek, népek közötti kommunikációs különbségek</p> <p>TE: Megtanulja a szóbeli üzleti kommunikáció (megbeszélés, tárgyalás) sajátosságait, jellemzőit. Megtanulja, szembesül a kommunikációjára ható, abban előforduló zavarokkal. Megtanulja a kommunikációban rejlő kulturális különbségeket.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti szaknyelv I.				Kódja:	GT_APSLNY1-17	
	angolul:	Business Language I.						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet						
Kötelező előtanulmány neve		B1+ szintű általános nyelvtudás				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	angol/német
Levelező	X	Féléves		Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Hajdu Zita				beosztása:	egyetemi adjunktus

A kurzus célja, hogy a hallgatók

sikeres állás pályázatát támogassa, valamint jövőbeli, gazdasági, üzleti területen elvárt munkafeladatait segítse. Cél, hogy legalább az Európai Referencia Keret B2 szintjét elérjék mind a négy fő nyelvi készség terén. A B2 szinttel érkező hallgatóknál a három félév teljesítése után C1 az elvárt szint. B2 szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni az összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. B2 szinten a nyelvtanuló képes részletes és világos szövegalkotásra szóban és írásban az elvárt szaknyelvi témakörökben. Ezen célok elérése érdekében a kurzus során a hallgatók megismerkednek a legfontosabb üzleti, gazdasági és pénzügyi szakterületekkel idegen nyelven, és ezeken keresztül elsajátítják a szakterület jellemző szakszókincsét. A szakmai szókincs elsajátítása különböző feladatokon keresztül történik: az alaptankönyv módszeres feldolgozása, valamint újságcikkek, szövegértések, esettanulmányok, interjúk segítségével. A félév során kiemelt figyelmet kap az esetleges nyelvtani hiányosságok és kiejtési hibák megszüntetése, hogy a hallgató a kurzus után hatékonyan, a kommunikációt zavaró nyelvhasználati hibák nélkül tudjon részt venni a társalgásban általános és szakterületéhez kapcsolódó témákban.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A nyelvtanuló rendelkezik a gazdasági, üzleti élet alapvető fogalmainak, szereplőinek, folyamatainak, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével idegen nyelven, azokat be tudja mutatni, képes róluk kérdéseket feltenni és elbeszélgetni, illetve vitatkozni az adott idegen nyelven. Tárgyalóképes nyelvtudással bír az alapvető információgyűjtési és elemzési módszerekkel kapcsolatban.

Képesség:

A nyelvtanuló képes szakszerű, világos, egyértelmű és hatékony kommunikációra írásban és szóban, mind szakmai, mind laikus közönség felé; a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére, gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására. Képes önálló szakirodalmi feldolgozásra idegen nyelven, valamint folyamatosan kommunikál akár anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.

Attitűd:

A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, kezdeményező; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok vállalására. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.

Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően. Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására.

Autonómia és felelősség:

Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Alkalmas önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése). Munkáját a minőségi munkavégzés jellemzi. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus célja a legfontosabb üzleti, gazdasági és pénzügyi szakterületek idegen nyelven történő áttekintése, és ezeken keresztül a szakterület jellemző szakszókincsének megismertetése. Fontosabb témakörök: a gazdaság szereplői és régiói, Magyarország gazdasága, a munka világa, munkaerőpiac, interkulturális különbségek, álláspályázatok elemei és fázisai, üzleti utak. Prezentációs készségek idegen nyelven.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Az órákon rendszeres szóbeli számonkérések, valamint a félév végi határidővel írásbeli beszámolók, beadandó dolgozatok alapján.

Kötelező szakirodalom:

David Cotton- David Falvey-Simon Kent-John Rogers: Market Leader Intermediate Flexi Coursebook 1, Longman, 2016, ISBN 10: 1292126108 ISBN 13: 9781292126104

Ian MacKenzie English for Business Studies 3rd Edition Student's Book, A course for Business Studies and Economics students, Cambridge University Press, 2010, ISBN: 9780521743419

Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6

Csányi Eszter-Magyar Gézáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO 2017 ISBN: 978-963-638-528-6

Sümeгинé, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskenntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046

Ajánlott szakirodalom:

Mable Chan: English for Business Communication, Taylor and Francis Ltd, 2020, ISBN: 1138481688

Aktuális online anyagok: World Bank, IMF and EU publications, LinkedIn business articles, Financial Times, New York Times

Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege neu 1 A1-A2 Schubert Verlag 2012 ISBN: 978-3-941323-00-1

Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2

Olaszy, Pákozdiné: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1

Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x

Bontott tematika	
1-5. óra	Kurzus tartalmának és követelményeinek ismertetése. Eddigi gazdasági tanulmányok. A gazdaság szereplői, területei és régiói, Magyarország gazdasága TE* Szakmai bemutatkozás, tanulmányok ismertetése idegen nyelven,
6-10. óra	A munka világa. Munkaerőpiaci trendek és jellemzők. A szervezetek HR feladatai. Gazdasági munkakörök. Üzleti utak és külföldi látogatók fogadása TE: udvariassági kifejezések, indirekt kérdések megfelelő használata
11-15. óra	Interkulturális ismeretek és különbségek a munka és a gazdaság világában. Munkakeresés és az álláspályázatok fázisai és feladatai. Önéletrajz, kísérőlevél, motivációs levél. TE: Pályázattírás nyelvi és formai eszközeinek elsajátítása
16 -20. óra	A felvételi eljárás készségfelmérési feladatai (soft skills, nyelvi szintfelmérés). Állásinterjú TE: puha készségek megismerése és fejlesztési lehetősége

*TE tanulási eredmények:

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti szaknyelv II.			Kódja:	GT_APSLNY4-17	
	angolul:	Business Language II.					
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet					
Kötelező előtanulmány neve		B1+ szintű általános nyelvtudás			Kódja:		
Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	gyakorlati jegy	2	angol/német
Levelező	X	Féléves		Féléves			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Hajdu Zita			beosztása:	egyetemi adjunktus

A kurzus célja, hogy a hallgatók

sikeres állaspályázatát támogassa, valamint jövőbeli, gazdasági, üzleti területen elvárt munkafeladatainak teljesítését segítse. Cél, hogy legalább az Európai Referencia Keret B2 szintjét elérjék mind a négy fő nyelvi készség terén. A B2 szinttel érkező hallgatóknál a három félév teljesítése után C1 az elvárt szint. B2 szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni az összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. B2 szinten a hallgató képes részletes és világos szövegalkotásra szóban és írásban az elvárt szaknyelvi témakörökben. Ezen célok elérése érdekében a kurzus során a hallgatók megismerkednek a legfontosabb üzleti, gazdasági és pénzügyi szakterületekkel idegen nyelven, és ezeken keresztül elsajátítják a szakterület jellemző szakszókincsét. A szakmai szókincs elsajátítása különböző feladatokon keresztül történik: az alaptankönyv módszeres feldolgozása, valamint aktuális újságcikkek, szövegértések, esettanulmányok, interjúk segítségével. Kiemelt figyelmet kap az esetleges nyelvtani hiányosságok és kiejtési hibák megszüntetése, hogy a hallgató a kurzus után hatékonyan, a kommunikációt zavaró nyelvhasználati hibák nélkül tudjon részt venni a társalgásban általános és szakterületéhez kapcsolódó témákban.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A nyelvtanuló rendelkezik a gazdasági, üzleti élet alapvető fogalmainak, szereplőinek, folyamatainak, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével idegen nyelven, azokat be tudja mutatni, képes róluk kérdéseket feltenni és elbeszélgetni, illetve vitatkozni az adott idegen nyelven. Tárgyalóképes nyelvtudással bír a gazdasági, üzleti élet különböző munkafeladataiban, munkahelyi szituációiban. Képes gondolatait, ötleteit világosan, precízen, ugyanakkor tömören elmondani idegen nyelven.

Képesség:

A nyelvtanuló képes szakszerű, világos, egyértelmű és hatékony kommunikációra írásban és szóban, mind szakmai, mind laikus közönség felé; a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére, gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására. Képes önálló szakirodalmi feldolgozásra idegen nyelven, valamint folyamatosan kommunikál akár anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.

Attitűd:

A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, kezdeményező; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok vállalására. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.

Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően. Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására.

Autonómia és felelősség:

Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Alkalmassá válik munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése). Munkáját a minőségi munkavégzés jellemzi. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus célja idegen nyelven betekintést nyújtani az üzleti kapcsolatépítés, valamint a kereskedelem és marketing működési területeibe és feladataiba, bemutatni ezek munkaköreit és pozícióit, és ezeken keresztül a fenti szakterületek jellemző szakszókincsének megismertetése. Fontosabb témakörök: az üzleti kapcsolatépítés lehetőségei, digitális üzleti kommunikáció, kereskedelem és marketing különös tekintettel az ügyfélszolgálat funkcióira és az e-kereskedelemre; információ összefoglalása idegen nyelven.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Az órákon rendszeres szóbeli számonkérések, valamint félév végi határidővel írásbeli beszámoló, beadandó dolgozatok alapján.

Kötelező szakirodalom:

David Cotton- David Falvey-Simon Kent-John Rogers: Market Leader Intermediate Flexi Coursebook 1, Longman, 2016, ISBN 10: 1292126108 ISBN 13: 9781292126104

Ian MacKenzie English for Business Studies 3rd Edition Student's Book, A course for Business Studies and Economics students, Cambridge University Press, 2010, ISBN: 9780521743419

Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6

Csányi Eszter-Magyar Gézőné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO 2017 ISBN: 978-963-638-528-6

Sümegeiné, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskennntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046

Ajánlott szakirodalom:

Mable Chan: English for Business Communication, Taylor and Francis Ltd, 2020, ISBN: 1138481688
Aktuális online anyagok: World Bank, IMF and EU publications, LinkedIn business articles, Financial Times, New York Times

Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege neu 1 A1-A2 Schubert Verlag 2012 ISBN: 978-3-941323-00-1

Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2

Olaszy, Pákozdi: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1

Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x

Bontott tematika	
1-5. óra	A félév anyagának és követelményeinek ismertetése, a hallgatók beszámolója a félév témakörében történt eddigi magyar nyelvű tanulmányaikról. Üzleti utazások szervezése, telefonon és írásban. Üzleti kapcsolatépítés, társasági események az üzleti életben. Kereskedelmi vásárok, kiállítások, konferenciák (részvétel és szervezés) TE: beszédkésztség fejlődése szakmai témakörökről történő társalgás során
6-10. óra	Információs technológia a gazdasági életben, digitális üzleti kommunikáció. E-kereskedelem. Digitális üzleti kommunikáció. Ellátási láncok TE: tömör mondatszerkesztés elsajátítása, beszédkésztség, gördülékeny kommunikáció, hallás utáni értés fejlesztése
11. 15. óra	A marketing alapjai és területei, piackutatás. Terméktámogatás eszközei TE: szókincsbővítés, beszédkésztség fejlesztése
16-20. óra	Ügyfélkapcsolatok. A gazdasági élet aktuális kérdései Magyarországon, az EU-ban és világszinten TE: Prezentációs készségek fejlesztése

*TE tanulási eredmények:

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti szaknyelv III.				Kódja:	GT_APSLNY3-17	
	angolul:	Business Language III.						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet						
Kötelező előtanulmány neve		B1+ szintű általános nyelvtudás				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		szigorlat	3	angol/német
Levelező	X	Féléves		Féléves	20			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Hajdu Zita			beosztása:	egyetemi adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>sikeres állás pályázatát támogassa, valamint jövőbeli, gazdasági, üzleti területen elvárt munkafeladatainak teljesítését segítse. Cél, hogy legalább az Európai Referencia Keret B2 szintjét elérjék mind a négy fő nyelvi készség terén. A B2 szinttel érkező hallgatóknál a három félév teljesítése után C1 az elvárt szint. B2 szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni az összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. B2 szinten a hallgató képes részletes és világos szövegalkotásra szóban és írásban az elvárt szaknyelvi témakörökben. Ezen célok elérése érdekében a kurzus során a hallgatók megismerkednek a legfontosabb üzleti, gazdasági és pénzügyi szakterületekkel idegen nyelven, és ezeken keresztül elsajátítják a szakterület jellemző szakszókincsét. A szakmai szókincs elsajátítása különböző feladatokon keresztül történik: az alaptankönyv módszeres feldolgozása, valamint aktuális újságcikkek, szövegértések, esettanulmányok, interjúk segítségével. Kiemelt figyelmet kap az esetleges nyelvtani hiányosságok és kiejtési hibák megszüntetése, hogy a hallgató a kurzus után hatékonyan, a kommunikációt zavaró nyelvhasználati hibák nélkül tudjon részt venni a társalgásban általános és szakterületéhez kapcsolódó témákban.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A nyelvtanuló rendelkezik a gazdasági, üzleti élet alapvető fogalmainak, szereplőinek, folyamatainak, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével idegen nyelven, azokat be tudja mutatni, képes róluk kérdéseket feltenni és elbeszélgetni, illetve vitatkozni az adott idegen nyelven. Tárgyalóképes nyelvtudással bír a gazdasági, üzleti élet különböző munkafeladataiban, munkahelyi szituációiban. A nyelvtanuló ismeri a pénzügy és a számvitel alapfogalmait, a pénzügyi termékeket és piacokat, a számviteli-információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat. Idegen nyelven is ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket, valamint a legfontosabb pénzügyi és banki szolgáltatásokat, idegen nyelven be tudja mutatni azok előnyeit, hátrányait, rizikóit. Képes gondolatait, ötleteit világosan, precízen, ugyanakkor tömören elmondani idegen nyelven.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A nyelvtanuló képes szakszerű, világos, egyértelmű és hatékony kommunikációra írásban és szóban, mind szakmai, mind laikus közönség felé; a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére, gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására. Képes önálló szakirodalmi feldolgozásra idegen nyelven, valamint folyamatosan kommunikál akár anyanyelvű beszédpártnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.</p>								

Attitűd:

A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, kezdeményező; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok vállalására. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.

Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően. Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására.

Autonómia és felelősség:

Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Alkalmas önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése). Munkáját a minőségi munkavégzés jellemzi. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus célja idegen nyelven ismereteket szerezni és átadni a vállalkozások működéséről, számviteli, pénzügyi folyamatairól, valamint az üzleti etika és a környezetvédelem témaköreiről. A hallgatók betekintést szereznek ezen területek feladataiba, munkaköreibe, és ezeken keresztül elsajátítják a fenti szakterületek terminológiáját. Fontosabb témakörök: vállalkozási formák, banki szolgáltatások, számviteli-pénzügyi kimutatások, befektetések, valamint a vállalati etika és a környezetvédelem.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Az órákon rendszeres szóbeli számonkérések, valamint a félév végén írásbeli és szóbeli szigorlat.

Kötelező szakirodalom:

David Cotton- David Falvey-Simon Kent-John Rogers: Market Leader Intermediate Flexi Coursebook 1, Longman, 2016, ISBN 10: 1292126108 ISBN 13: 9781292126104

Ian MacKenzie English for Business Studies 3rd Edition Student's Book, A course for Business Studies and Economics students, Cambridge University Press, 2010, ISBN: 9780521743419

Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6

Csányi Eszter-Magyar Gézáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO 2017 ISBN: 978-963-638-528-6

Sümeгинé, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskenntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046

Ajánlott szakirodalom:

Iwona Dubicka, Margaret O'Keeffe, David Cotton, David Falvey, Simon Kent, John Rogers: Market Leader Advanced Flexi Course Book 1, PEARSON Education Limited, ISBN 129212606X

Mable Chan: English for Business Communication, Taylor and Francis Ltd, 2020, ISBN: 1138481688

Aktuális online anyagok: World Bank, IMF and EU publications, LinkedIn business articles, Financial Times, New York Times

Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege neu 1 A1-A2 Schubert Verlag 2012 ISBN: 978-3-941323-00-1

Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2

Olaszy, Pákozdiné: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1

Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x

Bontott tematika	
1-5. óra	A félév anyagának és a szigorlat követelményeinek és feladatainak ismertetése, a hallgatók beszámolója a félév témakörében történt eddigi magyar nyelvű tanulmányaikról. Vállalkozási formák. Vállalkozások indítása, működtetése TE: beszédképesség fejlődése szakmai témakörökről történő társalgás során
6-10. óra	Banki szolgáltatások. Befektetési lehetőségek. TE: Érvelések és vita idegen nyelven
11-15. óra	A számvitel alapvető fogalmai és munkakörei. Számviteli kimutatások, éves beszámoló részei. Vállalati pénzügyek TE: szókincsbővítés, folyamatok, eljárások leírása beszédképesség fejlesztése, összehasonlítások kifejezési lehetőségei
16-20. óra	A vállalati vezetés feladatai. Környezet és gazdaság. A gazdasági tevékenység hatása a környezetre. Társadalmi felelősségvállalás. Üzleti etika TE: Prezentációs készség fejlesztése és érvelések idegen nyelven

*TE tanulási eredmények:

A tantárgy neve:	magyarul:	Szervezeti magatartás				Kódja:	GT_APSL006-17 GT_APSLS006-17	
	angolul:	Organizational Behaviour						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Barizsné dr. Hadházi Edit			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a szervezet formális és informális oldalának működését, a szervezeti magatartástudomány legfontosabb eredményeit. Cél, hogy szisztematikusabb képet kapjanak a szervezeti tagok, csoportok és az egész szervezet magatartását meghatározó és befolyásoló tényezőkről annak érdekében, hogy a megszerzett ismereteket a szervezetek eredményességének növelésére tudják majd használni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén megismeri a szervezeti magatartástudomány legújabb kutatási eredményeit, megérti az emberek sokszínűségéből adódó előnyöket és nehézségeket és azt, hogy a különböző egyéni jellemzők és csoport dinamikai jelenségek hogyan hatnak a szervezet teljesítményére. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az egyéni magatartás meghatározói. 2. Csoportok hatása az egyének magatartására és a szervezet teljesítményére. 3. Szervezeti szintű változók (struktúra és kultúra) hatása a szervezetek teljesítményére.								
<i>Képesség:</i>								
Tisztában van az egyéni csoport és szervezeti szintű változók szervezeti teljesítményre gyakorolt lehetséges hatásaival. El tudja helyezni a megismert elméleteket a tudományterületen belül.								
Megérti az elméletek és modellek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait.								
Képes a szervezeten belül előforduló szituációk elemzésére, az abban megjelenő különböző egyéni és csoportos magatartásformák felismerésére, önismeretszerzésre, képességfejlesztésre.								
Alkalmazni tudja a gyakorlatban, szervezeti szituációkban a megszerzett ismereteit, képes értelmezni, magyarázni, esetleg előre jelezni munkatársai jövőbeli magatartásformáit.								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz.								
<i>Attitűd:</i>								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő hozzáállást alakítson ki a szervezetek informális alrendszerével kapcsolatban. Nyitottá válik az önismeretszerzésre, képességfejlesztésre és az emberi magatartás tudatos megismerésére. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságpszichológiai alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy munkahelyi környezetben is eredményesen tudja menedzselni interperszonális kapcsolatait.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, befogadó, hatékony és eredményes legyen. Az emberi kapcsolatokról felelősséggel formáljon véleményt. Önállóan tudjon döntést hozni saját tudásának, kompetenciáinak fejlesztéséről.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus áttekinti az angolszász szakirodalomban megjelenő sztenderd szervezeti magatartás témaköröket: képességek, személyiség, értékek, érzelem, attitűd, észlelés, döntéshozatal, motiváció, csoportok és teamek, hatalom,								

szervezeti politika, vezetés, konfliktusok kezelése egyéni és szervezeti szinten, szervezeti struktúrák, szervezeti kultúra és változásmenedzselés.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások, gyakorlatokon a témakörökhöz kapcsolódó tesztek, feladatok, esettanulmányok megoldása, informatikai eszközök alkalmazása, lehetőség a tapasztalati tanulás módszerének alkalmazására, képességfejlesztésre.

Értékelés

Kollokvium írásbeli vizsga formájában.

Kötelező szakirodalom:

Bakacsi Gyula (2015): *A szervezeti magatartás alapjai*, Alaptankönyv Bachelor hallgatók számára. Semmelweis Kiadó, Budapest

Robbins, Stephen P. – Judge, Timothy A. (2018): *Essentials of Organizational Behavior*, Fourteenth edition. Pearson Education Limited, Harlow, England.

Ajánlott szakirodalom:

Dobák Miklós – Antal Zsuzsanna (2013): *Vezetés és szervezés. Szervezetek kialakítása és működtetése*. Akadémiai Kiadó, Budapest

Barizsné Hadházi Edit, Pierog Anita, Ujhelyi Mária (2018): *Fejezetek a szervezeti magatartás témaköreiből*. A tananyag elkészítését a „Duális képzések fejlesztése a Debreceni Egyetemen (DDE)” az **EFOP-3.5.1-16-2017-00007** számú projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg

Konzultációkra bontott tematika	
1.	<p>A szervezeti magatartás alapjai, tárgya, tartalma, modellje. Egyén a szervezetben: képesség és személyiség, érték, attitűd, érzelem. Munkával kapcsolatos attitűdök. Észlelés, döntés. A motiváció alapjai.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri és érti a szervezeti magatartás fogalmát, tárgyát és tartalmát. Ismeri, érti a képesség és személyiség fogalmát, modelljeit, hatásukat a szervezetek teljesítményére. Ismeri az érzelem, értékek, attitűdök fogalmát, jelentőségét, a munkával kapcsolatos attitűdök hatását a teljesítményre. Ismeri az észleléssel, döntéshozattal kapcsolatos alapvető elméleteket, szerepüket a szervezetek működésében. Ismeri a motiváció fogalmát, legfontosabb elméleteit és a motiváció jelentőségét a szervezetek működése szempontjából.</p>
2.	<p>Csoportok a szervezetben. Csoportszerepek, csoportfolyamatok, teamek. Hatalom és szervezeti politika. A személyes vezetés alapjai.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a csoportok fogalmát a csoportok típusait, a csoporthoz csatlakozás egyéni és szervezeti előnyeit, hátrányait. Ismeri a csoportszerepeket, a csoportfolyamatokat és azok hatását a szervezetek működésére, a szervezeten belüli emberi kapcsolatok alakulására. Ismeri a hatalom és szervezeti politika fogalmát, hatását az egyének közötti kapcsolatokra, a szervezet működésére. Ismeri a legfontosabb vezetéselméleti megközelítéseket, a különböző vezetési stílusok, magatartások szervezeti tagokra gyakorolt hatását, a vezetésstudomány újabb irányzatait.</p>
3.	<p>Konfliktusok egyéni szinten. Konfliktusok szervezeti szinten. A szervezeti magatartás és a szervezeti struktúra kapcsolata. Szervezeti kultúra. Szervezeti változások menedzselése.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri az egyének közötti konfliktus kezelés modelljét, folyamatát, a lehetséges magatartásformákat, a konfliktusok megoldásának alternatíváit. Ismeri a szervezeti konfliktusok kezelésének alternatíváit, azok hatását a szervezet működésére. Ismeri a szervezeti struktúrák jellemzőit, az alapvető struktúra típusokat és azok hatékony alkalmazásának feltételeit. Ismeri a szervezeti kultúra fogalmát, jelentőségét, modelljeit, szervezeti működést befolyásoló hatását. Ismeri a szervezeti változások menedzselésének folyamatát, az ezzel kapcsolatos alternatív modelleket, azok szervezeti működésre gyakorolt hatását.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Értékteremtő folyamatok menedzsmenete				Kódja:	GT_APSL030-17 GT_APSLS030-17	
	angolul:	Operations Management						
Felelős oktatási egység:		Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Pakurár Miklós			beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a termelési és szolgáltatási folyamatok hatékony vállalati menedzselésével, képesek legyenek a folyamatok elemzésére, a minőség biztosítására, az értékteremtésre, és menedzselni az információ és a termékek áramlását az ellátási láncon keresztül, a vállalkozás sikerességének érdekében.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait. Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis- és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel. Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközök használatával. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.</p> <p><i>Képesség:</i> Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőrzi. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására. Alkalmazni tudja a gazdasági problémák megoldásának technikáit, a probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeire és korlátaira tekintettel. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel. Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis- és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja.</p> <p><i>Attitűd:</i> A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.</p>								

Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.

Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).

Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.

Autonómiaja és felelőssége:

Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.

Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.

Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.

Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben képesítése szerinti gazdasági tevékenységet szervez, irányít és ellenőriz.

Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.

Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi.

Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Bevezetés. Értéktérítő folyamatok felépítése. Stratégia. Döntéselemzés támogató eszközök és folyamatok. Minőség és minőségmenedzsment. Folyamatképeség és statisztikai folyamatkontrol. Előrejelzés. Termékek tervezése. Szolgáltatások tervezése. Folyamattervezés és technológia. Kapacitás- és létesítménytervezés. Létesítmény-elhelyezési döntéstámogató eszközök. Humán erőforrás. A munka mérését támogató döntés elemző eszközök. Projektek menedzselése.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadás, konzultáció, hallgatók önálló munkája.

Értékelés

Kollokvium. A gyakorlaton kapott jegy és az elméleti tananyagból írt dolgozat átlaga.

Kötelező szakirodalom:

Az előadásról készített digitális tananyag (PowerPoint)

Pakurár Miklós - Oláh Judit - Terjék László - Felföldi János (2020): Termelési és szolgáltatási folyamatok menedzsmentje tankönyv. Debreceni Egyetem. ISBN: 978-963-490-235-5

Pakurár Miklós - Oláh Judit - Terjék László - Felföldi János (2020): Termelési és szolgáltatási folyamatok menedzsmentje feladatgyűjtemény. Debreceni Egyetem. ISBN: 978-963-490-236-2

Demeter Krisztina: Termelés, szolgáltatás, logisztika - Az értékteremtés folyamatai Wolters Kluwer Kft., 2014, ISBN: 9789632953854

Ajánlott szakirodalom:

Russell, R. S. –Taylor, B. W.: Operations and Supply Chain Management, 9th Edition, ISBN: 978-1-119-53759-5 2018. 816 Pages

Heti bontott tematika	
1.	<p>Bevezetés. Értékteremtő folyamatok felépítése. Termelési folyamatok. Szolgáltatási folyamatok. Az operatív menedzser szerepe. A menedzsment fejlődése. Ellátási lánc menedzsment. A globalizáció. Termelékenység és versenyképesség.</p> <p>TE*: Ismerje az értékteremtő folyamatok működésének lényegét, főbb sajátosságait. Értse a menedzsment fejlődésének folyamatát</p>
2.	<p>Stratégia. A stratégia kialakításának lépései: elsődleges feladat meghatározása, fő kompetenciák, termékek és szolgáltatások sajátosságai, a vállalat pozicionálása, stratégia lebontás. Hoshin módszer és balanced scorecard mint stratégia lebontó módszerek. Az operatív stratégia felépítése.</p> <p>TE: Tudja a stratégia kialakításának lépéseit. Értse meg a stratégia lebontás és a vállalat fejlődése közötti összefüggést.</p>
3.	<p>Döntéselemzés támogató eszközök és folyamatok. Optimista, pesszimista döntéshozó. Optimizmus koefficiens jelentése, alkalmazása. Döntéshozás maximax, maximin, azonos valószínűség és Hurwitz kritériumok szerint.</p> <p>TE: Tudjon alkalmazni döntéshozó technikákat a kockázat csökkentése érdekében. Értse a pesszimista és optimista döntések közötti különbséget.</p>
4.	<p>Minőség és minőségmenedzsment. A TQM és a minőségmenedzsment rendszerek. A Minőségmenedzsment eszközei. A fogyasztó, mint a minőségmenedzsment célja. Minőségfejlesztés. Lean six sigma. ISO 9000.</p> <p>TE: Ismerje a minőség mérésének módjait és fejlesztésének technikáit. Képes legyen alkalmazkodni a fogyasztó változó igényeihez.</p>
5.	<p>Folyamatképesség és statisztikai folyamatkontrol. A statisztikai folyamatellenőrzés szerepe a minőség menedzsmentjében. Attribútum és változó típusú adatok. Ellenőrző diagramok szerkesztése és használata: p, c, x átlag és R diagram. Tolerancia és folyamatképesség.</p> <p>TE: Ismerje az alapvető statisztikai folyamatellenőrző diagramok típusait, azok megszerkesztését, használatát a minőség ellenőrzésében és a selejt előállítás megelőzésében.</p>
6.	<p>Előrejelzés. Az előrejelzés jelentősége. A szükséglet előrejelzésének tényezői. Idősoros módszerek: mozgóátlag, súlyozott mozgóátlag, exponenciális simítás, lineáris trend. Regressziós módszerek: lineáris regresszió, korreláció.</p> <p>TE: Ismerje a legfontosabb előrejelzési módszereket, képes legyen a múlt adataiból előrejelzést készíteni a vállalkozások számára.</p>
7.	<p>Termékek tervezése. A terméktervezési folyamat: ötletgenerálás, megvalósíthatósági tanulmány, formatervezés, funkciótervezés, megbízhatóság, karbantarthatóság, használhatóság, termelési terv. Környezettudatos tervezés, robosztus tervezés.</p> <p>TE: Ismerje a terméktervezési folyamat lépéseit összefüggéseit. Értse a fogyasztói igény folyamatos változásához szükséges termékfejlesztési feladatok kapcsolatát és annak fontosságát.</p>
8.	<p>Szolgáltatások tervezése. A szolgáltató gazdaság. A szolgáltatás tervezés folyamata. A szolgáltatástervezés eszközei. Sorban állás elemzés a szolgáltatások javítása érdekében. Működési jellemzők, hagyományos költségösszefüggések a sorban állás elemzésben. A várakozás pszichológiája, sorban állási modellek.</p> <p>TE: Ismerje a szolgáltatások jellemzőit, a szolgáltatás tervezés eszközeit és folyamatát. Értse a sorban állás hatását a szolgáltató vállalkozásra és képes a sorban állási rendszer fejlesztésére.</p>
9.	<p>Folyamattervezés és technológia. Kiszervezés, leghatékonyabb folyamat kiválasztása fedezeti pont elemzéssel. Folyamatelemzés, folyamatábrák használata. folyamatok fejlesztése. Technológiai döntések: pénzügyi megalapozottság, elsőrendű technológiák.</p> <p>TE: Tudja a folyamatfejlesztés lépéseit, ismeri a legkedvezőbb termelési vagy szolgáltatási folyamat kiválasztására alkalmas módszerek használatát. Értse a folyamattervezés, folyamat kiválasztás fontossága és vállalkozás versenyképes működése közötti összefüggéseket.</p>
10.	<p>Kapacitás- és létesítménytervezés. A létesítmények berendezésének az alapjai. Alapvető létesítmény berendezési formák: folyamat elrendezés, termék elrendezés, fix pozíciójú elrendezés. Folyamat elrendezés, szolgáltatás elrendezés, termék elrendezés és hibrid elrendezés tervezése.</p>

	TE: Ismerje a létesítmények berendezésének főbb típusait és azok megtervezésének módjait. Értse a létesítmények berendezésének és a létesítmények kapacitáskihasználtsága összefüggéseit.
11.	Létesítmény-elhelyezési döntéstámogató eszközök. A létesítmények típusai. Lokáció kiválasztása. A globális ellátási lánc tényezői. Elhelyezés elemzési technikák: elhelyezési tényezők minősítése, vonzasközpont technika, rakomány-távolság technika. TE: Ismerje a létesítmények típusait, a létesítmények elhelyezését befolyásoló tényezőket és a létesítmények elhelyezésére szolgáló technikákat. Értse a létesítmények földrajzi elhelyezése és azok eredményes működése közötti kapcsolatot.
12.	Humán erőforrás (HR = Human Resources) az operatív menedzsmentben. A HR és a minőség menedzsmentje. A HR menedzsment változása. Napjaink trendjei a HR menedzsmentben. Különbözőségek kezelése a HR-ben. Munkatervezés, munkaelemzés, tanulási görbe. TE: Tudja a humán erőforrás menedzsment jelenlegi jellemzőit, ismerje a munkatervezés és munkaelemzés módszereit. Értse a HR mint elsődleges erőforrás szerepét a vállalat működésében.
13.	A munka mérését támogató döntés elemző eszközök. Időtanulmányok: stopperórás időtanulmány, normaidő, munkaciklusok száma, elemi időadatok, előre meghatározott mozgásidő adatok. Munkanap felvételezés. TE: Tudja alkalmazni a hagyományos munkamérési módszereket, a stopperórás időtanulmányt és a munkanap felvételt. Értse, hogy a hagyományos módszerek alkalmazására jelenleg is szükség van, különösen a szolgáltatásokban.
14.	Projektek menedzselése. A projektterv elemei. Globális különbségek a projektmenedzsmentben. A projektek kontrollja: idő, költség, teljesítmény, kommunikáció. Projektek tervezése: Gantt diagram, CPM/PERT. Microsoft Project. Projektrovidítés, idő-költség elemzés. TE: Ismerje a projektek jellemzőit, a projekttervezés menetét, a tervezés módszereit (Gantt diagram, CPM/PERT, Microsoft Project). Tudja ellenőrzés alatt tartani a projekt megvalósítását. Értse a projektmenedzsment jelentőségét a termelésben, szolgáltatásban és a tudományban.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Emberi erőforrás menedzsment				Kódja:	GT_APSL037-17 GT_APSLS037-17	
	angolul:	Human resource management						
Felelős oktatási egység:		VEZETÉS- ÉS SZERVEZÉSTUDOMÁNYI INTÉZET						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Dajnoki Krisztina			beosztása:	intézetigazgató, egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók az emberi erőforrás menedzseléssel kapcsolatos alapvető feladatokat megismerjék. A témával kapcsolatos alapismeretek, fogalmak, modellek és módszerek elsajátítása, feltárja a rendszerek és módszerek közötti kapcsolatokat, amely kiegészülve gyakorlati példákkal alkalmassá teszi a hallgatót a humán erőforrás menedzsment integrált rendszerének értelmezésére.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a humán erőforrás menedzsment alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, modelljeinek, tényeinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri munkaszervezetben való együttműködés szabályait, a humán erőforrás menedzsment funkcióinak összefüggéseit, egymásra való hatásukat. Ismeri a főbb tevékenységterületekhez kapcsolódó HR tevékenységek módszereit, a HR rendszerek alapvető működését.</p>								
<p><i>Képesség:</i> A tanult HR elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, HR területen döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival, HR orientációkkal, nemzetközi szemléletmódokkal. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően szervezetben a HR szervezeti egységet vezetni.</p>								
<p><i>Attitűd:</i> Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. A minőségi munkavégzés érdekében probléma-érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások HR tevékenységének követésére és megértésére. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.</p>								
<p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a HR tevékenységek, folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p>								
<p>Az emberi erőforrás menedzsment alapjai.; Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés)., Humán stratégia; Emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben.; Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben.; Ösztönzés gyakorlata a szervezetben.; Az emberi erőforrások fejlesztése.; Karriermenedzsment alapjai.; Teljesítményértékelés alapjai.; A munkaügyi kapcsolatok rendszere.; Esélyegyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata.; HR controlling alapjai; HR trendek, új funkciók</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások rendszeres látogatása, a gyakorlatokon való aktív részvétel.

Értékelés

írásbeli vizsga, pontozásos rendszer

ÉRDEMJEGYEK:

0–60% ELÉGTELEN (1)

61–70% ELÉGSÉGES (2)

71–80% KÖZEPES (3)

81–90% JÓ (4)

91–100% JELES (5)

Kötelező szakirodalom:

Dajnoki K. – Kun A.I.: Bevezetés az emberi erőforrás menedzsmentbe. Debreceni Egyetem GTK, 2018.

Poór J. – Karoliny M.-né – Kovács I. É. – Illés B. Cs. (szerk.): A HR gyakorlata. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.

Karoliny M.-né – Poór J. (szerk.): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv Rendszerek és alkalmazások. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2016.

Poór J. – Karoliny M.-né – Berde Cs. – Takács S. (szerk.): Átalakuló emberi erőforrás menedzsment, Complex Kiadó, Budapest, 2012.

+ előadás anyaga

Ajánlott szakirodalom:

Dajnoki K. (szerk.): Munkaerő-piaci és HR ismeretek, Debreceni Egyetem, 2015, pp. 42-100

Dajnoki K.: Helyet mindenkinek! Fogyatékos, illetve megváltozott munkaképességű munkavállalók HR sajátosságainak feltárása az Észak-alföldi Régióban. Közép-Európai Monográfiák No12, Egyesület Közép-Európa Kutatására, Szeged, 2014.

Heti bontott tematika	
1.	<p>Előadás: Az emberi erőforrás menedzsment alapjai; Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés); Humán stratégia, emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben; Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben,</p> <p>Gyakorlat: Követelmények, személyiség szerepe a szervezetben; Munkakörök kialakítása a gyakorlatban: Munkaköri leírás tartalma</p> <p>TE*: A hallgató megismeri az emberi erőforrás menedzsment fogalmát, céljait, funkcióit, fejlődését, a munkakör fogalmát, az elemzés folyamatát, módszereit a tervezés és értékelés módszereit, új irányait, a stratégia fogalmát, a stratégiai alkotás folyamatát, az emberi erőforrás tervezés, fázisait, és a létszámtervezés sajátosságait, a toborzás, kiválasztás és beillesztés sajátosságait, módszereit.</p>
2.	<p>Előadás: Hazai fejlődés, nemzetközi sajátosságok, szemléletmódok; Ösztönzés gyakorlata a szervezetben, Az emberi erőforrások fejlesztése; Karriermenedzsment alapjai; Teljesítményértékelés alapjai;</p> <p>Gyakorlat: Munkaerő-ellátás gyakorlata: Önéletrajz és motivációs levél, Eredményesség a szervezetben, Ösztönzés gyakorlata: Munka értékek feltárása a gyakorlatban</p> <p>TE: A hallgató megismeri a magyarországi HR fejlődését a nemzetközi orientációkat, az ösztönzés alapjául szolgáló motivációs elméleteket, az ösztönzés menedzsment kialakításának főbb ismérveit, az ösztönzési rendszerek típusait, a karrier fogalmát, felfogását, a karriertervezési rendszer folyamatát, a teljesítmény fogalmát, a teljesítményértékelési rendszer kialakításának folyamatát, a teljesítményértékelési módszereket, az emberi erőforrás tervezés fázisait, a létszám tervezés folyamatát, a munkaerő igény és kínálat alapjait.</p>
3.	<p>Előadás: A munkaügyi kapcsolatok rendszere; EsélyEgyenlőségiEmberiErőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata; Humán controlling alapjai; HR trendek, új funkciók</p> <p>Gyakorlat: Teljesítményértékelési interjú típusai, sajátosságai; Munkaügyi kapcsolatok gyakorlata: Vezető kiválasztás</p> <p>TE: A hallgató megismerkedik a munkaügyi kapcsolatok típusaival, a kollektív tárgyalás ismérveivel, az érdekképviseltek jelentőségével, a fogyatékos illetve megváltozott munkaképességű személyek HR sajátosságaival, a humán controlling jelentőségével a HR tevékenység mérésére, elemzésére szolgáló mutatókkal, a hallgató megismeri az EEM fejlődése során kialakult új tevékenységterületek alapjait, jelentőségüket.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Környezetgazdaságtan				Kódja:	GT_APSL031-17 GT_APSLS031-17	
	angolul:	Environmental Economics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet Környezetgazdaságtan Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős		neve:	Dr. Dombi Mihály			beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgató								
<ul style="list-style-type: none"> • megismerje a környezetgazdaságtan és ökológiai gazdaságtan alapvető fogalmait; • megismerje a környezetgazdaságtan és ökológiai gazdaságtan környezeti és globális ökológiai problémákra adott válaszait, eszközeit; • képes legyen különbséget tenni a környezeti, társadalmi és gazdasági közelítések között; • képes legyen a környezeti, társadalmi és gazdasági folyamatok kölcsönhatásainak feltárására; • képes legyen ezen kapcsolatokat példákkal illusztrálni. 								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.								
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projektvezetés szabályait és etikai normáit.								
<i>Képesség:</i>								
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.								
<i>Attitűd:</i>								
- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hallgatók a félév elején megismerik a globális ökológiai problémákat, a környezeti problémákat, és azokat az új fogalmakat, melyeket ezen problémák hívtak életre (pl. nagy felgyorsulás, fordulópon, planetáris határok, eltartóképesség, körforgásos gazdaság, antropocén). Külön foglalkozunk a gazdasági növekedés és a környezeti minőség kapcsolatával. Bemutatásra kerülnek azok az alternatív indikátorok, amelyek a GDP hiányosságait hivatottak kiküszöbölni. Külön foglalkozunk a nem-monetáris számbavétellel, az anyagáram-elemzés makrogazdasági szintű modelljével és alkalmazásának lehetőségeivel. A tananyag kiter a környezet monetáris értékelésének lehetőségeire, az								

externális hatások közgazdasági következményeire. Mindezek ismeretében tárgyaljuk a környezetpolitikai eszközöket (direkt és indirekt szabályozási eszközök; zöld adók, támogatások).

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások során konkrét gyakorlati problémák ismertetésén keresztül vezetjük be az általánosabb fogalmakat, modelleket. Az oktatás során építünk a hallgató mikro- és makroökonómiai tudására

Értékelés

A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:

0 - 50% – elégtelen

50%+1 pont - 63% – elégséges

64% - 75% – közepes

76% - 86% – jó

87% - 100% – jeles

A hallgatónak lehetősége van házi dolgozat készítésére előre megadott és egyeztetett témából. A házi dolgozat minőségétől függően a vizsgán elért legalább elégséges érdemjegy egy jeggyel is javítható.

Kötelező szakirodalom:

Bartus Gábor – Szalai Ákos (2014): Környezet, jog, gazdaságtan: környezetpolitikai eszközök, környezet-gazdaságtani modellek és joggazdaságtani magyarázatok. Budapest: Pázmány Press: PPKE JÁK, 2014, ISBN 978-963-308-205-8

Ajánlott szakirodalom:

Kerekes Sándor (2007): A környezetgazdaságtan alapjai. Aula Kiadó, Budapest, ISBN 978-963-9698-25-3

Szlávik János (2013): Fenntartható gazdálkodás. Wolters Kluwer – Complex Kiadó, Bp., 273 o. ISBN: 9789632953458

Heti bontott tematika	
1.	A környezetgazdaságtan tárgya TE: a közgazdaságtan, környezetgazdaságtan és ökológiai gazdaságtan tárgya, módszerei és értékvalasztása (1. fejezet)
2.	Jóléti közgazdaságtan és piaci kudarcok TE: a jóléti közgazdaságtan tételeinek megismerése, az externáliák részletes leírása, csoportosítása. (2-3. fejezet)
3.	Piaci kudarcok kezelése: Pigou-i adó és Coase-tétel TE: A piaci kudarcok kezelésének lehetőségeit ismerik meg a hallgatók, a megoldások két szélsőséges alapján keresztül. Ezek ismerete a gyakorlatban előforduló környezetpolitikai eszközök megértésének alapja. (3-4. fejezet)
4.	Természeti erőforrások felhasználásának törvényszerűségei TE: A megújuló és nem megújuló természeti erőforrások felhasználásának motivációi, optimális szintje, és ennek hatása az erőforrás állapotára. (10. fejezet)
5.	A környezet monetáris értékelése TE: teljes gazdasági érték; direkt és indirekt értékelési módszerek. A piacon nem mért érték kapcsolata az externáliákkal. (10. fejezet)
6.	Környezetpolitikai eszközök TE: a környezetpolitikai beavatkozások és az externáliák kapcsolatának ismertetése, a lehetséges eszközök rendszerezése (5. fejezet)
7.	Adminisztratív szabályozás TE: a magánjogi és a közvetlen szabályozás lehetőségeinek ismertetése (6-8. fejezet)
8.	Gazdasági ösztönzők TE: gazdasági eszközök ismertetése, hatásosságuk összehasonlítása a közvetlen szabályozással (9. fejezet)
9.	A környezet-állapot mérése és a környezeti makromutatók TE: a környezet-állapot mérés nehézségei, az alternatív mutatók megismerése, történeti vonatkozásai, a jelenleg legelterjedtebb makromutatók ismertetése. (11.1. fejezet)
10.	A természeti erőforrások és a gazdasági növekedés TE: a gazdasági növekedés és a környezetállapot kapcsolatának felfogása az elmúlt évtizedekben. Globális környezeti és gazdasági modellek. (11.2. fejezet).
11.	Környezetvédelem és kereskedelem TE: komparatív előnyök elvének felidézése, kereskedelem negatív környezeti hatásai, a kereskedelem környezeti egyenlegének tárgyilagos, kiegyensúlyozott ismerete. (11.3. fejezet)
12.	Zöld adóreform TE: egy zöld adóreform elemei, kialakulásának lehetőségei és korlátjai. Nemzetközi kitekintés (11.4. fejezet).
13.	Fenntartható fejlődés TE: a fenntartható fejlődés fogalma, értelmezési módjai, problémái; az eltartóképesség és a gazdaság lehetséges kölcsönhatásai; tökeelméleti megközelítés (12. fejezet)
14.	Rendszerező áttekintés TE: a félév során tanultak összegzése, szintézise.

A tantárgy neve:	magyarul:	Világgazdaságtan				Kódja:	GT_APSL045-17, GT_APSLS045-17	
	angolul:	The World Economy						
Felelős oktatási egység:		Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>megismerjék a világgazdaság mint szerves rendszer mozgástörvényeit és a nemzetgazdasági cselekvés világgazdasági összefüggéseit. A gyakorlatokon önálló elemzéssel és véleményalkotással mélyüljenek a tárgy legfontosabb témaköreiben.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <p>Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan, ismeri világgazdaság működésének legfontosabb kereteit</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>követi és értelmezi a világgazdasági folyamatokat</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <p>Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Viselkedésében a nemzetközi nyitottság, a lojalitás és a társadalmi felelősségvállalás fontos szereppel bír</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>Munkaköréhez és munkafeladatához kapcsolódóan önállóan követi a világgazdaság legfontosabb mozgásait. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kapitalizmus történelmi fejlődése. Népesedés, népesség. Erőforrások és a környezet. A mezőgazdaság szerepe a világgazdaságban. A feldolgozóipar szerepe a világgazdaságban. A szolgáltatások szerepe a világgazdaságban. Városok és városiasodás, közlekedés és kommunikáció. Közlekedés és kommunikáció. A fogyasztás a világgazdaságban. Nemzetközi kereskedelem és beruházás. A nemzetközi kereskedelem szerkezete. Fejlettség és alulfejlettség a világgazdaságban.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Előadások a legfontosabb aktuális világgazdasági eseményekre kitérve. A gyakorlatokon csoportos témafeldolgozás és prezentáció.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal 70%. A gyakorlatokon nyújtott teljesítmény 30%. 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5)</p>								

Kötelező szakirodalom:

Bost, F. – Carroué, L. – Colin, S. – Laporte, A. – Pihet, Ch. – Sanmartin, O. – Teurtrie, D. (2021): Világgazdasági körkép, Pallas Athéné, ISBN: 9789635730094

Ajánlott szakirodalom:

Rubenstein, James (2019): The Cultural Landscape: An Introduction to Human Geography, Global Edition, Pearson, ISBN-13: 978-1292162096

Warf, Barney (2021): Human Geography – A Serious Introduction, 3rd Edition, Cognella, ISBN: 978-1-5165-2902-5

Stutz, Frederick P.—Warf, Barney (2014): The World Economy, Pearson New International Edition (6th). ISBN 13: 978-1-292-02119-5

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, a világgazdaságtan tárgyköre
	TE* A világgazdaságtan tárgykörének elhelyezése a gazdaságtudományokon belül
	A kapitalizmus történelmi fejlődése I.
	TE: A kapitalizmus történelmi elhelyezése, előzményei fejlődése
	A kapitalizmus történelmi fejlődése II.
	TE: a gyarmatosítás története, hatása napjaink világgazdaságára, az ipari forradalom és következményeinek máig tartó hatásai
	Népesedés, népesség
	TE: A világ népességmegoszlása, a népesség történelmi fejlődése, a demográfiai átmenet, migráció
	Erőforrások és környezet
	TE Ásványok és energiaforrások a világgazdaságban, fenntarthatóság
2.	A mezőgazdaság szerepe a világgazdaságban
	TE: A mezőgazdaság rendszerei, történelmi és földrajzi átalakulásai
	A feldolgozóipar szerepe a világgazdaságban
	TE: A feldolgozóipar fejlődése, földrajzi mozgásai, dezindusztrializáció, fordizmus és posztfordizmus, néhány fontosabb iparág esettanulmánya
	A szolgáltatások szerepe a világgazdaságban
	TE: A szolgáltatások szerepének növekedését indokló tényezők, a szolgáltatások munkaerőpiaca, főbb szolgáltatóágazatok esettanulmánya
	Városok és városiasodás
	TE: Urbanizáció, szuburbanizáció, exurbanizáció, a lakhatás szűrőmodellje, gettósodás, dzsentifikáció, megavárosok
	Közlekedés és kommunikáció
	TE: a közlekedés és szállítás történelmi és földrajzi átalakulása, idő-tér és költség-tér konvergencia, a kommunikáció jelentősége napjaink globalizációjában
3.	A fogyasztás a világgazdaságban
	TE: fogyasztási modellek, a fogyasztási szokások átalakulása a világgazdaságban
	Nemzetközi kereskedelem és beruházás
	TE: a nemzetközi kereskedelem és beruházások legfontosabb alapfogalmai
	A nemzetközi kereskedelem szerkezete
	TE: a nemzetközi kereskedelem áru- és földrajzi szerkezetének átalakulása
	Fejlettség és alulfejlettség a világgazdaságban
TE: a fejlődő világ sajátosságai, a legfontosabb fejlődési problémák és lehetséges válaszok	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdasági magánjog	Kódja:	GT_APSL008-17 GT_APSLS008-17
	angolul:	Business Civil Law		

Felelős oktatási egység:	DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet
--------------------------	--

Kötelező előtanulmány neve:	-	Kódja:	-
-----------------------------	---	--------	---

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	V	3	magyar
Levelező	+	Féléves	10	Féléves			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Károlyi Géza	beosztása:	egyetemi docens
------------------------	-------	-------------------------	------------	------------------------

A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdasági szféra alanyainak alapítási és működési sajátosságaival, amelynek keretében elsősorban az egyéni és társas vállalkozások létrehozásának személyi és vagyoni feltételeit, valamint szervezeti felépítésük és működésük jellemzőit sajátíthatják el. A kurzus betekintést ad a kereskedelmi szerződések alapvető szabályaiba is.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

- Tudás:*
A hallgató olyan alapvető gazdasági jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző vállalkozási formák alapvető sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A gazdasági társaságok alapításának, működésének és megszűnésének közös anyagi jogi és eljárásjogi szabályai. 2. Az egyes vállalkozási formák specifikumai. 3. A tulajdonjog és a kötelmi jog alapvető rendelkezései.
- Képesség:*
Legyen tisztában az egyéni és társas vállalkozási formák típusaira jellemző speciális sajátosságokkal, az általuk történő tulajdonszerzés és szerződéskötés alapvető szabályaival.
Tudja elhelyezni a gazdálkodó szervezetek és a nonprofit szféra alanyai között a tanult szervezeti formákat, ismerje az elhatárolási szempontjaikat.
Legyen képes a cégekhez kapcsolódó alapítási és megszüntetési eljárások elkülönítésére, azok alapvető céljainak felismerésére.
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása és működtetése esetén a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.
- Attitűd:*
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő társasági jogi és cégjogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a gazdasági szféra alanyainak körét, a munkája során felmerülő alapvető jogintézményeket (társaságalapítás, tulajdonszerzés, szerződéskötés) magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.
- Autonómia és felelősség:*
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a vállalkozási formákat érintő kérdésekben.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Jogi alapfogalmak, közjog-magánjog elkülönítése. Állami szervek rendszere. A gazdasági élet alanyai (jogképeség, cselekvőképesség- jogi személyek). A természetes személy vállalkozási tevékenysége. A gazdasági társaságok közös szabályai. A gazdasági társaságok alapítása. A gazdasági társaságok szervezeti felépítése. A közkereseti társaság és a betéti társaság jellemzői. A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény. Egyéb jogi

személy szervezetek (szövetkezet, civil szervezetek). A jogi személyek megszűnése, megszüntetése. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátosságai. A polgári jogi szerződések általános szabályai: szerződéskötés szakaszai, szerződésszegés esetei, szerződési biztosítékok.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás, igény szerint konzultáció, joggyakorlat megismerése jogesetek bemutatásán keresztül

Értékelés

Írásbeli kollokvium, melynek értékelése ötfokozatú.

2-es (elégséges) érdemjegy megszerzése a maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.

Kötelező szakirodalom:

TÖRŐ Emese (2019): *A vállalkozások jogi ismeretei*. Debreceni Egyetem. Debrecen, ISBN: 978-963-490-127-3

TÖRŐ Emese (2019): *A vállalkozások jogi ismeretei munkafüzet*. Debreceni Egyetem. Debrecen, ISBN:978-963-490-126-6, <https://elearning.unideb.hu/course/view.php?id=2268#section-6> jelszó: efop343

KÁROLYI – PRUGBERGER – TÖRŐ – HELMECZI (2015): *Gazdasági magánjog*. Debrecen, Státusz H és H Kkt., ISBN: 978-963-12-1142-9

Ajánlott szakirodalom:

FÉZER-KÁROLYI-PETKÓ-TÖRŐ (2014): *Jogi személyek a gazdasági forgalomban*. Budapest, Menedzser Praxis Szakkiadó és Gazdasági Tanácsadó Kft., ISBN: 978-963-89986-8-2

bontott tematika

1-5 óra	<p>A gazdasági élet alanyai (jogképesség, cselekvőképesség, jogi személyek). Jogalanyok köre – személyek joga – jogképesség. A természetes személyek jogképessége és cselekvőképessége. A jogi személy fogalmi ismérvei. A természetes személy vállalkozási tevékenysége: Egyéni vállalkozás alapítása és működtetése, az egyéni cég sajátosságai. A gazdasági társaságok közös szabályai. A gazdasági társaságok alapítása: a társasági jog alapelvei, a társasági szerződés tartalmi sajátosságai. Az előtársaság funkciója. A gazdasági társaságok szervezeti felépítése</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a jogalanyok körét, azok jogképességének sajátosságait, a természetes személyek cselekvőképességét korlátozó és kizáró tényezőket. Alapos ismereteket sajátít el a gazdasági társaságok alapításának anyagi és eljárásjogi szabályozásával kapcsolatban, cégalapítás esetén ismeri a legfontosabb tudnivalókat, közreműködő személyeket, hatóságokat. Részletes ismeretekkel bír a társaságoknál kötelező jelleggel működő szervek formáiról, valamint az opcionálisan létrehozható szervezetek jelentőségéről.</p>
6-10 óra	<p>Az egyes gazdasági társaságok főbb sajátosságai: A közkereseti és a betéti társaság sajátosságai. A kkt. és a bt. alapításának alanyi és vagyoni feltételei. A tagok személye és felelőssége. A kkt. és bt. szervezeti felépítésének specifikumai. A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény. A kft. alapításának alanyi és tárgyi feltételei, törzstőke, törzsbetét, üzletrész fogalmi sajátosságai. Tagok köre, felelőssége, jogállása. Mellékszolgáltatás és pótbefizetés jellemzői. Taggyűlés és ügyvezető működési sajátosságai. A zrt. és az nyrt. elhatárolása, szilárd alaptőke elve, részvényes személye és felelőssége. A részvény fogalma, részvényfajták. A jogi személyek megszűnése, megszüntetése. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátosságai. A polgári jogi szerződések általános szabályai: szerződéskötés szakaszai, szerződésszegés esetei, szerződési biztosítékok.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a négy gazdasági társaság egyedi sajátosságait, az egyes formákhoz kapcsolódó specifikus jogintézményeket, az elhatárolási szempontokat. Ismeretekkel bír a társaságok megszűnési formái tekintetében, el tudja különíteni a fizetőképesség és a fizetéseképtelenség esetén lefolytatandó eljárásokat.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Filozófia				Kódja:	GT_APSL010-17 GT_APSLS010-17	
	angolul:	Philosophy						
Pénzügy-számvitel BSc								
Felelős oktatási egység:		DE GTK Sportgazdasági és –menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Bácsné dr. Bába Éva			beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatókat								
<p>bevezesse a filozófia probléma világába és elméleti hagyományába, gyarapítsa, elmélyítse műveltségüket, fejlessze logikai és elméleti érvelési készségüket. A kurzus törekszik bemutatni a filozófiai gondolatokat: a természetről, a társadalomról, az emberről, a megismerésről, az etikáról, a művészetről, és a vallásról, megismertetni a hallgatókkal a filozófiai területeit, a főbb filozófiai problémákat, fogalmakat. Csoportosítja a filozófiatörténet korszakait, bemutatja a legjelentősebb filozófusokat, akik munkássága ma is meghatározza az emberi gondolkodást. Tartalmilag felöleli az ókori görög filozófiától a mai modern polgári filozófiáig a legismertebb filozófusok munkásságát. A kurzus bevezetőként szolgál tudományelmélethez is.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkoztatva tudja alkalmazni. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önállóan szervezi meg a vizsgált folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A tudományok, rész tudományok, filozófia</p> <p>Jellegzetes filozófiai kérdések felvetések (Ontológia, Kozmológia, Filozófiai antropológia, Ismeretelmélet, Természetes teológia, Erkölc, Esztétika)</p> <p>Filozófia történet: korszakok, iskolák, filozófusok</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás a hallgatók interaktív részvételével

Értékelés

A félév során a hallgatók 2 alkalommal zárthelyi dolgozatot írnak, melyek számtani átlaga alapján a tantárgyfelelős jegymegajánlást tesz lehetővé. Kollokválni kell azon hallgatóknak, akiknek valamelyik ZH eredménye elégtelen, továbbá akkor is, ha a megajánlott jegyet nem fogadják el.

Kötelező szakirodalom:

Arno Anzenbacher: Bevezetés a filozófiába. Cartaphilus Kiadó, Budapest, 2001

Ajánlott szakirodalom:

Robert Zimmer: Filozófusbejáró. Helikon kiadó, 2006.

Maria Fürst: Bevezetés a filozófiába. Műszaki Könyvkiadó, 2000.

Hársing László: A filozófiai gondolkodás Thálészától Gadamerig. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2002.

Hans Joachim Störig: A filozófia világtörténete. Ford.: Zoltai Dénes és Frenyó Zoltán, Neumer Katalin, Tőkei Éva, Budapest: Helikon Kiadó 1997.

Filozófiai szöveggyűjtemény I.-II.

Heti bontott tematika

1.	<p>Mi a filozófia?</p> <p>TE*- Tudás a tudományok ismérveiről, felosztásukról, a filozófia helyéről, jellemzőiről</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt.
2.	<p>Ontológia</p> <p>TE – Tudás az ontológiai elméletekről</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
3.	<p>Természetfilozófia</p> <p>TE – Tudás a természet filozófiai elméletekről</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
4.	<p>Filozófiai antropológia</p> <p>TE - Tudás a filozófiai antropológia elméleteiről</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
5.	<p>Antik filozófia korszakai, problematikája</p> <p>TE - Tudás az antik filozófiai korszakokról, filozófusokról, elméleteikről</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni.

	<ul style="list-style-type: none"> - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
6.	<p>Ismeretelmélet</p> <p>TE - Tudás az ismeretelmélet területéhez tartozó elméletekről</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
7.	<p>Természetes teológia</p> <p>Etika</p> <p>TE - Tudás a természetes teológia és a valláskritika elméleteiről</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
8.	<p>Esztétika</p> <p>Logika</p> <p>TE - Tudás az esztétika területéhez tartozó elméletekről</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
9.	<p>A középkori filozófia korszakai, problematikája</p> <p>TE - Tudás a középkori filozófiai korszakokról, filozófusokról, elméleteikről</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt

10.	<p>Újkori filozófiai irányzatok; Posztmodern</p> <p>TE - Tudás az újkori filozófiai korszakokról, filozófusokról, elméleteikről</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tudomány elméleti megalapozó ismereteket szerez, hogy tudja az alapvető tudományos fogalmaikat, elméleteket, tényeket, értelmezni, az alapvető összefüggéseket, folyamatokat felismerni. A kurzuson szerzett tudást sporttudományi, gazdasági illetve egészségtudományi területre vonatkoztatva tudja alkalmazni. - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket megfogalmazni, döntés-előkészítő javaslatokat készíteni, döntéseket hozni rutin- és részben ismeretlen környezetben is. - Képes következtetéseket, valamint az azokat megalapozó tudás és érvelés világos és egyértelmű kommunikálására, szakmai és laikus közönség felé egyaránt
-----	---

*TE tanu

A tantárgy neve:	magyarul:	EU ismeretek	Kódja:	GT_APSL026-17 GT_APSLS026-17
	angolul:	EU Studies		

Felelős oktatási egység:	Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet
--------------------------	---

Kötelező előtanulmány neve:	-	Kódja:	
-----------------------------	---	--------	--

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	K	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr.Tókécs Tibor	beosztása:	adjunktus
------------------------	-------	------------------------	------------	------------------

A kurzus célja, hogy az alapképzésben résztvevő hallgatók megismerkedjenek az Európai Unió kialakulásával, történetével, intézményrendszerével, működésével. Cél még annak elérése, hogy a hallgatók később a gyakorlatban is képesek legyenek ezen ismeretek alapján eligazodni az Európai Unióval kapcsolatos történetekben, emellett képesek legyenek a felmerülő problémákat értelmezni, elemezni, azokról önálló véleményt alkotni

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A közgazdász-jelölt a stúdium sikeres teljesítése után rendelkezik az Európai Unióhoz kapcsolódó alapvető fogalmak, elméletek, tények, ismeretével, elsajátította az EU-val kapcsolatos szaknyelvet, az integrációval és annak intézményrendszerével kapcsolatos legfontosabb összefüggéseket. Ismeri az Unióval kapcsolatos legfontosabb történelmi eseményeket az intézményrendszer kialakulását és működését. Ismeri az EU bővítésével kialakult kihívások során felmerült problémákat, és azok megoldásait. Tisztában van az intézményrendszer átalakításával és fejlődésével összefüggő tényekkel, problémákkal és az azokra adott válaszok sikerességével.

Képesség:

Az elsajátított alapismeretek segítségével képes tájékozódni az integrációval kapcsolatos folyamatokban értékelni és elemezni azokat. A tanult elméletek és ismeretek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg az integrációval illetve annak fejlődésével kapcsolatban. Követi és értelmezi az EU-val kapcsolatos legfontosabb világgazdasági, nemzetközi folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.

Attitűd:

Tevékenysége során képes az EU-val kapcsolatos változások illetve újdonságok befogadására illetve szakterületébe való beépítésére. Törekszik az elsajátított ismeretek figyelembevételére illetve a szakterületéhez szükséges az integrációval kapcsolatos információk figyelemmel kísérésére és ezen információk fölhasználására.

Autonómia és felelősség:

Önállóan képes az elsajátított ismeretek alapján az Európai Unióval kapcsolatos véleményalkotásra. Döntései későbbi munkája során ezeket az ismereteket felhasználja illetve képes azokat önállóan fölhasználni szakterületével kapcsolatban.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Integrációs alapismeretek: a világgazdasági integrációk kialakulása, története, jelentősége, integrációkkal kapcsolatos alapfogalmak. Az Európai Integráció története: az EU kialakulása és fejlődése a kezdetektől napjainkig. Integrációs törekvések Európában 1945 előtt. Az Európai Közösségek megalakulása: ESZAK, EGK, EURATOM, 1945-1957. Az EK története 1957-től az első bővítésig. Az EK története 1973-tól a Maastrichti Szerződésig. Az EU 1993 és 2004 között. A megabővítéstől napjainkig tartó időszak eseményei. Az EU intézményrendszere. Az egységes belső piac. A GMU kialakítása. Regionális politika és CAP. Kül- és biztonságpolitika, bel- és igazságügyi együttműködés, és a Schengeni Acquis. Bővítéspolitika, reformfolyamat az EU-ban, az integráció jövője. Az Európai Unió és Magyarország

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A félév során a témával kapcsolatban hallgatók számára előadások megtartására kerül sor, az előadásokból készült anyagokat hallgatók a félév során megkapják, azokat a félév során a szakirodalmakkal együtt felhasználhatják a felkészüléshez.

Értékelés

A félév írásbeli vizsgával zárul. A hallgatók ezen a vizsgán adnak számot a félévben megszerzett tudásukról. Az érdemjegy megállapítása: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Az előadáson elhangzottak, illetve az azokon kiadott anyagok

Horváth Zoltán (2011): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 684. ISBN 978 963 258 129 3 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek)

Ajánlott szakirodalom:

Kende Tamás – Szűcs Tamás (2005)(szerk.): Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Complex Kiadó, Budapest, p.1359, ISBN 963 224 848 1

Kengyel Ákos (2010): Az Európai Unió közös politikái, Akadémiai Kiadó, Budapest, p.555. ISBN 978 963 05 8748 8

Palánkai Tibor: Az európai integráció gazdaságtana. Aula Kiadó, 2004, p. 502, ISBN: 9639478903

Heti bontott tematika	
1.	Integrációs Alapismeretek
	TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek az integráció alapfogalmaival.
	Az Európai Unió története I. Előzmények-Alapszerződések
	TE: Az előadás során bemutatásra kerülnek az Európa egyesítésére tett történelmi próbálkozások illetve az egységes Európa gondolata. Bemutatásra kerül az EU alapszerződéseinek kialakulása, a hallgatók megismerik az alapszerződéseket (ESZAK, EGK, EURATOM) és képesek eligazodni azokkal kapcsolatban.
	Az Európai Unió története II.
	Az 1960-as évektől 1993-ig
	TE: A hallgatók megismerik az Unió 1960 és 1993 közötti történetét. Az első időszak sikereitől a bővítéssel illetve az olajválságokkal kapcsolatos nehézségektől az első szerződésmódosításon át a Közösség egységes belső piacának megteremtéséig, azaz az Európai Unió kialakításáig.
	Az Európai Unió története IV.
	Az 1990-es évek és az új évezred
	TE: A kilencvenes évek folyamatai új kihívások elé állították az Uniót, megtörtént a keleti nyitás, a szerződések több sikeres vagy éppen sikertelen reformja, Magyarország belép a közösségbe. Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU-val kapcsolatos reformfolyamatot és a 90-es évek átalakulását
	Az Európai Unió intézményrendszere I.
	A Tanács, a Bizottság és a Parlament. A Bíróság, a Számvevőszék, Régiók Bizottsága, Gazdasági és Szociális Bizottság, Európai Beruházási Bank, A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank, Európai Ombudsman, Europol, Európai Közösségi Ügynökségek
	TE: Az előadás során a hallgatók megismerik EU intézményeit és azok szerepét a jogalkotásban és a döntéshozatalban
	Az Európai Unió intézményrendszere II. Döntéshozatali eljárás az Európai Unióban
	TE: A hallgatók az előző előadásra alapozva az előadás után képesek átlátni az EU döntéshozatalát az egyes jogalkotási eljárásokat
Az Európai Unió közös belső piaca és a négy alapszabadság	
A gazdasági és monetáris unió, EGT	
TE: A hallgatók az előadás után tisztában lesznek az egységes belső piac működésével, alapelveivel valamint a gazdasági és monetáris unió kialakulásával és működésével	
2.	Az Európai Unió Regionális Politikája
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják a gazdasági-társadalmi-területi kohézió politikáját és annak folyamatait
	Az Európai Unió Közös Agrárpolitikája
	Az Európai Unió Vidékfejlesztési politikája
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió Közös Agrár- és Vidékfejlesztési Politikáját és annak folyamatait
	A közös kül- és biztonságpolitika
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU közös kül- és biztonságpolitikáját és az azzal kapcsolatos kihívásokat.
	Bel- és igazságügyi együttműködés az Európai Unióban
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió bel- és igazságügyi politikáját és a szabadság a biztonság és a jog érvényesülésének térségére tett erőfeszítéseit. Tisztában lesznek a Schengeni Rendszer működésével illetve az EU ezzel kapcsolatos kihívásaival
	Bővülési folyamat az Európai Unióban
	1973, 1981, 1986, 1995, 2004, 2007, 2013
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az integráció bővülésének folyamatát illetve az azzal kapcsolatos kihívásokat és nehézségeket valamint az arra adott válaszokat. Látni fogják hogyan lett a hatokból huszonnyolc. Megismerik az elmélyülés-kibővülés dilemmáját.
Kérdések az Európai Unió további fejlődésével kapcsolatban, (Eurozóna, Alkotmány, Alapjogi Charta, Törökország, bevándorlás, Schengen, Reformfolyamat, BREXIT).	
TE: A hallgatók az előadás után átláthatják az EU előtt álló jelenlegi kihívásokat és kritikai véleményt alkothatnak az ezekkel kapcsolatos válaszokról, illetve a szükséges lépésekről.	

	<p>Az Európai Unió és Magyarország</p> <p>TE: Az előadás után a hallgatók tisztán látják majd Magyarországot és az EU kapcsolatrendszerét. Az elhangzottak alapján mérlegelhetik a tagságunk előnyeit és hátrányait és erről képesek lesznek önálló véleményt alkotni.</p>
--	--

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Szociológia				Kódja:	GT_APSL011-17 GT_APSLS011-17	
	angolul:	Sociology						
Felelős oktatási egység:		Sportgazdasági és -menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti	0	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szabados György Norbert			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja megismertetni a hallgatókkal a szociológia tudomány fogalmait, hazai és külföldi történetét, kutatási módszereit. A kurzust felvevő hallgatók ezeken túl egyes szakszociológiai területek ismereteibe is betekintést nyernek.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<p><i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.</p> <p><i>Képesség:</i> Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
(1) Követelmények-Szociológia és a társadalomtudományok (2) Szociológiatörténet (3) Magyar szociológia (4) Posztmodern elméletek								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A tárgy keretében előadások vannak, majd ezek, illetve a kiadott szakirodalom alapján a hallgató a számonkérésre önállóan készül fel.								
Értékelés								
Kollokvium, zárthelyi dolgozat alapján értékelve.								
Kötelező szakirodalom:								
Andorka R.: Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest, 2006.								
Kiss Z. L.: Bevezetés a szociológiába. Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2019.								
Ajánlott szakirodalom:								
Giddens, A.: Szociológia. Osiris Kiadó, Budapest, 2008.								

Heti bontott tematika	
1.	(1) Követelmények-Szociológia és a társadalomtudományok (2) Szociológiatörténet
	TE* A hallgatók az előadások legfontosabb ismereteit sajátítják el
2.	(3) Magyar szociológia (4) Posztmodern elméletek
	TE- A hallgatók az előadások legfontosabb ismereteit sajátítják el

*TE tanulási ere

jA tantárgy neve:	magyarul:	Számvitel II. (Pénzügyi számvitel)						Kódja:	GT_APSL021-17 GT_APSLS021-17	
	angolul:	Financial Accounting II.								
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:		Számvitel I. (A számvitel alapjai)						Kódja:	GT_APSL016-17 GT_APSLS016-17	
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali	x	Heti	2	Heti	4	Heti		kollokvium	7	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	20	Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve		Dr. Bács Zoltán				beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy										
A hallgatókkal megismertetni a vállalkozások számvitelét: az egyes mérleg sorokat érintő gazdasági eseményeket, rögzítésüket a számviteli rendszerben, hatásukat az eredményre, a vagyona és az érintett adókra.										
Tanulás eredmények, kompetenciák: A kurzus betekintést ad a vállalkozások könyvvizsgálói és beszámoló készítésének kötelezettségeinek jellegébe, az egyes mérleg sorokat érintő gazdasági események könyvelésébe, eredményre, a vagyona és az érintett adókra gyakorolt hatások figyelembevételével, elsősorban a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szabályozási rendszerében.										
<i>Tudás:</i>										
A hallgató megismeri a számvitel alapfogalmait, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat, az alapvető számviteli összefüggéseket, elsajátítja a számviteli gondolkodás alapjait. Ismeri a hazai adózási, számviteli szabályokat, a vállalkozások működésének számviteli megjelenítését.										
<i>Képesség:</i>										
A hallgató képessé válik alapvető számviteli és kettős könyvviteli feladatok megoldására, a pénzügyi kimutatások összefüggéseinek értelmezésére, a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára.										
<i>Attitűd:</i>										
A hallgató nyitott a számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.										
<i>Autonómia és felelősség:</i>										
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Alkalmos önálló munkavégzésre.										
A kurzus tartalma, témakörei										
Mérlegtételek értékelése. Az egyes mérleg sorokat érintő gazdasági események könyvelése, eredményre, a vagyona és az érintett adókra gyakorolt hatások figyelembevételével.										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek										
Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül.										
Értékelés										
Az előadás diásora és a szemináriumokon megoldandó feladatok az e-learning rendszerbe feltöltésre kerülnek.										
NAPPALI TAGOZAT										
Az előadásokon való jelenlét a TVSZ 11. § (1) előírásai szerint az előadáson való részvétel továbbra sem kötelező.										
Aláírás megszerzésének feltétele:										
<ul style="list-style-type: none"> - A megszerzett ismeretek számonkérése írásbeli zárthelyi dolgozatok és szóbeli vizsga formájában történik. - A félév során megírt két zárthelyi dolgozat min. 50-50%-os, átlagban min. 60% teljesítése. A zárthelyi dolgozatok tartalma: elméleti kérdések, a gyakorlati, számítási, kettős könyvelési feladatok, pénzügyi kimutatások egyes részeinek összeállítása. A feladatsor elméleti és gyakorlati feladatokat is tartalmaz. 										

- A szemináriumokon való részvétel kötelező, jelenléti ív kitöltésével történik a jelenlét igazolása, és ellenőrzése. A szemináriumokon való részvétel: 3 alkalomnál több hiányzás esetén – függetlenül attól, hogy igazolt vagy igazolatlan a távollét – a TVSZ 11. § (2) alapján nem adunk aláírást.
- Az aláírás pótlására maximum két alkalommal összevontan kerül sor.

Érdemjegy megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzését követően a számonkérés szóbeli vizsga formájában történik. A szóbeli vizsga az elméleti ismeretek, valamint a gyakorlat és az elmélet összefüggéseinek számonkérésére irányul. A szóbeli vizsgán a beugró a gazdasági események könyvelésének megoldása és szóbeli levezetése, elmagyarázása, ezt követően történik az előzetesen kiadott tételsorból a tételhúzás. A vizsgát az a hallgató kezdheti meg, aki korábban a Neptun rendszerben meghirdetett vizsgaidőpontra feljelentkezett az adott napi vizsgára.

LEVELEZŐ TAGOZAT

Aláírás megszerzése:

Az aláírás megszerzésének nem feltétele levelező tagozaton a jelenlét. A félév során az aláírás megszerzéséhez zárthelyi dolgozat megírására van szükség, melynek min. 60%-os teljesítése szükséges. A feladatsor elméleti és gyakorlati feladatokat is tartalmaz. Az aláírás két alkalommal pótolható.

Érdemjegy megszerzése: A vizsgaidőszakban a vizsgáztatás szóbeli vizsga keretében valósul meg, kiadott beugró minimum kérdések, és tételsor alapján. A vizsgát az a hallgató kezdheti meg, aki korábban a Neptun rendszerben meghirdetett vizsgaidőpontra feljelentkezett az adott napi vizsgára.

Kötelező olvasmány:

Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 2. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2001, átdolgozva: 2017.
Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar E-learning oldalára feltöltött tananyagok

Ajánlott szakirodalom:

Siklósi Ágnes - Veress Attila Számviteli feladatok a gyakorlatban. A Mérlegképes könyvelő képzés tankönyve Kilencedik, bővített kiadás. Saldo Kiadó, 2018
Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 2015
Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel feladatok. Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., 2017
Róth – Adorján – Lukács – Veit: Számviteli esettanulmányok 2015. Magyar Könyvvizsgálói Kamara
Éva K (2006): Számvitelelemzés II-III, Perfekt, Budapest
2000. évi C. törvény a számvitelről

LEVELEZŐ

Bontott tematika	
5 óra	<p>A számviteli rendszer célja és feladata, a számvitel szabályozása, számviteli alapelvek, könyvvizetés és beszámolóképzés. Az eredménykimutatás és összeállításának lehetőségei. Kiegészítő melléklet, üzleti jelentés.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a számviteli rendszer jellegzetességeit, a számviteli alapelveket és azok jelentőségét. Ismeri az eredménykimutatás, a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés lényegét, tartalmát, felépítését.</p>
5 óra	<p>Gazdasági események a valós és információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Immateriális javak. Tárgyi eszközök.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri az immateriális javak és a tárgyi eszközök fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.</p>
5 óra	<p>Gazdasági események a valós és információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Befektetett pénzügyi eszközök. Értékpapírok.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a befektetett pénzügyi eszközök és az értékpapírok fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.</p>
5 óra	<p>Gazdasági események a valós és információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Forgóeszközök. Készletek.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri készletek fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.</p>
5 óra	<p>Gazdasági események a valós és információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Követelések. Pénzeszközök. Időbeli elhatárolások.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a követelések fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.</p>
5 óra	<p>Gazdasági események a valós és információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Saját tőke, céltartalékok, kötelezettségek.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a saját tőke és a céltartalék fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Számvitel III. (Vezetői számvitel)				Kódja:	GT_APSL027-17 GT_APSLS027-17	
	angolul:	Accounting III						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Számvitel I. Számvitel II.				Kódja:	GT_APSL016-17 GT_APSLS016-17 GT_APSL021-17 GT_APSLS021-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	28	Féléves	28			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Becsky-Nagy Patricia			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
számára olyan ismeretanyagot biztosítson, amelynek elsajátítása alapot és segítséget nyújt minden vállalkozásnak az eredményességet növelő munkához, hozzájárul a vállalkozások gazdasági és pénzügyi stabilitásának megalapozásához. A vezetői beszámolási rendszerek megismerésével az irányításban résztvevők döntéseinek megalapozottságát képesek legyenek segíteni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
- Ismeri a pénzügyi és a számviteli alapfogalmakat, a pénzügyi termékeket és piacokat, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat.								
- Ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a pénzügyi és a számviteli gondolkodás alapjait.								
- Érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit.								
- Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási, számviteli-adózási alrendszerét, a vállalati finanszírozás alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozási formáit.								
- Elsajátította a pénzügyi, számviteli folyamatok tervezésének, szervezésének, irányításának, ellenőrzésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.								
<i>Képesség:</i>								
- Képes a pénzügyi és számviteli nyilvántartási rendszerek használatára.								
- Számviteli beszámolókat, pénzügyi kimutatásokat készít és elemez.								
- Számviteli politika, számviteli szabályzatok készítésére képes.								
- Gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására képes.								
<i>Attitűd:</i>								
- Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során a hallgatók megismerkednek a hozamok, költségek, valamint a fedezet elszámolásával és tervezésével. A kurzus témakörei: hozam- és költségelszámolás, költség helyi tervezett-tényleges adatok összehasonlítása és a leterheltség vizsgálata, folyamata kalkuláció készítése, folyamatköltség elszámolás, önköltség számítás.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.

Értékelés

A félév során egy zárthelyi dolgozat megírására kerül sor, sikeres zárthelyi dolgozat esetén (eléri a 60%-ot) a hallgató szóbeli vizsgát tehet, amely 40%-os súllyal számít bele az év végi eredménybe.

Az elért átlagpontszám (%-ok) alapján:

60 alatt:	1 (elégtelen)
60-69%:	2 (elégséges)
70-79%:	3 (közepes)
80-89%:	4 (jó)
90-100%:	5 (jeles)

Kötelező szakirodalom:

- Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (e-Learningben elérhetőek!)
- Kardos Barbara – Sztanó Imre – Veress Attila [2012]: A vezetői számvitel alapjai
- Kardos Barbara – Miklósné Ács Klára – Sisa Krisztina – Veress Attila [2012]: Példatár a vezetői számvitel alapjaihoz
- Dr. Kardos Barbara, Miklósné Ács Klára, Dr. Sisa Krisztina Andrea, Szabó Szabolcs, Dr. Szekeres Bernadett, Szijártó Boglárka, Török Martina Zsófia, Dr. Veress Attila, Zatykó Zsuzsanna: Vezetői számvitel feladatgyűjtemény, Saldo, 2016
- Dr. Kardos Barbara, Dr. Sisa Krisztina Andrea, Dr. Szekeres Bernadett, Dr. Veress Attila: Vezetői számvitel elmélet, módszertan. Saldo, 2016

Ajánlott szakirodalom:

- Himber Péter – Kapásiné Buza Mária [2008]: Számvitel-elemzés II.
- Kaplan, R. S. – Atkinson, A. A.: Vezetői üzleti gazdaságtan
- A SZAKMA témához kapcsolódó szakcikkei.

Bontott tematika	
1.	<p><i>Előadás:</i> A vezetői számvitel fogalma, értelmezése, feladata, kapcsolata a pénzügyi számvittel. Költségtani ismeretek, költség, ráfordítás. A költségek jellemzői, csoportosítása.</p> <p><i>Gyakorlat:</i> A vezetői számvitel – pénzügyi számvitel kapcsolatának illusztrálása esettanulmányon keresztül. Példák megoldása az állandó és változó költségekre. Feladatok megoldása a költségváltozási tényezőre.</p> <p><i>TE:</i> A Hallgató megismeri a vezetői számvitel fogalmát, feladatait, kapcsolatát a pénzügyi számvittel, megismerkedik a költségtan fogalmaival, számításaival, képes a vállalkozások működése során felmerülő költségek csoportosítására, a költségváltozási tényező meghatározására.</p>
2.	<p><i>Előadás:</i> Költséggazdálkodás fogalma, értelmezése. A költséggazdálkodás módszerei, költségszámítások. Költségek elszámolása, célok, lehetőségek, a költségek elszámolása a számviteli törvény szerint, a költségelszámolás gyakorlata.</p> <p><i>Gyakorlat:</i> Fedezeti költségszámítás alkalmazása példákon keresztül. A határköltség-számítás bemutatása feladatokon keresztül. Elsődleges költségnem elszámolás; elsődleges költségnem, másodlagos költséghely/költségviselő elszámolás; elsődleges költséghely/költségviselő, másodlagos költségnem elszámolás gyakorlati illusztrálása.</p> <p><i>TE:</i> A Hallgató megismerkedik a költséggazdálkodás alapfogalmaival, a fedezeti költségelszámítással, a költséggazdálkodás módszereivel, a határköltség-számítással, megismerkedik a 2000. évi C. törvény szerint előírt költségelszámolási módszerekkel.</p>
3.	<p><i>Előadás:</i> Kalkulációk és önköltség-számítás. Az önköltség-számítás tárgya, feladata és törvényi szabályozása. Az önköltség-számítás típusai: előkalkuláció, közbenső kalkuláció, utókalkuláció, osztókalkuláció, pótlékoló kalkuláció.</p> <p><i>Gyakorlat:</i> A kalkulációra vonatkozó esettanulmányok tárgyalása. Az önköltség-számítás lehetséges sémáinak használata. Előkalkuláció, közbenső kalkuláció, utókalkuláció. Feladatok az osztókalkuláció, pótlékoló kalkuláció módszereire.</p> <p><i>TE:</i> A Hallgató megismerkedik az önköltség-számítás szabályaival. A Hallgató képes elkészíteni, összeállítani önköltség-számítási sémákat. A hallgató képes az alábbi költségkalkulációk elvégzésére: előkalkuláció, közbenső kalkuláció, utókalkuláció, osztókalkuláció, pótlékoló kalkuláció.</p>
4.	<p><i>Előadás:</i> Az önköltség-számítás módszerei: normatív kalkuláció, vegyes kalkuláció. Tevékenység alapú költség-számítási módszerek. Tevékenység alapú költség-gazdálkodás- és irányítás: gyakorlati alkalmazások.</p> <p><i>Gyakorlat:</i> Példák a normatív és vegyes kalkulációra. Tevékenység alapú költség-számítás szemléltetése. Esettanulmány feldolgozása az ABC menedzsment témakörében.</p> <p><i>TE:</i> A hallgató képes az alábbi költségkalkulációk elvégzésére: normatív és vegyes kalkuláció, megismerkedik a tevékenység-alapú költség-számítással. A hallgató tudása tovább bővül az esettanulmányok megoldásának köszönhetően.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Számvitel IV.						Kódja:	GT_APSL032-17 GT_APSLS032-17	
	angolul:	Financial Accounting IV.								
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:		Számvitel III.						Kódja:	GT_APSL027-17 GT_APSLS027-17	
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali	x	Heti	2	Heti	3	Heti		kollokvium	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	15	Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. habil Orbán Ildikó				beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy										
<p>a hallgatók korábbi számviteli, elemzési, pénzügyi ismertekre támaszkodva ismerjék meg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a beszámoló tartalmi és formai követelményeit, - az általános és a sajátos értékelési szabályokat, - a mérleg, az eredménykimutatás, a könyvvezetés szintetizált kapcsolatrendszerét, - a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés általános és sajátos elemeit - a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségeit, - egyes speciális számviteli tématerület (ellenőrzés számvitele, átalakulás számvitele, stb.) sajátosságait. 										
Tanulás eredmények, kompetenciák: A logikai egymásra épülés, a belső összefüggések bemutatása a korábban, a Számvitel I.-III. keretében megtanultak ismétlését, egy magasabb szintű újrendszerezését valósítja meg.										
<i>Tudás:</i>										
A hallgató megismeri a számvitel alapfogalmait, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat, az alapvető számviteli összefüggéseket, elsajátítja a számviteli gondolkodás alapjait. Ismeri a hazai és nemzetközi számviteli szabályokat, a vállalkozások működésének (alapítás, működés, átalakulás, megszüntetés) számviteli megjelenítését.										
<i>Képesség:</i>										
A hallgató képessé válik alapvető számviteli és kettős könyvviteli feladatok megoldására, a pénzügyi kimutatások összefüggéseinek értelmezésére, a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára. Számviteli beszámolókat, pénzügyi kimutatásokat készít és elemez. Számviteli politika, számviteli szabályzatok készítésére képes.										
<i>Attitűd:</i>										
A hallgató nyitott a számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.										
<i>Autonómia és felelősség:</i>										
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Alkalmassá válik munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődése).										
A kurzus tartalma, témakörei										
A beszámoló tartalmi és formai követelményei, az általános és a sajátos értékelési szabályok, a mérleg, az eredménykimutatás, a könyvvezetés szintetizált kapcsolatrendszere, a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés általános és sajátos elemei, a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségei, egyes speciális számviteli tématerület (ellenőrzés számvitele, átalakulás számvitele, stb.) sajátosságai.										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek										
Elméleti és gyakorlati ismertek átadása a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény alapján diasor segítségével, illusztratív példákon keresztül, teammunka keretében, valamint önálló felkészüléssel.										

Értékelés

A megszerzett ismeretek számonkérése írásbeli zárthelyi dolgozatok és szóbeli vizsga formájában történik.

NAPPALI KÉPZÉS

Aláírás megszerzésének feltétele:

- A szemináriumokon való részvétel: 3 alkalomnál több hiányzás esetén – függetlenül attól, hogy igazolt vagy igazolatlan a távollét – a TVSZ 11. § (2) alapján nem adunk aláírást.
- A félév során megírt két online zárthelyi dolgozat min. 50-50%-os, átlagban min. 60% teljesítése. Az online zárthelyi dolgozatok tartalma: elméleti kérdések, a gyakorlati, számítási, kettős könyvelési feladatok, pénzügyi kimutatások egyes részeinek összeállítása. Mindkét zárthelyi dolgozat tartalma: számviteli beszámoló alapismeretektől, a Számviteli törvény fejezeteiből, valamint a sajátos számviteli feladatok ismeretköréből elméleti, illetve pénzügyi számviteli könyvelést, valamint egy éves beszámoló és részfeladatainak összeállítását tartalmazza tartalmazó gyakorlati rész.
- Az aláírás pótlására maximum két alkalommal összevontan kerül sor.
- A zárthelyi dolgozatok megírására az egyetem számítógép-termeiben, online formában, illetve írásban kerül sor.
- Az aláírás feltétele továbbá kiadott főkönyvi kivonatok alapján éves beszámoló összeállítása, és annak prezentálása team-munkában.

Év végi értékelés:

Az aláírás megszerzését követően a szigorlati jegy megszerzése gazdasági eseményeket és annak hatásait bemutató könyvelési szóbeli beugrót követően szóbeli vizsga keretében történik, kiadott tételsor alapján.

LEVELEZŐ KÉPZÉS

Aláírás megszerzésének feltétele:

- A félév során megírt online zárthelyi dolgozat min. 60% teljesítése. A zárthelyi dolgozat tartalma: számviteli beszámoló alapismeretektől, a Számviteli törvény fejezeteiből, valamint a sajátos számviteli feladatok ismeretköréből elméleti, illetve pénzügyi számviteli könyvelést, valamint egy éves beszámoló és részfeladatainak összeállítását tartalmazó gyakorlati rész.
- Az aláírás pótlására maximum két alkalommal összevontan kerül sor.
- A zárthelyi dolgozatok megírására az egyetem számítógép-termeiben, online formában, illetve írásban kerül sor.

Év végi értékelés:

Az aláírás megszerzését követően a szigorlati jegy megszerzése gazdasági eseményeket és annak hatásait bemutató könyvelési szóbeli beugrót követően szóbeli vizsga keretében történik, kiadott tételsor alapján.

Kötelező olvasmány:

Dékán Tamásné Orbán Ildikó: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 4. kötet, Debrecen, 2019, online verzió

Siklósi Ágnes - Veress Attila: Könyvvezetés és Beszámolóképzés, Számviteli feladatok a gyakorlatban, A Mérlegképes könyvelő képzés tankönyve, 9. bővített kiadás, Saldo Kiadó, 2021

Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar Moodle oldalára feltöltött tananyagok

Ajánlott szakirodalom:

Róth – Adorján – Lukács – Veit: Számviteli esettanulmányok 2019. Magyar Könyvvizsgálói Kamara

Adorján – Lukács – Róth-Veit: Számvitel speciális kérdései 2019. Magyar Könyvvizsgálói Kamara

Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 2018

Bartha Ágnes - Gellért Henriett – Madarasiné dr. Szirmai Andrea: Nemzetközi számviteli ismeretek, Perfekt, 2016

Lakatos – Kovács – Mohl – Rózsa – Szirmai: NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK elmélete és gyakorlata 2018. Magyarázatok és példák. MKVK

2000. évi C. törvény a számvitelről

LEVELEZŐ KÉPZÉS

Bontott tematika	
5 óra	<p>A számvitel, beszámolás hazai és nemzetközi szabályozása. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény. A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS-ek) rendszere. Az éves beszámolóra vonatkozó általános szabályok. Az éves beszámoló tartalma, részei. Az éves beszámoló adattartalma, szerkezeti felépítése. Közbenső mérleg. Főkönyvi kivonat. Kiegészítő Melléklet. Üzleti jelentés. Nyilvánosságra hozatal. Könyvvizsgálat.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a számviteli szabályozás hazai és nemzetközi vonatkozásait. Ismeri az éves beszámoló tartalmát, részeit, képes azok összeállítására.</p>
5 óra	<p>A konszolidáció lényege, a konszolidált éves beszámoló. A nemzetközi számviteli szabályozás lényege, szintjei. Az IFRS-ek szerint készült éves beszámoló.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a konszolidáció, a nemzetközi számviteli szabályozás lényegét, jelentőségét, alkalmazásának lehetőségeit.</p>
5 óra	<p>A mérlegtételek értékelésének általános szabályai. a beszerzési érték, az értékcsökkenés, az értékvesztés. A befektetett eszközök a mérlegben: az immateriális javak, a tárgyi eszközök, a befektetett pénzügyi eszközök. A forgóeszközök a mérlegben: készletek, követelések, pénzeszközök, értékpapírok és időbeli elhatárolások. Saját tőke a mérlegben. Céltartalékok a mérlegben. Kötelezettségek a mérlegben.</p> <p>Az adózott eredmény. Az eredményszámlák könyvelési tételei. Az eredményszámlák zárása</p> <p>Az eredménykimutatás fogalma, fajtái, formái. Költségek az eredménykimutatásban. Értékesítés elszámolt önköltsége és ráfordítások az eredménykimutatásban. Ráfordítások és bevételek az eredménykimutatásban.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri és alkalmazni tudja az alapvető értékelési eljárásokat. Ismeri a befektetett eszközök fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban. Ismeri a készletek, követelések, értékpapírok, pénzeszközök és időbeli elhatárolások, valamint a saját tőke fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban. Ismeri a céltartalék, kötelezettségek fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban. Ismeri az adózott eredmény meghatározását, az egyes eredménytételek megjelenítését, az eredményszámlák zárásának folyamatát. Ismeri az eredménykimutatás összeállításának lehetőségeit, a költségek, ráfordítások, bevételek fajtáit, megjelenítési lehetőségeit.</p>
5 óra	<p>Az ellenőrzés számvitele. Az átalakulás számviteli feladatai. Az előtársasági időszak számviteli feladatai. Devizanemváltás. Végelszámolás, felszámolási eljárás, csődeljárás.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri az ellenőrzés, az átalakulás, az előtársaság, devizanemváltás, a végelszámolás, felszámolási eljárás, csődeljárás lényegét, a sajátos számviteli vonatkozásokat.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Vállalati pénzügyek I.				Kódja:	GT_APSL022-17 GT_APSLS022-17	
	angolul:	Corporate Finance I.						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Pénzügytan				Kódja:	GT_APSL009-17 GT_APSLS009-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a vállalati pénzügyek I. tárgy keretein belül megismerkedjenek a pénzügyi menedzsment alapjaival és a vállalatok pénzügyi folyamataival, az azokhoz kapcsolódó elemzési módszerekkel. A kurzus feltételeit teljesítő Hallgatók képesek átlátni és értékelni a vállalati gazdálkodási döntéseket és azok éves beszámolóra gyakorolt hatását.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a pénzügy és a számvitel alapfogalmait, a pénzügyi termékeket és piacokat, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat.								
Ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a pénzügyi és a számviteli gondolkodás alapjait is.								
Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási, számviteli-adózási alrendszerét, a vállalati finanszírozás alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit is.								
<i>Képesség:</i>								
Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére is.								
Gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására képes.								
<i>Attitűd:</i>								
Nytott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően is.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Alkalmos önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődése).								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során az éves beszámoló ismeretere, és adataira alapozva - a pénzáramlás szemléletet használva - a vállalati teljesítmény értékelése, a forgótőke menedzsment, és ezen belül a készpénz- és követeléménedzsment; majd a kockázat alapjai, a fedezettség és tőkeáttétel témaköröket dolgozzuk fel. A félév végén a pénz időértékére vonatkozó alapvető ismereteket tekintjük át, ezzel alapozzuk meg a következő félév hosszú távú pénzügyi menedzsmenthez kapcsolódó, értékelési témaköreit.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. A gyakorlatok során excel segítségével végezzük a számítási feladatokat. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.								

Értékelés

Oktatási anyagok:

A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.

Gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

Zárthelyi dolgozat megírásának lehetősége:

A tárgy gyakorlati jeggyel zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 7. § (4) b) pont alapján a hallgatók zárthelyi dolgozatot írnak, aminek pótlására legkésőbb a vizsgaidőszak első hetében sor kerül. A második pótlásra (az első pótlás sikertelensége esetén) legkésőbb a vizsgaidőszak végéig biztosítunk lehetőséget.

Zárthelyi dolgozat tartalma és felépítése:

A zárthelyi dolgozatok a teljes félév anyagát tartalmazzák. A zárthelyi dolgozatok írásban, elektronikus formában kerülnek lebonyolításra. A zárthelyi dolgozatok elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a zárthelyi dolgozatban. A zárthelyi dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

Zárthelyi dolgozat értékelése:

A gyakorlati jegy a zárthelyi dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. (Az elmélet és gyakorlati részek 50-50%-os súllyal számítanak az értékelés során, az elméleti és gyakorlati részekre vonatkozó minimum szint nincs.) A zárthelyi dolgozat alapján az értékelés és a gyakorlati jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A tárgy oktatói és a hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény I. – Időérték számítás és értékpapírok értékelésének alapjai*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény II. – Befektetési és beruházási döntések*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2021): *Aktív és passzív bankügyletek a gyakorlatban*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2021): *Cash-flow tervezés*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Illés Ivánné (2002): *Társaságok pénzügyei*, Saldo Könyvkiadó, Budapest

Bélyácz Iván (2007): *A vállalati pénzügyek alapjai*, Gondolat Kiadó, Pécs

Ulbert József (2018): *Vállalati pénzügyek kézikönyv (Második, bővített kiadás)*. Pécsi Tudományegyetem, Pécs

Pálinkó Éva – Szabó Márta (2008): *Vállalati pénzügyek*, Typotex Kiadó, Budapest

Brealey, R. A. – Myers, S. C. (2011): *Modern vállalati pénzügyek*, Panem Könyvkiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
1.	<p>Előadás: Vállalati pénzügyek, pénzügyi irányítás elméleti alapjai, gazdálkodási alapelvek, tudományos eredmények. A pénz időértéke I. II., Kockázat és hozamszámítás Gyakorlat: Tematika és követelményrendszer, esettanulmány feldolgozása. Az időérték számítási feladatok PV, FV, EIR. Az időérték számítási feladatok: évjáradék, örökjáradék. Kockázat és hozamszámítás</p> <p>A Hallgató megismeri a pénzügyi gondolkodás mérföldköveit. A Hallgatók megismeri az időérték-számítás alapjait és egyszerű alkalmazási területeit. A Hallgató képes pénzáramlás-sorozatokat értékelni. A Hallgató megismeri a hozam-kockázat kompromisszumos döntések alapjait.</p>
2.	<p>Előadás: Fedezetszámítás, Tőkeáttétel, Az éves beszámoló, és a cash flow kimutatás Gyakorlat: Fedezetszámítás, DOL, DFL, DCL számítások. Vállalati adatsor elemzése, cash flow kimutatás felépítése.</p> <p>A Hallgató képes a vállalkozás működését a fedezetszámítás eszközével elemezni. A Hallgatók megismerik a vállalkozások működési és finanszírozási kockázatait és azok mérésének eszközeit. A Hallgató képes az éves beszámoló adatait értelmezni pénzügyi szemlélettel.</p>
3.	<p>Előadás: Pénzügyi kimutatások elemzése I., II., Forgótőke menedzsment Gyakorlat: Adatsorok alapján likviditási, tőkeszerkezeti, forgási sebesség mutatók számítása és értékelése. Jövedelmezőség, CF alapú mutatók és piaci érték mutatók. Pénzciklus és működési ciklus</p> <p>A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás rövid- és hosszú távú fizetőképességét, hatékonyságot elemezni forgási sebesség alapján. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás jövedelmezőségi helyzetét, pénztermelő képességét, általános piaci megítélését. A Hallgató képes a működési- és pénzciklus elemzési keretrendszerében értékelni a vállalkozás forgótőke-gazdálkodásának hatékonyságát.</p>
4.	<p>Előadás: Készpénzmenedzsment, Követelismenedzsment, Komplex iparági alkalmazások Gyakorlat: Készpénzmenedzsment, Követelismenedzsment, Komplex iparági alkalmazások</p> <p>A Hallgatók a megismert modellek alapján képesek elemezni a vállalkozások készpénz-gazdálkodásának hatékonyságát. A Hallgató megismeri a követelések menedzselésének koncepcióját. A Hallgatók képesek komplex képet alkotni a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetéről.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vállalati pénzügyek II.				Kódja:	GT_APSL028-17 GT_APSLS028-17	
	angolul:	Corporate Finance II.						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Vállalati pénzügyek I.				Kódja:	GT_APSL022-17 GT_APSLS028-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	6	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a vállalatok hosszú távú pénzügyi menedzsmentjének és finanszírozásának alap-kérdéseivel								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a pénzügy és a számvitel alapfogalmait, a pénzügyi termékeket és piacokat, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat.								
Ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a pénzügyi és a számviteli gondolkodás alapjait is.								
Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási, számviteli-adózási alrendszerét, a vállalati finanszírozás alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit is.								
<i>Képesség:</i>								
Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére is.								
Gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására képes.								
<i>Attitűd:</i>								
Nytított a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően is.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Alkalmos önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődése).								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során a Hallgatók megismerkednek a beruházási döntésekkel, a pénzügyi befektetési lehetőségekkel, a kötvények és részvények értékelésével, a tőke költség számításával, a portfólió menedzsment és a tőkepiaci értékelés alapjaival, főbb jellemzőivel.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. A gyakorlatok során excel segítségével végezzük a számítási feladatokat. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.								
Értékelés								
Oktatási anyagok:								
A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.								

Vizsgajegy megszerzésének feltétele:

Vizgázás lehetősége:

A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga letételére, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Vizsgadolgozat tartalma és felépítése:

A tárgy kollokviummal zárul, ami írásbeli és szóbeli részből tevődik össze. A sikeres vizsga feltétele, hogy a Hallgató az írásbeli és szóbeli részt is legalább elégséges érdemjeggyel zárja. Minden vizsga alkalmával írásbeli és szóbeli vizsgára is sor kerül. (Elsőként a vizsgára jelentkezett Hallgatók megírják az írásbeli részt, majd sikeres írásbeli részt követően kerül sor a szóbeli feleletre.)

Írásbeli rész:

Az írásbeli tesztek a teljes félév anyagát tartalmazzák. A vizsgák írásbeli része elektronikus formában kerül lebonyolításra. Az írásbeli vizsgák elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a dolgozatban. A dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak. Az írásbeli rész érdemjegye az elért pontszám alapján:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

Amennyiben az írásbeli rész eredménye nem éri el a 60%-ot, akkor a hallgató vizsgajegye elégtelen.

Amennyiben a Hallgató az adott vizsgaidőszakban már egyszer sikeresen teljesítette a vizsga írásbeli részét, úgy abban a vizsgaidőszakban a további vizsgajelentkezések során a sikeresen teljesített írásbeli rész eredménye elfogadásra kerül. Ekkor a Hallgatónak lehetősége van arra, hogy csak a szóbeli részt teljesítse. Amennyiben sikeres írásbeli részt követően a Hallgató javítani kívánja az eredményét és újból megírja az írásbeli részét a vizsgának, akkor a korábbi sikeres teljesítés eredménye elvész és az utolsó írásbeli részvizsga eredménye lesz érvényes.

Szóbeli rész:

Szóbeli részre a Vállalati Pénzügyek 1 beugró kérdések és a Vállalati Pénzügyek 2 tételsor alapján kerül sor. A Vállalati Pénzügyek 1 beugró kérdések és a Vállalati pénzügyek 2 szóbeli tételsor a tárgy e-learning rendszerén keresztül elérhetőek. Sikertelen szóbeli rész (sikertelen beugró vagy sikertelen tételfejelet) elégtelen kollokviumi jegyet eredményez. Minden más esetben a kollokviumi jegyet az írásbeli és szóbeli rész jegyeinek átlaga adja. A sikeres szóbeli és írásbeli rész 50-50%-os súllyal számít a végső jegy meghatározása során.

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásmagy és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény I. – Időérték számítás és értékpapírok értékelésének alapjai*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény II. – Befektetési és beruházási döntések*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2021): Aktív és passzív bankügyletek a gyakorlatban. Debreceni Egyetem. Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2021): Cash-flow tervezés. Debreceni Egyetem. Debrecen

Fazekas Balázs (2020): Pénzügyi piaci alapismeretek és esettanulmányok I. Debreceni Egyetem. Debrecen

Fazekas Balázs (2020): Pénzügyi piaci alapismeretek és esettanulmányok II. Debreceni Egyetem. Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

Illés Ivánné (2002): *Társaságok pénzügyei*, Saldo Könyvkiadó, Budapest

Bélyácz Iván (2007): *A vállalati pénzügyek alapjai*, Gondolat Kiadó, Pécs

Pálinkó Éva – Szabó Márta (2008): *Vállalati pénzügyek*, Typotex Kiadó, Budapest

Brealey, R. A. – Myers, S. C. (2011): *Modern vállalati pénzügyek*, Panem Könyvkiadó, Budapest

Ulbert József (2018): *Vállalati pénzügyek kézikönyv (Második, bővített kiadás)*. Pécsi Tudományegyetem. Pécs

Heti bontott tematika	
1.	<p>Előadás: Bevezetés, követelményrendszer, beruházási döntési módszerek I., Beruházási döntési módszerek II., A finanszírozás alapjai, a kötvényfinanszírozás. A kötvény és értékelése.</p> <p>Gyakorlat: Értékelési alapismeretek, beruházási döntések. Azonos és eltérő élettartamú beruházások összehasonlítása. Kötvények értékelése. Kötvények értékelése és a jellemzésükre használt mutatók számítása.</p> <p>A Hallgató birtokába kerül a beruházások értékeléséhez szükséges alapvető ismereteknek. A Hallgató a többféle módszerrel képes a befektetések széles skálájának értékelésére, összevetésére. A Hallgató ismeri a pénzügyi eszközök értékelésének alapelveit. A Hallgató a kötvényeket különböző aspektusaik alapján képes értékelni.</p>
2.	<p>Előadás: A részvény és értékelése. Tőkeköltség számítás. WACC. Tőkeköltség és beruházási döntések.</p> <p>Gyakorlat: Részvények értékelése. WACC számítás. WACC alkalmazása beruházási számítások során.</p> <p>A Hallgató tud részvényt értékelni. A Hallgató képes számba venni a források költségeit. A Hallgató szintetizálva a beruházás-értékelési módszereket és a WACC metodikát képes átfogóan meghatározni a projektek során megvalósuló értékkepződést.</p>
3.	<p>Előadás: Kockázat és hasznosság. Portfólióelmélet I., Portfólióelmélet II.</p> <p>Gyakorlat: A hozam és kockázat mérése. Kockázatos és kockázatmentes eszköz allokációja. Két kockázatos eszköz allokációja</p> <p>A Hallgató képes az egyedi befektetések hozam-kockázati karakterisztikájának lefestésére. A Hallgató megismeri a portfólió-alkotás alapjait. A Hallgató megismeri a hatékony portfóliók kialakításának metodikáját.</p>
4.	<p>Előadás: A CAPM modell. A tőkepiaci értékelés összefoglalása. Származékos ügyletek alapjai, Összefoglalás</p> <p>Gyakorlat: A CAPM alkalmazása. Komplex befektetési számítások. Derivatívákhoz kapcsolódó alapvető számítások.</p> <p>A Hallgató képes a leginkább elterjedt eszközárzási modell alkalmazására. A Hallgató átlátja a portfólió-alkotási és értékelési technikák és alapelvek komplex szisztémáját. A hallgató képes átlátni a származtatott termékek alapvető jellemzőit.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdasági elemzés				Kódja:	GT_APSL029-17 GT_APSLS029-17	
	angolul:	Business analysis						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fenyves Veronika			beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók megismerjék azokat a piaci, termelő-szolgáltató és kereskedelmi elemző-értékelő feladatokkal ismertetjük meg (kiemelve a valamennyi tevékenységnél alkalmazható módszereket, külön tárgyalva az egyes tevékenységek sajátos elemzési feladatait), amelyeket majd a gazdasági életben hasznosítani tudnak. <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a a számviteli gondolkodás alapjait. Elsajátította a számviteli folyamatok elemzésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseseiért és döntéseiért felelősséget vállal.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A hallgatókat olyan piaci, termelő-szolgáltató és kereskedelmi elemző-értékelő feladatokkal ismertetjük meg (kiemelve a valamennyi tevékenységnél alkalmazható módszereket, külön tárgyalva az egyes tevékenységek sajátos elemzési feladatait), amelyeket majd a gazdasági életben hasznosítani tudnak.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az előadások keretében a hallgatók a gazdasági elemzéssel kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a gazdasági elemzéshez, ok-okozati összefüggések feltárásához.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Számonkérés módja: A kollokviumi jegy (K) megszerzése: A félév kollokviummal zárul, ami két részből áll egy írásbeli feladatmegoldás és egy szóbeli vizsga tételek alapján. Mindkét rész 50-50%-ot tesz ki a félévvégi jegyből. Ahhoz, hogy a hallgató szóbeli kollokviumra mehessen az írásbeli részt legalább 50%-os eredményre teljesíteni kell.</p>								

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment kontroll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Bán Erika – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József (2017): A vállalati gazdálkodás elemzése Perfekt Kiadó ISBN:974-963-394-721-0

Bán Erika – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József (2017): Feladat és példatár a vállalati gazdálkodás elemzéséhez Perfekt Kiadó ISBN:974-963-394-722-7

Dr. Bíró Tibor – Kresalek Péter - Dr. Pucsek József – Dr. Szántó Imre: Vállalkozások tevékenységének komplex elemzése, Perfekt Kiadó Rt, Budapest, 2016.

Ajánlott szakirodalom:

Blumné Bán Erika – Kresalek Péter: A vállalati tevékenységek elemzésének módszertana I. Perfekt Kiadó Rt, Budapest, 2011.

Dr. Pucsek József – Dr. Szántó Imre: A vállalati tevékenységek elemzésének módszertana II. Perfekt Kiadó Rt, Budapest, 2011.

Dr. Birher Ilona – Dr. Pucsek József: Vállalkozások tevékenységének gazdasági elemzése, Perfekt Kiadó Rt, Budapest, 2012.

Dr. Szűcs István: Alkalmazott statisztika, Agroinform Kiadó, 2002.,
SZAKMA, Controller Info folyóirat aktuális számai.

Tematika

A gazdasági elemzés általános vonatkozásai. A vállalkozások elemzésének módszertani alapjai, Számviteli alapismeretek ismételése. A beszámoló, mint az elemzés információbázisa. A termelési érték elemzése. Az áruforgalom elemzése. Munkaerő és bér-gazdálkodás elemzése. Tárgyi eszközökkel való ellátottság vizsgálata, tárgyi eszköz állomány elemzése. Készletgazdálkodás elemzése. A piaci tevékenység elemzése. Vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzet elemzése. Költségelemzés

A hallgató képes lesz különbséget tenni a különböző elemzési típusok között, alkalmazni tudja a statisztikában tanult módszereket. A hallgató képes átlátni a beszámolót, összefüggéseket megállapítani. A hallgató képes a termelési érték különböző típusainak kiszámítására, elemzésére. A hallgató képes az áruforgalom elemzésére. A hallgató képes a munkaerő és bér-gazdálkodás elemzésére. A hallgató képes a tárgyi eszközökkel való ellátottság vizsgálatára, tárgyi eszköz állomány elemzésére. A hallgató képes a Készletgazdálkodás elemzésére. A hallgató képes a piaci tevékenység, a vagyoni, a pénzügyi, a jövedelmezőségi helyzet és a költségek elemzésére.

A tantárgy neve:	magyarul:	Pénzügyi és számviteli informatika				Kódja:	GT_APSL034-17 GT_APSLS034-17	
	angolul:	Financial and accounting information technology						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Számvitel II.				Kódja:	GT_APSL021-17 GT_APSLS021-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti	1	Heti	1	Gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	14	Féléves	14			
Tantárgyfelelős oktató			neve:			Dr. Lőrinczi Krisztián	beosztása:	Egyetemi adjunktus
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a rendszerben való gondolkodás képességét, átlássák a számviteli információs rendszerek összefüggéseit. A kurzus során a hallgatók megismerkednek a pénzügyi folyamatokkal egy multinacionális vállalatnál, a használt alapfogalmakkal és alapfolyamatokkal. A hallgatók megismerkednek a shared service fogalmával és pénzügyi területű alkalmazásával. Megismerkednek rendszerspecifikus adatbázisokkal erre épülő kimutatásokkal a pénzügyi ismereteiket alapul véve.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a számviteli információs rendszert, annak inputjait (bizonylatokat) és outputjait (listák, kimutatások, beszámoló), valamint a rendszerben végbemenő folyamatokat. - Elsajátította a pénzügyi, számviteli folyamatok tervezésének, szervezésének elméleti alapjait és gyakorlatát. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Számviteli információs rendszert tervez, szervez, irányít. - Képes a pénzügyi és a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára. - Pénzügyi kimutatásokat készít. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. - Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért. - Alkalmos önálló munkavégzésre a számviteli információs rendszer felépítése, megszervezése és működtetése terén. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Rendszer- és információelméleti alapismeretek, szervezéstechnológiai alapismeretek, rendszerszervezési ismeretek (számviteli rendszerek szervezése).								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az előadás során interaktív módon történő rávezetés az új ismereteknek a korábban megszerzett ismeretekkel való kapcsolatára, közös gyakorlati példa megoldás az oktatóval, önálló gyakorlati példa megoldás tanórán és azon kívül.								

Értékelés

A megfelelő felkészülés érdekében elvárt és ajánlott az előadásokon való részvétel. A gyakorlati órákon megengedett hiányzás mértéke TVSZ szerint. A gyakorlati jegy alapjául két alkalommal írásbeli számonkérésre kerül sor. Ezen kívül a végső osztályzat kialakulásához az előadásokon való részvétel is beszámításra kerül (maximum 6 %).

A gyakorlati jegy a számonkérés eredményéből a beadandó értékeléséből, valamint az előadásokon való részvétel alapján kerül meghatározásra. Az írásbeli számonkérésen minimum 50 %-os eredményt kell elérni. Pótlás egy alkalommal lehetséges, a vizsgaidőszakban előre egyeztetett időpontban.

A végső osztályzat kialakulása:

<= 59 %	elégtelen
>= 60 és < 69 %	elégséges
>= 70 és < 79 %	közepes
>= 80 és < 89 %	jó
>= 90 %	jeles

Kötelező szakirodalom:

Paál Éva: Számvitelszervezés a vállalkozásoknál, MKVKOK, 2009

Paál Éva: Gyakorlófüzet a számvitelszervezéshez, MKVKOK, 2009

Ajánlott szakirodalom:

Hős A.-Lakatos L.P.: Számvitelszervezés, Budapesti Corvinus Egyetem, 2004

Bács Z.-Várallyai L: Ügyviteli ismeretek. Campus Kiadó 2004

Paál Éva: Számvitelszervezés és vezetés I. 066-I/2001. Perfekt

Jánosa András - Paál Éva: Számvitelszervezés és vezetés II. 066-II/2001. Perfekt

Jánosa András - Paál Éva: Munkafüzet a Számvitelszervezés és vezetés című tananyaghoz. 066-M/2001. Perfekt

Paál Éva: Feladatgyűjtemény a számvitelszervezés tantárgyhoz. 066-Fgy/2004. Perfekt

Heti bontott tematika	
	A rendszer fogalma, csoportosítása. A rendszerek összetevői, vizsgálati módszerei. A rendszerek irányítása. A gazdasági rendszer. Az információrendszer.
	Pénzügyi folyamatok egy multinacionális vállalatnál, adatbázisok
	Alapvető kontrollok a számvitelben és a folyamatokban, a számviteli folyamatok bontása
	Törzsadatkezelés és informatikai összefüggése
	Követelésmenedzsment
	Kötelezettségmenedzsment
	Főkönyvi folyamatok I
	Főkönyvi folyamatok II
	Beadandó feladat és cikkfeldolgozás
	Zárási folyamatok
	Adatbázisok és a számviteli információ összefüggése
	Controllingfolyamatok, tervezés
	Vállalatirányítási rendszerek és adatbázisok összefüggései
	Zárthelyi dolgozat megírása

A tantárgy neve:	magyarul:	Controlling				Kódja:	GT_APSL035-17 GT_APSLS035-17	
	angolul:	Controlling						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fenyves Veronika			beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. - A hallgatók részére a controllingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása. - A hallgatók megismertetése a controlling funkcionális területi sajátosságaival, ismertek nyújtása a controlling gyakorlati megvalósulásairól. <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a a számviteli gondolkodás alapjait. Elsajátította a számviteli folyamatok elemzésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiseiért és döntéseiseiért felelősséget vállal.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. A controllingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása. A controlling funkcionális területi sajátosságainak megismerése, ismertek nyújtása a controlling gyakorlati megvalósulásairól.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az előadások keretében a hallgatók a controllinggal kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat, esettanulmányokat végeznek, oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a controlling területén, a döntéstámogatásban, ok-okozati összefüggések feltárásában.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Az aláírás megszerzésének feltételei: A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák, az igazolatlan hiányzások mértéke nem haladhatja az órák 50%-át, és a vizsgaszabályzatban meghatározott mértéket.</p> <p>Számonkérés módja: A kollokviumi jegy (K) megszerzése:</p>								

Azon hallgatóknak, aki írásbeli vizsgát kell írniuk, ami két részből áll (feladatmegoldásból és elméleti kérdések).
A kollektiviumi jegy számítása: elméleti (50%), feladatmegoldás (50%)

Értékelés:

Az elért átlagpontoszám (%-ok) alapján:

60% alatt: 1, elégtelen

60-69%: 2, elégséges

70-79%: 3, közepes

80-89%: 4, jó

90-100%: 5, jeles

Határon lévő esetben előadás katalógus alapján döntünk.

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.

Fenyves Veronika (2020): Controlling Debrecen, Campus Kiadó (2020), 158 p. ISBN: 9789639822733

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment kontroll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Laáb Ágnes. Döntéstámogató vezetői számvitel Complex Kiadó Kft. Budapest 2011

Robert N. Anthony – Vijay Govindarajan: Menedzserkontroll-rendszerek Panem Könyvkiadó Kft. Budapest 2013. ISBN: 9789635455126

Maczó K. (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ, 2007., <http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/ch01.html>

Ajánlott szakirodalom:

Horváth & Partners CONTROLLING Út egy hatékony controlling rendszerhez Complex Kiadó Kft. Budapest 2007

Kaplan, Robert S. – Atkinson, Anthony A.: Vezetői üzleti gazdaságtan – haladó vezetői számvitel. Panem Könyvkiadó Kft. Budapest 2003.

Wileman A: Költségmenedzsment – a hatékony költséggazdálkodás és – csökkentés stratégiai HVG Kiadó, Budapest 2009

Anthony, R. and Govindarajan, V., 2007. Management Control Systems, Chicago, Mc-Graw-Hill IRWIN

SZAKMA, Controller Info folyóirat aktuális számai. R. Subramanyam, John W (2014): Financial Statement

Tematika

A controlling fogalma, a controlling koncepció lényege. A vállalati controlling szervezet. A vállalati controlling rendszer és működése. Vállalati controlling rendszerek kialakítása. A controller és feladata. Felelősségelv érvényesülése a vállalatnál. Felelősségi központok. A tervezés szerepe a vállalatok életében. Vállalati tervezés. Stratégiai és operatív tervezés. A teljesítmény mérés. Vállalati teljesítménymérési rendszerek. A controlling informatikai támogatása. Funkcionális controlling alrendszerek : költség és eredmény controlling, pénzügyi controlling további controlling területek. Controlling a gyakorlatban

A hallgató képes átlátni a controlling szerepét és helyét a vezetői döntéstámogatásban. A hallgató képes átlátni a különböző controlling szervezetek működését. A hallgató képes szerepet vállalni a controlling szervezet kialakításában. A hallgató képes átlátni a controller feladatait. A hallgató megismeri a felelősségi központokat, szerepüket. A hallgató megismeri a tervezés szerepét, képes a tervezési módszerek alkalmazására. A hallgató képes a teljesítménymérési rendszerek alkalmazására. A hallgató megismeri a controlling informatikai támogatottságát. A hallgató képes értelmezni a különböző controlling alrendszereket. A hallgató megismeri egy vállalkozás controlling rendszerét

A tantárgy neve:	magyarul:	Modern vállalatfinanszírozási ismeretek				Kódja:	GT_APSL047-17 GT_APSLS047-17	
	angolul:	Modern Corporate Finance						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Lakatos Vilmos			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A vállalati pénzügyi döntések középpontjában, a stabil fizetőképesség fenntartása mellett, a vállalat folyamatos értéknövekedése áll, amelyet a sikeres vállalatfinanszírozás biztosít. A vállalatfinanszírozás általános célja egyrészt a reális piaci ár meghatározása (becslése), elismertetése pl. eladás, fúzió, felvásárlás, vagy likvidálás esetén; másrészt a vállalati értékalakulás folyamatos követése és a vállalati érték növelése.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A vállalatfinanszírozás első lépéseként a vállalatértékelési módszerek DCF módszerek, relatív értékelés, és opcióárazási modellek) történik, amelynek keretében a Hallgatók elsajátítják az említett módszerek alapjait, a csoportokon belüli egyes eljárásokat, és példa illusztrációkkal, feladatmegoldásokkal útmutatást kapnak azok gyakorlati alkalmazáshoz. A vállalatfinanszírozás eszközeit szintén elméleti és gyakorlati vetületben is elsajátítják a Hallgatók.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>A Hallgatók az elméleti és gyakorlati ismeretek birtokában képesek a vállalatok illetve a vállalati vagyonelemek értékelésére, a finanszírozási lehetőségek feltárására, azokra történő javaslat tételre.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>Nyitott a vállalati pénzügyi értékelési és a finanszírozási döntéshozzájárulást érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a vállalatfinanszírozási folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A tantárgy oktatása során a bevezető vállalat és vagyonértékelést követően a rövid és hosszú távú pénzügyi elméletek gyakorlati alkalmazási lehetőségei kerülnek bemutatásra. A kurzus során a forgótőke menedzsment, a beruházási és finanszírozási témakörök együttes kezelése a cél. Azt is vizsgáljuk, hogy a fenti összetett szempontrendszer alapján hogyan lehet vállalati értéket növelő pénzügyi stratégiákat kialakítani. A szemináriumon feladatsorok és esettanulmányok megoldásával foglalkozunk.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Az előadások keretében a hallgatók a vállalatfinanszírozással kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat, esettanulmányokat végeznek, oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a finanszírozási ismeretek területén, a döntéstámogatásban, ok-okozati összefüggések feltárásában.</p>								

Értékelés

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a konzultációs gyakorlaton felkészülten, a korábbi konzultációs során leadott elméleti ismereteket elsajátítva vegyenek részt.

Számonkérés módja:

A kollokviumi jegy (K) megszerzése: A kollokviumra a vizsgaidőszakban van lehetőség. A kollokvium írásban történik, a kollokviumi dolgozat gyakorlati és elméleti kérdéseket, feladatokat is tartalmaznak 50-50%-os arányban a szemeszterben leadott tananyagokra alapozva.

A kollokviumi dolgozat értékelése:

Az elért pontszám (%-ok) alapján:

60% alatt: 1, elégtelen

60-69%: 2, elégséges

70-79%: 3, közepes

80-89%: 4, jó

90-100%: 5, jeles

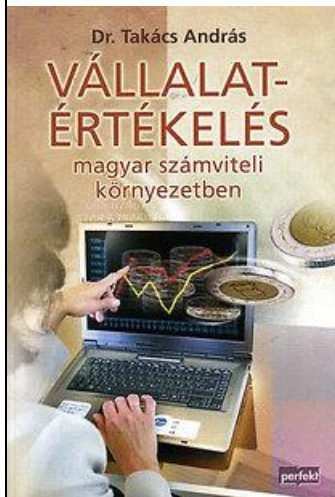
Kötelező szakirodalom:

Előadásmagyarázat és szemináriumi feladatsorok (<https://elearning.unideb.hu/course/view.php?id=1403>)

Damodaran, A.: A befektetések értékelése, Panem, 2006, kijelölt fejezetei

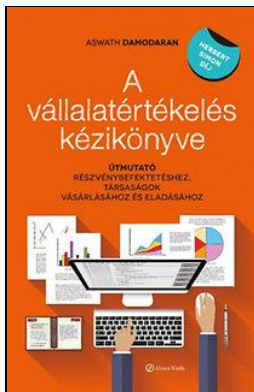

Dr. Takács András: Vállalatértékelés, Perfekt, 2009

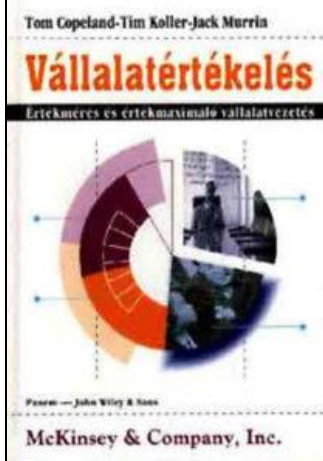

Ajánlott szakirodalom:

Damodaran, A.: A vállalatértékelés kézikönyve, [Alinea Kiadó](#), 2015

Copeland-Koller-Murrin: Vállalatértékelés, Panem, 1999

Heti bontott tematika	
1. 5 óra	<p>Tematika, követelményrendszer. A vállalatfinanszírozás célja, szerepe, alapelve, megközelítései. Pénzügyi elemzés. Vállalatfinanszírozási formák Belső finanszírozás Külső finanszírozás</p> <p>TE: A hallgató képes értelmezni a vállalatfinanszírozás céljait A hallgató képes értelmezni a számviteli beszámolókon nyugvó értékelési eljárásokat A hallgató képes értelmezni a CF alapú értékelési eljárásokat A hallgató képes alkalmazni az EK, mérleg és árbevétel alapú értékeléseket A hallgató képes értelmezni a belső és külső finanszírozási formák összefüggéseit</p>
2. 5 óra	<p>Tőzsdei ügyletek Kockázati- és magántőke alapok ESG jellegű finanszírozások Finanszírozási döntések a vállalat egyes életciklusaiban Osztalékpolitika és tőkeszerkezet Finanszírozási politikák és forgótőkemenedzsment A finanszírozási áttétellel járó kockázat Kis- és középvállalkozások finanszírozási sajátosságai</p> <p>TE: A hallgató képes értelmezni a tőzsdei folyamatokat A hallgató megismeri a kockázati- és magántőke alapok jelentőségét és működését A hallgató megismeri az ESG-CSR fogalmát elvárásait A hallgató megismeri az eltérő finanszírozási igényeket és lehetőségeket A hallgató megismeri az osztalékpolitika és a tőkenövekmény összefüggéseit A hallgató megismeri az eltérő finanszírozási lehetőségeket A hallgató megismeri a kis- és középvállalkozások finanszírozási sajátosságait</p>
3. 5 óra	<p>DCF modellek I.: alapelv, és DDM modell: osztalék alapú árazás Relatív értékelés: eredmény, könyv szerinti érték, és árbevétel alapú piaci összehasonlító mutatók, és alkalmazásuk DCF modellek II.: szabad cash flow modellek DDM és Relatív értékelés: alkalmazások Vállalati szabad cash flow (FCF) alapú értékelés DCF modellek III: tulajdonosi szabad cash flow modell (ECF)</p> <p>TE: A hallgató képes értelmezni a vállalatfinanszírozás céljait A hallgató képes értelmezni a számviteli beszámolókon nyugvó értékelési eljárásokat A hallgató képes értelmezni a CF alapú értékelési eljárásokat A hallgató képes alkalmazni az EK, mérleg és árbevétel alapú értékeléseket A hallgató képes diszkontált CF alapú értékelések végzésére A hallgató képes osztalék alapon nyugvó értékelések számítására A hallgató képes FCF alapú értékelések meghatározására A hallgató képes saját tőkén alapuló értékelések értelmezésére</p>
4. 5 óra	<p>ECF modell gyakorlati alkalmazása Hozzáadott érték típusú eljárások I.: Gazdasági hozzáadott érték (EVA) Hozzáadott érték típusú eljárások II.: MVA, CFROI Hozzáadott érték típusú eljárások II.: MVA, CFROI Vállalatfinanszírozás modern technikái Összefoglalás</p> <p>TE: A hallgató képes saját tőkén alapuló értékelések számítására A hallgató képes EVA típusú értékelés számítására A hallgató képes MVA típusú értékelés számítására A hallgató képes CFROI típus értékelések számítására A hallgató elsajátítja a vállalatfinanszírozás legújabb modelljeit A félév elméleti és gyakorlati ismereteinek összegzése.</p>

*TE tanú

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti tervezés	Kódja:	GT_APSL040-17 GT_APSLS040-17
	angolul:	Business planning		

Pénzügy és számvitel BSc levelező tagozat (Debrecen, Szolnok)

Felelős oktatási egység:	DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet Üzemtani és Vállalati Tervezés Tanszék
--------------------------	---

Kötelező előtanulmány neve:	-	Kódja:	-
-----------------------------	---	--------	---

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	G	4	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Szöllösi László	beosztása:	egyetemi docens
------------------------	-------	----------------------------	------------	------------------------

A kurzus célja, hogy a hallgatók a félév során megismerjék és elsajátítsák az üzleti tervezés lényegét, szükségességét, információszükségletét, szerepét a vállalkozások működésében, illetve gyakorlatorientáltan a tervezői munka részleteit. Ezen túl a hallgatók az oktató irányításai alapján team munkában (3-4 fő) készítik el egy induló vállalkozás üzleti tervét. A kurzus további célja, hogy szintetizálja és a hallgatók összefüggéseiben átlássák és alkalmazni tudják a kurzust megelőzően lehallgatott és elsajátított kurzusok (mikro- és makroökonómia, pénzügytan, marketing, vállalati gazdaságtan) ismereteit.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A végzett hallgató képes a vállalkozások üzleti tervének elkészítéséhez szükséges adatok valósághű előállítására, hasznosítására, stratégiai és taktikai szintű döntések meghozatalára, korszerű tervezési, gazdálkodási eljárások és módszerek alkalmazására, a vállalkozások fejlesztési céljainak megvalósítását szolgáló helyzetfelmérésre és javaslatételre.

Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, vállalati szintű összefüggéseinek szintetizált ismeretével, a releváns gazdasági funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.

Elsajátította a vállalkozások üzleti tervezésének alapvető elméleteit, jellemzőit és módszertanát, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési és tervezési módszereknek. Ismeri a teamben, munkaszervezetben való együttműködés szabályait és etikai normáit.

Összefüggéseiben átlátja és érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit.

Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit.

Elsajátította a gazdálkodáshoz kapcsolódó reál- és pénzügyi folyamatok tervezésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.

Képesség:

A végzett hallgató képes gazdasági tevékenységet, projektet tervezni és elemezni. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít és döntéseket hoz vállalati szinten.

Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére.

Attitűd:

A végzett hallgató a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.

Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.

Érdeklődik az innovációk iránt.

Autonómia és felelősség:

A végzett hallgató általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Alkalmos önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődés).

A kurzus rövid tartalma, témakörei

- Követelményrendszer ismertetése;
- Alapfogalmak;
- Üzleti terv felépítése;
- Azonosító adatok;
- Vezetői összefoglaló;
- A vállalkozás bemutatása;
- Iparági elemzés;
- Termék, szolgáltatás bemutatása;
- Működési (termelési, szolgáltatási) terv;
- Marketing terv;
- Vezetőség, szervezeti felépítés;
- Struktúra és tőkésítés;
- Pénzügyi terv;
- Kockázatbecslés;
- Főbb szakaszok ütemezése;
- Zárthelyi dolgozat; Üzleti terv leadása;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók 3-4 fős teamekben az adott szak szakterületéhez kapcsolódó üzleti tervet készítenek szabadon választott, de a tantárgyfelelőssel egyeztetett témában. Az üzleti terv legfőbb tartalmi és formai követelményei a tantárgyi programhoz csatolt mellékletben található, amely kiegészül az oktató gyakorlatokon elhangzott előírásaival. A leadási határidő: A dolgozat leadása elektronikusan, a kurzus számára létrehozott e-learning felületen keresztül teljesíthető.

A félévi aláírás feltétele: 1) A gyakorlatok rendszeres látogatása a „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” ide vonatkozó előírásai szerint. 2) Az oktató útmutatásai szerint elkészítendő üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek megfelelő kidolgozása és határidőre történő leadása. Az üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek nem megfelelő elkészítése, valamint a határidőre történő leadása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után. Azonnali aláírás megtagadást von maga után, ha a beadott üzleti terv nem a hallgató(k) saját munkájának eredménye, azaz a karon vagy más intézményben korábban benyújtott dolgozattal azonos, vagy részben azonos dolgozatot nyújt(anak) be.

A zárthelyi dolgozatban szereplő elméleti kérdések és gyakorlati feladatok a kurzus témakörökből kerülnek megfogalmazásra, igaz-hamis kérdések, rövid definíciójellegű kérdések, kifejtendő kérdések, valamint számítási feladatok formájában.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegybe beleszámít egyrészt az előírások alapján elkészített és határidőre beadott üzleti terv (házi dolgozat) eredménye (max. 20 pont), másrészt a szorgalmi időszak végén megírt zárthelyi dolgozat eredménye (max. 50 pont). Az üzleti terv eredményét annak szakmai minősége, a szöveges részek szakszerűsége, valamint az abban szereplő adatok számszaki pontossága határozza meg. A házi dolgozat (üzleti terv) javítására a beadást követően nincs lehetőség. A zárthelyi dolgozat kétszer pótolható/javítható. Az első pótlásra a szorgalmi időszak utolsó hetében kerül sor, szintén az órarend szerinti gyakorlat időpontjában. A második pótlásra a vizsgaidőszak elején kerül sor. A félév akkor tekinthető sikeresnek, ha mind a beadott üzleti terv, mind a zárthelyi dolgozat sikeresnek ítéltető (külön-külön 60% feletti teljesítmény, ZH esetén legalább 30 pont, házi dolgozat esetén legalább 12 pont).

Ponthatárok:	0-41 pont (0-59%)	(1)
	42-48 pont (60-69%)	(2)
	49-55 pont (70-79%)	(3)
	56-62 pont (80-89%)	(4)
	63-70 pont (90-100%)	(5)

Kötelező szakirodalom:

- A félév során elhangzott és kiadott anyagok;
- Szöllősi L. – Szűcs I.: Az üzleti tervezés alapjai. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2015.
- Nábrádi A. – Pupos T. (Szerk.): A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest, 2010.
- Szöllősi L. – Kovács K. – Vida V.: Az üzleti tervezés alapjai – munkafüzet. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2019.

Ajánlott szakirodalom:

- Nagy L. – Szűcs I. (Szerk.): Gyakorlati alkalmazások – Az üzleti tervezés gyakorlata. Campus Kiadó, Debrecen, 2004.

- Nábrádi A. – Nagy A. (Szerk.): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2007.
- Bálint J. – Ferenczi T. – Szűcs I. (Szerk.): Üzleti tervezés, HEFOP BSc elektronikus tananyag, DE AMTC AVK, 2006.
- Eric S. Siegel – Brian R. Ford – Jay M. Bontsein: Üzleti terv kalauz. CONEX Kft, Budapest, 1996.
- Kresalek P.: Tervezés a vállalkozások gyakorlatában. Perfekt Rt. Budapest, 2003.

Részletes tematika	
0+10 óra	<p>Követelményrendszer ismertetése; Alapfogalmak; Üzleti terv felépítése;</p> <p>TE*: Ismeri a tervezéssel kapcsolatos alapvető fogalmakat, a különböző terveket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket, az üzleti tervek készítésének alapvető céljait, célrendszerét, a tervezés főbb folyamatait, a szükséges információkat és azok forrásait, képes üzleti koncepciókat megfogalmazni és ismeri az üzleti tervek főbb tartalmát, felépítését.</p>
	<p>Azonosító adatok; Vezetői összefoglaló;</p> <p>A vállalkozás bemutatása; A stratégiai tervezés alapvető összefüggései;</p> <p>TE: Ismeri a vezetői összefoglaló készítésének alapvető szakmai és tartalmi elemeit. Ismeri a stratégiai tervezés alapvető módszertani és szakmai kérdéseit, képes hosszú vállalati távú víziót, missziót és stratégiai célokat megfogalmazni és ezekhez középtávú célokat, akciokat rendelni. Ismeri egy már működő, vagy induló vállalkozás tényszerű bemutatásának tartalmi és szakmai elemeit.</p>
	<p>Iparági elemzés;</p> <p>TE: Ismeri az ágazati / iparági elemzés legfőbb szakmai és módszertani kérdéseit, képes szekunder adatokat összegyűjteni és azok alapján bemutatni egy iparágat, amelyből kiindulva megállapításokat és következtetéseket tesz a tervezett vállalkozás iparágon belüli helyzetére vonatkozóan.</p>
	<p>Termék, szolgáltatás bemutatása;</p> <p>TE: Ismeri az üzleti koncepció tárgyát képező termék / szolgáltatás és ehhez kapcsolódó piaci igény bemutatásához szükséges szakmai kérdéseket. Képes ezekhez kapcsolódó adatokat gyűjteni és feldolgozni.</p>
	<p>Működési (termelési, szolgáltatási) terv;</p> <p>TE: Ismeri a működési tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket. Képes összeállítani és szakmailag átlátni egy adott termelő / szolgáltató / kereskedelmi tevékenység reálfolyamatait. Képes beazonosítani és számszakilag meghatározni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges erőforrásokat (befektetett- és forgóeszközök) és azok mennyiségét.</p>
	<p>Marketing terv;</p> <p>TE: Ismeri a marketing tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket és annak során alkalmazandó módszereket (PEST, SWOT, Porter-féle öttényezős modell). Ez alapján képes önálló adatgyűjtésre és marketing helyzetkép összeállítására. Képes marketing célkitűzések megfogalmazására és ehhez kapcsolódóan a marketing stratégia kidolgozására. Ismeri a piacszegmentálás, a célpiac meghatározás, a célpiaci marketingstratégiák, az árképzés és az eladásösztönzés, valamint a marketing költségvetés összeállításának alapvető szakmai kérdéseit és összefüggéseit.</p>
	<p>Vezetőség, szervezeti felépítés; Struktúra és tőkésítés;</p> <p>TE: Képes a működési tervben levezetett humán erőforrás igény kielégítéséhez / biztosításához kapcsolódó humán erőforrás politika és stratégia kidolgozására és bemutatására. Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit. Képes döntéseket hozni a külső források bevonását illetően, ismeri azok előnyeit és hátrányait. Be tudja mutatni számszakilag egy finanszírozási döntés pénzügyi hatásait, le tudja vezetni azok jövőbeli pénzáramait.</p>
	<p>Pénzügyi terv;</p> <p>TE: Ismeri a vállalkozási tevékenység pénzügyi folyamatainak bemutatására szolgáló kimutatásokat, az azok elkészítéséhez szükséges adatokat, módszereket és a reálfolyamatokkal való összefüggéseket. Képes összeállítani a vállalkozás árbevételi tervét, különböző bontású költségtervét, eredménytervét. Képes ezek szakmai értékelésére, elemzésére. Ismeri a mérlegterv összeállításának szakmai és módszertani összefüggéseit. Képes a pénzforgalmi terv összeállítására és szakmai értékelésére. Ismeri a pénzügyi terv adatainak elemzéséhez használt módszereket és mutatókat: fedezeti pont elemzés, beruházás-gazdaságossági elemzés (nettó jelenérték, belső megtérülési ráta, jövedelmezőségi index, diszkontált megtérülési idő), pénzügyi mutatószámok (vagyon-, pénzügyi- és jövedelmezőségi mutatók). Képes az elemzések alapján döntést előkészíteni és döntést hozni egy üzleti ötlet megvalósíthatóságát illetően.</p>
	<p>Kockázatbecslés; Főbb szakaszok ütemezése;</p> <p>TE: Ismeri a gazdálkodási tevékenység során felmerülő kockázatok formáit, típusait, azok hatásainak kivédésére vagy csökkentésére alkalmazható általános eszközöket, módszereket. Ismeri a kockázatok számszaki kimutatására és elemzésére használható módszerek közül az érzékenységvizsgálatokat. Képes elvégezni a teljes üzleti terv reál- és pénzügyi folyamatainak kritikus-érték és szcenárió-elemzését. Képes összefüggéseiben átlátni és időben ütemezni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges feladatokat.</p>

*TE tanulási eredmények

Az üzleti terv tartalmi és formai követelményei

Az üzleti terv előírt felépítése, tartalmi követelményei:

Fedőlap

Tartalomjegyzék

1. Azonosító adatok
2. Vezetői összefoglaló
3. A vállalkozás bemutatása
4. Iparági elemzés
5. A termék, szolgáltatás bemutatása
6. Működési (termelési / szolgáltatási) terv
7. Marketing terv
8. Vezetőség, szervezeti felépítés
9. Struktúra és tőkésítés
10. Pénzügyi terv
11. Kockázatbecslés
12. Főbb szakaszok ütemezése

Mellékletek

Követelmény, hogy minden egyes fejezet az oktató gyakorlatokon elhangzott iránymutatásai szerint, a témának megfelelő részletettséggel kerüljön kidolgozásra. Az üzleti terv hiányos tartalommal (hiányzó fejezet) történő leadása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után.

Az üzleti terv formai követelményei:

- Terjedeleme: legalább 35 oldal;
- Times New Roman, 12 betűméret, 1 (szimpla) sortáv, margó: körben 2,5 cm;
- Oldalszámolás a lap alján, középen;
- A táblázatok és ábrák szerkesztésére, valamint egyéb formai előírásokra a diplomadolgozatok formai követelményei az irányadóak;
- A dolgozat leadása elektronikusan teljesíthető, amely magában foglal két file-t:
 - 1) Az üzleti terv 1 db Word dokumentumban (*.doc, *.docx);
 - 2) Az üzleti tervben bemutatott számadatokat és háttérszámításokat tartalmazó 1 db Excel dokumentum (*.xls, *.xlsx);

A tantárgy neve:	magyarul:	Adózási ismeretek II.				Kódja:	GT_APSL050-17
	angolul:	Taxation II.					
Felelős oktatási egység:		Számvitel és Pénzügy Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:		Adózási ismeretek I.				Kódja:	GT_APSL041-17
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit:
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		szigorlat	5
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10		
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Kiss Ágota			beosztása:	tanársegéd
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>A hallgatók megismertetése a magyar adózási rendszer alapkérdéseivel, az egyes adókötelezettségekkel, adónemekkel. Az ismeretek elmélyítése érdekében szemináriumokon a hallgatók az elméleti anyaghoz kapcsolódó feladatokat, esettanulmányokat oldanak meg.</p>							
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Elsajátította az adózási ismereteket, melyek révén az adózási feladatok birtokába kerül</p> <p><i>Képesség:</i> Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nytott és befogadó az adózási ismeretek és gyakorlat új eredményei iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.</p>							
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A hallgatók megismertetése a magyar adózási rendszer alapkérdéseivel, az egyes adókötelezettségekkel, adónemekkel. Az ismeretek elmélyítése érdekében szemináriumokon a hallgatók az elméleti anyaghoz kapcsolódó feladatokat, esettanulmányokat oldanak meg.</p>							
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az elméleti megalapozás után a gyakorlatokon elhangzottak, megoldott feladatok.</p>							
<p>Értékelés</p> <p>Az aláírás megszerzésének feltételei: Az aláírás automatikusan megadásra kerül.</p> <p>Zárthelyi dolgozat: A tantárgy szóbeli szigorlattal zárul. A szóbeli vizsgára bocsátás feltétele, hogy a zárthelyi dolgozat során a Hallgató legalább 60%-ot teljesít. A hallgatók a szorgalmi időszak alatt zárthelyi dolgozatot írnak a féléves tananyagból. A zárthelyi dolgozat sikertelensége esetén két alkalommal szükséges javítási lehetőséget biztosítani. Ez alapján a zárthelyi dolgozat megírására és a javításokra a félév során 4 előre leegyeztetett időpontot biztosítunk, amelyből három alkalmat választhatnak a hallgatók. A zárthelyi dolgozat teljesítésének feltétele a dolgozat min. 60%-os teljesítése. A zárthelyi dolgozat alapján az értékelés a következők szerint alakul: 60% alatt: szóbeli szigorlatra nem jelentkezhetsz 60% felett: szóbeli szigorlati vizsgára jelentkezhetsz</p> <p>Adózási ismeretek szóbeli vizsga (szigorlat): A számonkérés módja szóbeli felelet, amely 1 adó és 1 pénzügy tételből áll. A szóbeli felelet teljesítésének feltétele külön-külön min. 60%-os teljesítés, amennyiben bármelyik rész nem éri el a 60%-ot, úgy a végső érdemjegy elégtelen. A végső érdemjegy 50%-ban a pénzügy részből, míg másik 50%-ban az adózás részből tevődik össze. A pénzügy rész a kiadott tételsor szerinti szóbeli vizsga eredménye. Az adózás rész 50%-ban a</p>							

zárthelyi dolgozat eredménye és 50%-ban az adózás tételsor szerinti szóbeli vizsga eredménye. A szigorlat vizsgára való jelentkezés feltétele a vállalati pénzügyek II. vizsga teljesítése.

Kötelező szakirodalom:

Dr Herich György: Adótan, Penta Unió

Dr Herich György: Adó Teszt és példatár, Penta Unió

Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve az e-learning rendszerből letölthető anyagok.

Ajánlott szakirodalom:

Vámosi-Nagy: Az adózás nagy kézikönyve, Complex Kiadó

Tematika

5 óra	Személyi jövedelemadó speciális kérdései
5 óra	Általános forgalmi adó speciális kérdései, Társasági adó speciális kérdései
5 óra	Kisadózó vállalkozási forma (KIVA, KATA), helyi adók, illetékek
5 óra	Vámok, kettős adóztatás

A tantárgy neve:	magyarul:	ÁHT ismeretek és számvitel				Kódja:	GT_APSL043-17 GT_APSLS043-17	
	angolul:	State administration and accounting						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		6	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Kotormán Annamária			beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>megismerjék az államháztartás sajátos tevékenységét, felépítését és működését, lényegi kapcsolatrendszerének, a versenyszféra és a közszféra függőségi viszonyait. A tantárgy tanulása az államháztartási számvitel alapjainak és lényegi összefüggéseinek megismeréséhez és a mindennapi gyakorlatban történő megszervezéséhez, működtetéséhez ad segítséget. Az oktatási anyag mindazoknak megalapozott tudást nyújt, akik fejezeteknél, központi költségvetési szerveknél, önkormányzatoknál és intézményeiknél gazdálkodással, számvittel, ellenőrzéssel foglalkoznak.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>Ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a pénzügyi és a számviteli gondolkodás alapjait.</p> <p>Elsajátította a pénzügyi, számviteli folyamatok tervezésének, szervezésének, irányításának, ellenőrzésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.</p> <p>Ismeri az államháztartás feladatait és felépítését, a költségvetési gazdálkodás alapvető törvényszerűségeit, a költségvetési finanszírozás alapelveit és lehetséges technikáit, valamint a magyar ellenőrzési és felügyeleti rendszert.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.</p> <p>Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére.</p> <p>Képes a pénzügyi és a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára.</p> <p>Számviteli beszámolókat, pénzügyi kimutatásokat készít és elemez.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően.</p> <p>Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.</p> <p>Alkalmos önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődése).</p> <p>Felelősséget vállal a munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

A kurzus során a hallgatók megismerik az államháztartás működését, felépítését és gazdálkodásának sajátosságait a vonatkozó jogszabályok alapján. Ezt követően és ezzel összefüggésben megismerik az államháztartási szervek számviteli rendszerét, annak jogszabályi alapjait. A kurzus során a vállalkozói és a költségvetési számvitel közötti hasonlóságok és különbségek is feltárásra kerülnek. Mindezekre alapozva a hallgató a kurzus során elsajátítja a költségvetési könyvvitel és beszámoló készítés gyakorlati alapjait is.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadásokon az államháztartás működésére és számvitelére vonatkozó jogszabályi előírásokra alapozva összeállított, a hallgatók számára elektronikusan elérhető elméleti tananyagot sajátítják el a hallgatók azok értelmezésével, az összefüggések feltárásával és értelmezésével.

A gyakorlati tevékenység az előadások alapján megismert számviteli és költségvetési ismeretek gyakorlatban történő alkalmazását foglalja magába konkrét példák megoldásával.

Értékelés

A félév elismerésének és a vizsgára bocsátás feltétele az órákon való részvétel a Tanulmányi és Vizsga Szabályzatban (TVSZ) foglaltaknak megfelelően. A hallgatók kollokviumi jegyet írásbeli kollokviummal szereznek. A kollokvium az elméleti és gyakorlati ismeretekre alapozva kerül összeállításra, mely a hatályos TVSZ-ben foglaltak szerint ismételtető.

A kollokvium értékelése: 0-60% elégtelen, 61-70% elégséges; 71-80% közepes; 81-90% jó; 91-100% jeles

Kötelező szakirodalom:

Előadások anyaga (elektronikusan a hallgatók rendelkezésére áll), gyakorlatokon rendelkezésre bocsátott és kidolgozott példák

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

4/2013. Kormányrendelet az államháztartás számviteléről

2000. évi C. törvény a számvitelről

38/2013. (IX.19.) NGM rendelet az államháztartásban felmerülő egyes gyakoribb gazdasági események kötelező elszámolási módjáról

Ajánlott szakirodalom:

Szamkó Józsefné: Költségvetési szervek gazdálkodása és pénzügyei, Complex Kiadó, 2013.

Dömötörfy Józsefné-Szamkó Józsefné: Számviteli és gazdálkodási változások az államháztartás területén, Complex Kiadó, 2013.

<http://allamhaztartas.kormany.hu/peldak-az-allamhaztartasban-felmerulo-gyakoribb-gazdasagi-esemenyek-kotelezo-elszamolasi-modjához>

Csányi Réka-Kézdi Árpád- Kokas Barbara-Nyikos Györgyi: Államháztartás, Dialóg Campus Kiadó, 2018

Heti bontott tematika	
1.	<p>Az állam, az államháztartás rendszere, alrendszerei, közfeladatok. Az államháztartás alrendszereinek jellemzői, a költségvetési tervezés, költségvetési szervek. A költségvetési tervezés folyamata, módszerei, szabályai</p> <p>TE Az állam, mint gazdasági szereplő megismerése. Az állami feladat ellátás rendszerének és a költségvetés megismerése. Alapvető költségvetés tervezési feladatok elsajátítása</p>
2.	<p>A központi költségvetés (felépítés, időbeli ütemezés), kiemelt kiadási és bevételi jogcímek, rovatrend. Költségvetés készítés központi – és önkormányzati költségvetési szerveknél, előirányzat módosítás, előirányzat átcsoportosítás. A költségvetés végrehajtásának folyamata</p> <p>TE Az állam bevételei és kiadásai megismerése, rendszerben történő elhelyezése. Elemi költségvetéssel, előirányzat módosítással kapcsolatos feladatok elsajátítása. Költségvetési szervek napi gazdálkodási feladatainak, azok szabályainak megismerése.</p>
3.	<p>Államháztartási szervek számviteli alapjai: költségvetési és pénzügyi számvitel, alapfogalmak (követelés, kötelezettségvállalás, vagyon, előirányzat teljesítés) Az államháztartási szervezetek vagyona, a mérleg. Az államháztartási könyvvitelben alkalmazott főkönyvi számlák: nyilvántartási számlák, könyvviteli számlák, nyilvántartási ellenszámlák. A főkönyvi számlák összefüggései, azok számlakeretben történő elhelyezése. A számviteli alapelvek érvényesülése az államháztartási szervezeteknél: sajátosságok, értelmezés a költségvetési- és a pénzügyi számvitelben.</p> <p>TE A számviteli sajátosságok értelmezése, összefüggések az állam, mint gazdasági szereplő sajátosságaival. Államháztartási könyvviteli alapok megszerzése. A számviteli alapelvek megértése az államháztartás szervezeteire.</p>
4.	<p>A költségvetési szervek beszámolási kötelezettsége: beszámoló részei, az egyes részek tartalma. Az eredménykimutatás felépítése, tételeinek értelmezése. Könyvviteli zárlat az államháztartási szerveknél: gyakoriság, zárlati feladatok. Nyitási-, nyitás utáni számviteli feladatok az államháztartási szerveknél.</p> <p>TE Költségvetési beszámolás alapismereteinek elsajátítása. Az eredménykimutatás, az eredmény jelentőségének megismerése az államháztartási szerveknél. Számviteli politika, számviteli szabályzatok az államháztartási szerveknél. Sajátos vonások megismerése az államháztartási szervek számviteli szabályzatainál. Az államháztartási szervezetek zárlati folyamatainak, azok jelentőségének megismerése. Az államháztartás nyitási, nyitás utáni sajátos számviteli feladatainak megismerése</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Ellenőrzés és könyvvizsgálat				Kódja:	GT_APSL044-17	
	angolul:	Controlling and Business Auditing						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Számvitel II.				Kódja:	GT_APSL021	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Rózsa Attila		beosztása	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék az ellenőrzési és könyvvizsgálati feladatokat. Elsajátítsák az ellenőrzési és könyvvizsgálói rendszerrel, annak egyes elemeivel kapcsolatos ismeretanyagot. A hallgatók általános ismereteket szereznek az ellenőrzés módszertanáról, annak tervezésétől a lebonyolításáig. Betekintést nyerhetnek a könyvvizsgálat nemzetközileg elfogadott és használt módszereibe, filozófiájába, illetve a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatába.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Megfelelő ismeretek megszerzése az elvégzendő ellenőrzési és könyvvizsgálati feladatokról, a kapcsolódó módszertanról.</p> <p><i>Képesség:</i> Rendszerben látja az ellenőrzési és könyvvizsgálati feladatokat, megfelelő ismeretanyaggal rendelkezik a folyamat egyes elemeiről a tervezéstől egészen a lebonyolításig.</p> <p><i>Attitűd:</i> A kurzus sikeres teljesítéséhez a hallgatónak fogékonná kell válnia az új, ellenőrzésre, könyvvizsgálatra vonatkozó ismeretek iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> A rendszerben gondolkodás képességének fejlesztése révén a hallgató alkalmas az önálló feladatmegoldásra, átlátja az ellenőrzéshez, könyvvizsgálati munkához tartozó felelősségi köröket. Képes felelősséget vállalni munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A tárgy megismerteti a hallgatókat az ellenőrzés kialakulásával, alapfogalmaival, az államhatalmi szervek ellenőrző tevékenységével, valamint a belső ellenőrzés folyamataival. A hallgató ismereteket szerez továbbá a könyvvizsgálat szerepéről, feladatairól, módszereiről, a Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardokról, azok belső összefüggéseiről.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A szükséges elméleti ismeretek elsajátítása után a gyakorlati órákon feladatok megoldása.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A félévközi munka kollokviummal zárul.</p> <p>Az aláírás feltétele: A konzultációs alkalmakon való aktív részvétel.</p> <p>Az érdemjegy (100%) megszerzésének feltételei: Az elméleti és gyakorlati ismeretek számonkérése az egyeztetett vizsgaidőpontokban történik.</p> <p>Az eredmények a következők szerint alakulnak:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0-59% elégtelen 60-69% elégséges 70-79% közepes 80-89% jó 90-100% jeles. 								

Kötelező szakirodalom:

- Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve a kari honlapról letölthető anyagok.

Ajánlott szakirodalom:

- Lukács J (2017): Könyvvizsgálat rendszere (2017), Aula kiadó, Budapest
- Lukács J (2019): Ellenőrzés és könyvvizsgálat alapjai (2019), MKVK OK, Budapest
- Galántainé Máté Zs. (2014): Adó(rendszer)tan, Aula Kiadó, Budapest
- Birher I.-Sztanó I.-Vladárné Kiss A.-Vörös L. (2014): Vállalkozások ellenőrzése, Perfekt Kiadó, Budapest
- Herich Gy. (2020): Adótan, Penta Kiadó, Budapest
- 2000. évi C. törvény a számvitelről
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről,
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.)
- az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalról szóló 273/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet

Konzultációs alkalmakra bontott tematika	
1. alkalom (5 óra)	Az ellenőrzés kialakulása, alapfogalmai.
	TE* A hallgató megismeri az ellenőrzés kialakulását, a kapcsolódó alapfogalmakat.
	Magyarország ellenőrzési rendszere. Az államhatalmi szervek ellenőrző tevékenysége.
	TE A hallgató megismeri Magyarország ellenőrzési rendszerét, ismereteket szerez az államhatalmi szervek ellenőrző tevékenységéről.
	Az államigazgatási ellenőrzés. A tulajdonosi, a pénzügyi ellenőrzés
	TE A hallgató betekintést nyer az államigazgatási ellenőrzés folyamataiba, a tulajdonosi és pénzügyi ellenőrzésbe.
	A belső ellenőrzés rendszere. A vezetői ellenőrzés, a munkafolyamatba épített ellenőrzés, a belső ellenőr.
	TE A hallgató megismeri a belső ellenőrzés rendszerét.
	Az ellenőrzések megszervezése, megtervezése, munkaszakaszai.
	TE A hallgató képessé válik az ellenőrzés folyamatának, munkaszakaszainak átlátására.
2. alkalom (5 óra)	Az ellenőrzés előkészítése. A felkészülés az ellenőrzésre.
	TE A hallgató pontos ismereteket szerez az ellenőrzés előkészítésének folyamatáról.
	Az ellenőrzés megállapításainak írásba foglalása.
	TE A hallgató megismeri az ellenőrzés során tehető megállapításokat.
	A könyvvizsgálat szerepe, fogalma, célja, alapelvei, módszertana, jogforrások, jogi és szervezeti formái Magyarországon.
	TE A hallgató ismereteket szerez a könyvvizsgálat szerepéről, fogalmáról, módszertanáról, valamint a kapcsolódó jogforrásokról.
	A könyvvizsgálati folyamat részei, szakaszai. Könyvvizsgálati kockázatok.
	TE Megismeri a könyvvizsgálati folyamat egyes szakaszait, a kapcsolódó kockázatokat.
	A könyvvizsgálói megbízás elfogadása, lényegesség meghatározásának a könyvvizsgálatban
	TE A hallgató megismeri a könyvvizsgálói megbízás elfogadásának és a lényegesség meghatározásának a legfontosabb jellemzőit.
3. alkalom (5 óra)	Lényegesség meghatározásának a könyvvizsgálatban
	TE A hallgató megismeri a lényegesség meghatározásának főbb jellemzőit a könyvvizsgálat során.
	Tervezés, az egyes területek minősítése a kockázatok áttekintésével
	TE A hallgató az egyes területek minősítésével, a kockázatok áttekintésével betekintést nyerhet a tervezés folyamatába.
	Könyvvizsgálati bizonyítékok, dokumentálás.
	TE A hallgató megismeri a könyvvizsgálati bizonyítékokat, betekintést nyer a könyvvizsgálathoz kapcsolódó dokumentációba.
	Könyvvizsgálói jelentés, pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata. Egyéb könyvvizsgálói jelentések.
	TE Képessé válik véleménynyilvánításra (könyvvizsgálói záradék) adott esetekről.
	A könyvvizsgálat szerepe, fogalma, célja, alapelvei, módszertana, jogforrások, jogi és szervezeti formái Magyarországon.
	TE A hallgató ismereteket szerez a könyvvizsgálat szerepéről, fogalmáról, módszertanáról, valamint a kapcsolódó jogforrásokról.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Tanácsadás módszertana				Kódja:	GT_APSL039-17 GT_APSLS039-17	
	angolul:	Consulting methodology						
Pénzügy-számvitel BSc								
Felelős oktatási egység:		Vidék - és Területfejlesztés Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Godáné Dr. Sörös Anett			beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.								
<i>Képesség:</i>								
Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i>								
Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Alkalmos önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődése).								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A szaktanácsadás alapjai								
Pénzügyi tanácsadás								
A tanácsadói munka tervezése, szervezése, menedzselése								
Ismeretátadási technikák								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
tudásépítés, előadás, megbeszélés, kérdés								
Értékelés								
a gyakorlati jegy két részből áll: prezentáció és zh								

Kötelező szakirodalom:

Michael Bungay Stanier (2022): A tanácsadás csapdája, HVG Kiadói Rt., Budapest

Peter Block (2005): Makulátlan tanácsadás, HVG Kiadói Rt., Budapest

Norman E. Amundson - William A. Borgen - Diane E. Pollard - Marvin J. Westwood (2013): Csoportos tanácsadás, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

Ajánlott szakirodalom:

Poór József (2016): Menedzsment-tanácsadási kézikönyv, Akadémiai Kiadó, Budapest

Heti bontott tematika

1.	<p>Félévkezdés (követelmények, tartalom) TE*</p> <p>A szaktanácsadás fogalmi lehatárolása, kialakulása, célja, feladatai TE</p> <p>Pénzügyi tanácsadás fogalma és jellemzői TE</p> <p>A tanácsadói munka tervezése, szervezése, a szaktanácsadás folyamata I. (a prioritásokat élvező gazdák, az ügyfelek megnyerése, a prioritások megválasztása, a problémamegoldó szaktanácsadás folyamatának modellje és elemei) TE</p> <p>A tanácsadói munka tervezése, szervezése, a szaktanácsadás folyamata II. (a problémamegelőző szaktanácsadás folyamatának modellje és elemei) TE</p> <p>Döntéstámogatás TE</p> <p>Válság-előrejelzés és - menedzsment TE</p> <p>A vállalkozások reorganizációja TE</p> <p>A szaktanácsadás menedzsmentje I. (a szaktanácsadói menedzsment alapjai, önmenedzselés) TE</p> <p>A szaktanácsadás menedzsmentje II. (a tanácsadói szervezet menedzselése) TE</p> <p>Ismeretátadási technikák I. (egyéni módszerek) TE</p> <p>Ismeretátadási technikák II.(csoportos módszerek)</p>
----	---

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdasági közjog	Kódja:	GT_APSL038 GT_APSLS038
	angolul:	Business Public Law		

Felelős oktatási egység:	DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet
--------------------------	--

Kötelező előtanulmány neve:	-	Kódja:	-
-----------------------------	---	--------	---

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	V	3	magyar
Levelező	+	Féléves	10	Féléves			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Károlyi Géza	beosztása:	egyetemi docens
------------------------	-------	-------------------------	------------	------------------------

A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdasági jog makro szintű szegmensének, az államháztartás rendszerének jogi szabályaival. A félév központi témája az adójog, amellyel a hallgatók elméleti és gyakorlati szinten is megismerkedhet.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

- Tudás:*
A hallgató olyan alapvető gazdasági-pénzügyi jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző adónemek alapvető anyagi jogi és eljárásjogi sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az államháztartás alrendszerei: központi és helyi önkormányzati alrendszer felépítése és költségvetése. 2. Az adóigazgatási eljárás, az adókötelezettség eljárási szabályai. 3. Az egyes adónemek: természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai.
- Képesség:*
Legyen tisztában az államháztartás rendszerszintű felépítésével és kategóriáival, költségvetési jellemzőivel. Tudja elhelyezni az egyes adónemeket a költségvetési bevételek megfelelő csoportjában, ismerje tanult adónemek alapvető szabályait (adóalanyok köre, adóalap meghatározása, adómérték, adókedvezmények). Legyen képes a természetes személyhez és a cégekhez kapcsolódó egyes adófajták közötti különbségek meghatározására. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása esetén a vonatkozó adónemek átlátása útján a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.
- Attitűd:*
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő adójogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a magyar adórendszer tagozódását és lényegét, a munkája során felmerülő alapvető adójogi formákat magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.
- Autonómia és felelősség:*
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt az egyes adónemeket érintő kérdésekben.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A gazdasági közjog fogalma. Az államháztartás rendszere. Adójogi alapfogalmak, az adózás rendje, adóigazgatási eljárás. A személyi jövedelemadó: összevonás alá eső jövedelmek, külön adózó jövedelmek. Egyéni vállalkozók, mezőgazdasági termelők adózása, járulékfizetése. VSZJA, KATA szerint adózó vállalkozások adózása. Társasági adóalanyok köre, adóalap meghatározása, adókedvezmények. Az általános forgalmi adó, jövedéki adó. Helyi adók. Illetéjog.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás, igény szerint konzultáció, joggyakorlat megismerése jogesetek bemutatásán keresztül

Értékelés

Írásbeli kollokvium, melynek értékelése ötfokozatú.

2-es (elégséges) érdemjegy a vizsgán maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.

Kötelező szakirodalom:

Károlyi –Törő (2015): *Természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai*. Debrecen, Kiadta: Kebo Print Kft.

Ajánlott szakirodalom:

Fézer-Károlyi-Petkó-Törő (2014): *Jogi személyek a gazdasági forgalomban*. Debrecen, Kapitális Kft.

bontott tematika

1-5 óra	<p>Adójogi alapfogalmak, az adózás rendje, adóigazgatási eljárás: az adókötelezettség fogalma, megsértésének jogkövetkezményei. Az adóigazgatási eljárás formái és szabályai, jogorvoslati lehetőségek. TAO és KIVA szerint adózó vállalkozások: A társas vállalkozások által választható két adónem összevetése és értékelése. Az általános forgalmi adó szabályai: Az áfa jellemzői, gazdasági tevékenység fogalma. Közösségen belüli termékértékesítés áfa szabályai. Termékexport és import fogalma, adózása. Előzetesen felszámított áfa és fizetendő áfa fogalma. Adólevonási jog korlátozása. Helyi és települési adók sajátosságai: A helyi adók típusai: vagyoni típusú helyi adók, kommunális adók és iparüzési adók kivetésének főbb szabályai. A települési adók sajátosságai. Illetékjog: Az illeték fogalma, rendszere: vagyonszerzési illetékek (ingyenes és visszterhes), valamint eljárási illetékek (bíróági és közigazgatási) fajtái.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri az adójog által használt alapvető fogalmak jelentését, az adóhatóság által lefolytatható adóigazgatási eljárás szakaszait, a jogorvoslati formákat. Ismeri a cégek jövedelme utáni adózási formákat, el tudja határolni azokat. Ismeri az áfa elszámolás főbb elemeit, az elszámolandó áfa megállapításának alapvető szabályait. Ismeri a helyi önkormányzatok által alkalmazható adók két nagy csoportját, el tudja különíteni a helyi és a települési adók fajtáit. Ismeri az illetékek rendszerét, helyesen használja a fogalmakat és ismeri a főbb szabályokat.</p>
6-10 óra	<p>A személyi jövedelemadó: összevonás alá eső jövedelmek: Szja alanyok köre, adóköteles és adómentes bevételek köre. Az összevonás alá eső jövedelmek kategóriái: önálló tevékenység, nem önálló tevékenység, egyéb tevékenység, átalányban megállapított jövedelem szabályai. Adóalapot csökkentő tételek: családi kedvezmény, első házasságok kedvezménye. A mezőgazdasági vállalkozások formái és adózásuk: őstermelő fogalma és adózási szabályai. Az egyéni vállalkozó adózása: az egyéni vállalkozó fogalma, szja szerinti adózásának két formája: a külön adózó vszja és osztalékadó szabályai, az összevonás alá eső átalányadózás jellemzői. A kata főbb szabályai: adóalanyok köre, adóalap meghatározása. Külön adózó jövedelmek: tőkejövedelmek, vagyónátruházásból származó jövedelmek, egyes juttatások és vegyes jövedelmek formái és adózásuk.</p> <hr/> <p>TE: Ismeri a természetes személyek szja-köteles jövedelmének kategóriáit, az összevonás alá eső és a külön adózó jövedelem megállapítási szabályait. Különbséget tud tenni a mezőgazdasági vállalkozók között és ismeri az adózásuk főbb szabályait. Alapos ismereteket sajátít el az egyéni vállalkozó adózási lehetőségeit illetően, képes elkülöníteni a választható négyféle adónem jellemezőit.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Matematika kritériumtárgy				Kódja:	GT_AMATKRL-17	
	angolul:	Mathematics Criterion course						
Felelős oktatási egység:		Statisztika és Módszertani Intézet, Gazdasági- és Pénzügyi matematika Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali						Gyakorlati jegy	1	Magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Vincze Szilvia			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:				beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus célja, hogy a hallgatók átismételjék a középiskolai matematika legfontosabb témaköreit, továbbá megismerjék azokat a matematikai alapfogalmakat, amelyeket a későbbi tanulmányaik során használni fognak. A hallgatók a gyakorlatokon a megadott témákhoz kapcsolódóan szerezhetnek jártasságot az egyes témakörökhöz kapcsolódó feladatok megoldásában.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási módszerek ismerete</i> - <i>Megtanulják azokat az alapvető matematikai összefüggéseket, melyek szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.</i> 								
Képesség:								
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Megszerzett matematikai alapismeretei révén képes szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozására</i> - <i>Képes a szakterületén fellépő problémák megoldásához szükséges matematikai alapismeretek hasznosítására</i> 								
Attitűd:								
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Érzékeny a szakterületével kapcsolatosan felmerülő problémákra, törekszik azok megelőzésére, elemzésére és integrált szemléletű megoldására, azok valódi kiváltó okainak megismerését követően</i> - <i>Törekszik arra, hogy a problémákat konstruktívan, kezdeményezően, lehetőleg a gazdálkodókkal, a lakossággal, a természetvédelmi és más szakmai szervezetekkel, a döntéshozókkal és a tudományos élet képviselőivel együttműködésben oldja meg</i> 								
Autonómia és felelősség:								
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Döntéseiért felelősséget vállal</i> - <i>Véleményét önállóan, szakmai megalapozottsággal fogalmazza meg</i> - <i>Szakmai kommunikációjába felelősen képviseli szakmai meggyőződését</i> 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A középiskolában tanult fontosabb témakörök (halmazok, egyváltozós valós értékű függvények, egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek, szöveges feladatok, számtani és mértani sorozatok, elemi sík- és térgeometria) átisméltése és az egyetemi matematika tananyag néhány fejezetének gyakorlása (differenciálszámítás és alkalmazásai).								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Gyakorlat; magyarázat; megbeszélés; strukturálás; kérdezés; visszacsatolás, a tanuló teljesítményének értékelése; szemléltetés; házi feladat								
Értékelés								
A félév teljesítéséhez a gyakorlatokon való aktív részvétel szükséges (gyakorlatokon legfeljebb 3 hiányzás engedhető meg). A félév során két zárthelyi dolgozatot írunk (előreláthatóan a 8. és a 13. héten), ezek megírása kötelező.								
A két zárthelyi dolgozat alapján történik a gyakorlati jegy megállapítása az alábbiak szerint (az összpontszámra vonatkoztatva):								

60-69% elégséges (2)

70-79% közepes (3)

80-89% jó (4)

90-100% jeles (5).

Akinek ez nem sikerül, a vizsgaidőszakban lesz lehetősége javításra a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően.

Kötelező szakirodalom:

- Bíró Fatime - Vincze Szilvia: A gazdasági matematika alapjai, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2012.
- Vincze Szilvia: Gazdasági matematika I, Előadáskövető ppt-k.
- Kézi Csaba: Példatár a középszintű matematikaérettségihez, Pedellus Kiadó, 2020.
- Kézi Csaba: Példatár az emelt szintű matematikaérettségihez, Pedellus Kiadó, 2020.

Ajánlott szakirodalom:

- Sydsaeter - Hammond: Matematika közgazdászoknak, Aula Kiadó, 1998.
- Denkinger Géza – Gyurkó Lajos: Analízis gyakorlatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999.
- Bárczy Barnabás: Differenciálszámítás, Bolyai könyvek.
- Kézi Csaba – Szanyi Gyöngyi: Matematika alap-, közép-, és emelt szinten, elektronikus jegyzet, 2018.

Konzultációkra bontott tematika	
1.	Halmazok, műveletek halmazokkal, nevezetes számhalmazok. TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismétlése.
2.	Egyváltozós valós értékű függvények tulajdonságai. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismétlése.
3.	Elemi függvények ábrázolása és jellemzése, függvénytranszformációk. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismétlése. Függvényekkel kapcsolatos alkalmazásorientált feladatok megoldása.
4.	Algebrai egyenletek és egyenlőtlenségek megoldása. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismétlése. Algebrai azonosságok alkalmazása az egyenletekben és egyenlőtlenségekben.
5.	Egyenletrendszerek megoldása. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismétlése. Azonosságok alkalmazása, egyenletrendszerek megoldási módszerei.
6.	Egyenlettel és egyenletrendszerrel megoldható szóveges feladatok. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismétlése. Gazdasági alkalmazások.
7.	Számítási és mértani sorozatok, sorozatok alkalmazásai gazdasági feladatokban. TE Olyan feladatok megoldásában való jártasság, amelyek a mindennapokban is megjelennek (kamatos kamat, törlesztőrészlet, gyűjtőjárdék).
8.	Elemi sík- és térgeometriai feladatok. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismétlése.
9.	Bevezetés a differenciálszámítás, a deriválás alkalmazásai. TE A differenciálhányados fogalmának megismerése, a deriválási szabályok gyakorlása, feladatmegoldás. A deriválás gazdasági alkalmazásainak megismerése, feladatmegoldás.
10.	Differenciálható függvények teljes függvényvizsgálata. TE A differenciálszámítás alkalmazása a gyakorlatban.

*TE tanulási eredmények